

ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО УКРАИНЫ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

30.06.2020

м. Київ

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
16 липня 2020 р. за N 663/34946

Про внесення змін до наказу Міністерства оборони України від 20 лист

Відповідно до [частини сьомої статті 7 Закону України "Про військовий обов'язок і військов](#)
носіння військової форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Збройних Си
транспорту та ліцеїстами військових ліцеїв

НАКАЗУЮ:

1. Внести до [наказу Міністерства оборони України від 20 листопада 2017 року N 606 "Про затв](#)
[одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Збройних Сил України та ліцеїстами військ](#)
юстиції України 12 грудня 2017 року за N 1502/31370, такі зміни:

1) заголовок наказу викласти в такій редакції:

"Про затвердження Правил носіння військової форми одягу та знаків розрізнення ві
України, Державної спеціальної служби транспорту та ліцеїстами і

2) преамбулу наказу після слів "Збройних Сил України" доповнити словами ", Державної спеці

3) пункт 1 наказу після слів "Збройних Сил України" доповнити словами ", Державної спеціаль

2. Внести зміни до Правил носіння військової форми одягу та знаків розрізнення військо
ліцеїстами військових ліцеїв, затверджених [наказом Міністерства оборони України від 20 лис](#)
Міністерстві юстиції України 12 грудня 2017 року за N 1502/31370, виклавши їх у новій редакції

3. Головному управлінню розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройни
наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр оборони України**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Наказ Міністерства оборони України
від 20 листопада 2017 року N 606

(у редакції наказу Міністерства оборони України
від 30 червня 2020 року N 238)

ПРАВИЛА

ношіння військової форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Збройних Сил України, Держав
військових ліцеїв

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають порядок носіння військової форми одягу відповідно до [наказу Мініс року N 370 "Про затвердження Зразків військової форми одягу та загальних вимог до знаків р військових ліцеїв"](#), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 серпня 2017 року за N 1 Зразків"), військовослужбовцями Збройних Сил України, Державної спеціальної служби т ліцеїстами військових ліцеїв (далі - ліцеїсти).

2. Право на носіння військової форми одягу мають військовослужбовці, військовозобов'язані курсанти, ліцеїсти, а також особи, звільнені з військової служби в запас або у відставку з нада Громадянам, які звільнені з військової служби із зарахуванням у запас або у відставку з дозволяється носіння військової форми одягу, яка встановлена на момент звільнення.

3. Військову форму одягу носять у суворій відповідності з цими Правилами. Предмети ві встановленим у [наказі "Про затвердження Зразків"](#) описані, бути ретельно припасованими й ут

4. Встановлено такі види військової форми одягу:

парадна;

парадно-церемоніальна;

парадно-вихідна;

повсякденна;

польова (службова морська);

спеціальна;

спортивна.

Кожна з зазначених військових форм поділяється на літню, демісезонну та зимову форму одяг

5. Військова форма одягу призначена для носіння:

1) парадна - на парадах та під час:

вручення військовим частинам* державних нагород, бойових прапорів та інших відзнак;

одержання державних нагород, прийняття військової присяги, проведення ритуалу випуску з ві річного свята військової частини;

відрекомендування визначеним [Статутом внутрішньої служби Збройних Сил України](#) посадов присвоєння військового звання;

підйому військово-морського прапора на кораблі, який стає до бойового складу Військово-Мор кораблю державної нагороди або іншої відзнаки;

призначення до складу почесної варти;

2) парадно-церемоніальна - особлива парадна форма одягу для особового складу військовк України;

3) парадно-вихідна - у святкові дні; на урочистих засіданнях та офіційних прийомах; під час п могили воїнів; в інших випадках за рішенням командира військової частини;

4) повсякденна - під час роботи (чергувань, якщо при цьому не передбачено носіння зброї) у щ також у всіх інших випадках, коли не передбачено носіння парадної, парадно-вихідної, поль спеціального одягу;

- 5) польова (службова морська) - під час виконання бойових (навчально-бойових) завдань, і занять (польових або на військовій техніці), на бойових чергуваннях (чергуваннях) та вахті під зброєю), у період ліквідації аварій та катастроф, надзвичайних ситуацій;
- 6) спеціальна - одяг, взуття та засоби індивідуального захисту, що видаються військовослужбовцям передбачено виконання певних робіт з обслуговування техніки, під час роботи зі шкідливими умовами праці або робіт, що здійснюються в несприятливих метеорологічних умовах та умов актами з питань охорони праці та для виконання господарських і будівельних робіт;
- 7) спортивна - під час проведення спортивних занять і змагань, а також під час індивідуальних

* Під військовою частиною маються на увазі органи військового управління, з'єднання, військові заклади, відділення (факультети, кафедри) військової підготовки при цивільних закладах вищої військової медицини цивільних закладів вищої освіти, установи, підприємства та організації Міноборони. Дозволяється носити парадно-вихідну форму одягу у вихідні дні та в позаслужбовий час за ме-

6. За належністю військова форма одягу поділяється на:

- 1) військову форму одягу Сухопутних військ Збройних Сил України (далі - СВ ЗСУ);
- 2) військову форму одягу Повітряних Сил Збройних Сил України (далі - ПС ЗСУ);
- 3) військову форму одягу Військово-Морських Сил Збройних Сил України (далі - ВМС ЗСУ);
- 4) військову форму одягу Десантно-штурмових військ Збройних Сил України (далі - ДШВ ЗСУ);
- 5) військову форму одягу Сил спеціальних операцій Збройних Сил України (далі - ССО ЗСУ);
- 6) військову форму одягу Державної спеціальної служби транспорту (далі - ДССТ).

Під час виконання бойових (навчально-бойових) завдань, проведення навчань, маневрів, чергуваннях та під час несення служби у добовому наряді носить необхідне спорядження забезпечення.

Курсанти вищих військових навчальних закладів (далі - ВВНЗ), ліцеїсти та військовослужбовці звільнення в місто носять парадно-вихідну форму одягу.

За рішенням відповідного начальника дозволяється використовувати польову (службову морську повсякденної діяльності у військових частинах).

7. Форма одягу оголошується на період конкретних заходів командиром військової частини вимог цих Правил з урахуванням особливостей виконання службових завдань.

Під час оголошення форми одягу вказуються її назва і за потреби назви додаткових або повсякденна форма одягу, в сорочці з коротким рукавом").

Форма одягу для стройових оглядів, шиквань та службових нарад оголошується особами, що

8. Форма одягу для несення патрульної служби, чергування, а також для військовослужбовців службу в приміщеннях, оголошується відповідними начальниками.

9. Перехід на літню або зимову форму одягу встановлюється відповідними наказами (начальника) та дорученнями командувачів видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил Державної спеціальної служби транспорту залежно від температурного режиму.

10. Форма одягу військовослужбовців ВМС ЗСУ, які мають корабельні звання, оголошується:

командуванням ВМС ЗСУ;

старшими морськими начальниками;

старшими на рейдах;

командирами з'єднань кораблів, що перебувають у поході (на бойовій службі).

11. Військовослужбовці носять форму одягу відповідно до виду, окремого роду військ (сил) ЗС, вони проходять військову службу, військового звання, а також залежно від завдання, що їм надано, та розділу.

Для СВ ЗСУ, ДШВ ЗСУ та ДССТ колір форми одягу - захисний, для ПС ЗСУ - сіро-блакитний, для ДШВ - темно-сірий.

На визначених предметах військової форми одягу військовослужбовці носять емблеми та берета.

12. Військовослужбовці військових частин, які не належать до видів, окремих родів військ (сил) ЗСУ, але з визначеними для них емблемами та беретними знаками на відповідних предметах форми одягу.

13. Військовослужбовці військових оркестрів носять форму одягу за видом, окремим родом військ (сил) ЗСУ, частина, з емблемою та нарукавним знаком, які встановлені для військових диригентів і музикантів.

14. Особи офіцерського, сержантського та старшинського складу, які переміщені для проходження військової служби в підрозділах Міністерства оборони України, органів військового управління, що не належать до підрозділів Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, носять форму одягу військового переміщення.

Особи офіцерського, сержантського та старшинського складу, які переміщені для проходження військової служби в підрозділах військ (сил) ЗСУ, носять форму одягу, установлену для військової частини, після закінчення строку перебування в місці переміщення.

15. Слухачі (ад'юнкти, докторанти) ВВНЗ з числа осіб офіцерського складу носять форму одягу військового переміщення.

Курсанти ВВНЗ видів ЗСУ носять форму одягу за видом ЗСУ, до якого належить ВВНЗ. Якщо курсанти встановлюються начальником такого навчального закладу.

Курсанти (слухачі), що не мають офіцерських звань, військових навчальних підрозділів закладу, носять форму одягу військового переміщення, встановлену начальником ВВП ЗВО.

Курсанти (слухачі) ВВНЗ з числа сержантського та старшинського складу зберігають право на категорію військовослужбовців.

Військовослужбовці змінного складу спеціальних курсів підготовки і навчальних частин (центрів) в якій вони прибули на навчання.

Військовослужбовці штатних підрозділів охорони та забезпечення ВВНЗ носять форму одягу за категорією військовослужбовців.

16. Порядок носіння військової форми одягу під час несення служби у складі варт визначається [Збройних Сил України](#).

17. Військовослужбовцям, які проходять військову службу за контрактом, дозволяється носити окремою вказівкою - у службовий час.

18. Військовослужбовцям строкової служби під час перебування у відпустці, а курсантам, ліцеїстам, дозволяється носити за межами військової частини цивільний одяг.

19. Спеціальний одяг та льотно-технічне обмундирування використовують військовослужбовці спеціальних підрозділів забезпечення, під час бойового чергування, на навчаннях, маневрах, під час виконання повсякденних робіт військовою технікою і під час виконання робіт у гаражах, парках, майстернях, на аеродромах, складах, кораблях, у військових частинах.

Десантний одяг використовують військовослужбовці, яким цей одяг передбачено за нормами вимог до здійснення стрибків з парашутом. Порядок та варіанти використання десантного одягу визначає командир військової частини.

Льотний одяг використовують військовослужбовці ДШВ ЗСУ, яким цей одяг передбачено за нормами вимог до занять, зборів з повітрянодесантної підготовки, спеціальної підготовки підрозділів десантної техніки огляду та регламентних робіт з повітрянодесантною технікою та майном.

В усіх інших випадках носити спеціальний одяг не дозволяється.

Порядок носіння спеціального одягу, льотно-технічного обмундирування і головного убору до інших елементів екіпіровки визначає командир військової частини.

Спеціальний одяг зберігається поза спальними приміщеннями підрозділу у спеціальних шафах зберігання майна підрозділів на окремих стелажах і вішалках, в особистих кабінетах (приміщен-

20. Військовослужбовцям, ліцеїстам, а також іншим особам, визначеним цим наказом, яким на забороняється носити:

предмети військової форми одягу, спорядження, нагрудні знаки і знаки розрізнення змінених такі, що прийшли у непридатний стан;

одночасно предмети з різних форм одягу, а також предмети військової форми одягу разом з цими знаками розрізнення, що скасовані;

забруднені та невідпрацьовані предмети військової форми одягу, а також предмети, які втратили форму деформовані та неправильно підібрані погони;

взуття з пошкодженим верхом та зношеними каблуками;

сумки яскравих кольорів.

Військовослужбовцям-жінкам під час перебування у військовій формі одягу дозволяється носити

21. Військовослужбовцям, ліцеїстам та іншим визначеним цими Правилами особам під час рекомандовано утримуватись від:

носіння в кишенях предметів, що виступають назовні чи переповнюють їх;

носіння рюкзаків (сумок), що своїми шлейками закривають погони.

II. Форма одягу військовослужбовців

1. Форма одягу військовослужбовців офіцерського, сержантського та рядового складу (крім ВМС ЗСУ)

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу

<p style="text-align: center;">Літня (мал. 1,3, 5, 7, 9, 10, 20, 22, 24, 25, 35, 37, 39, 40, 50, 52, 54, 55, 65, 67, 69, 70, 80, 82, 84, 85, 95, 97, 99, 100, 110, 112, 114, 115 додатка 1)</p>	<p style="text-align: center;">(мал. 2, 4, 6, 8, 21, 23, 96, 98, 11)</p>
<p>Кашкет (берет), кітель і штани навипуск кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, сорочка білого (чорного у ССО ЗСУ) кольору з краваткою кольору основної тканини, напівчеревики чорного кольору</p>	<p>Шапка зимова повсяк, і штани навипуск кольору відповідного виду, роду білого (чорного у ССС кольору основної тка утеплені, рукавиці чорного кольору</p>

Повсякденна форма одягу

<p style="text-align: center;">Літня (мал.15, 16, 17,18, 30, 31, 32,</p>	<p style="text-align: center;">Демісезонна (мал. 13, 14, 28, 29, 43, 44, 58,</p>	<p style="text-align: center;">(м</p>
---	---	---------------------------------------

33, 45, 64, 47, 48, 60, 61, 62, 63, 75, 76, 77, 78, 90, 91, 92, 93, 105, 106, 107, 108, 120, 121, 122, 123 додатка 1)	59, 73, 74, 88, 89, 103, 104, 118, 119 додатка 1)	57,
1	2	
Берет (пілотка в армійській авіації СВ ЗСУ та авіації ПС ЗСУ), куртка і штани навипуск кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, сорочка визначеного кольору з краваткою кольору основної тканини, напівчеревики чорного кольору	Берет (пілотка в армійській авіації СВ ЗСУ та авіації ПС ЗСУ), плащ демісезонний (куртка демісезонна), кітель (куртка) і штани навипуск кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, сорочка визначеного кольору з краваткою кольору основної тканини, напівчеревики або напівчоботи хромові утеплені, рукавиці чорного кольору	Шаповеле (па. і ш. виз. вид. сор. кра. тка. уте. рук. кац. для. війс.

Парадно-церемоніальна форма одягу (для Почесної Ва

Літня (мал. 215, 216, 217, 218 додатка 1)	(мал. 210, 211, 212, 213 додатка 1)
Кашкет, кітель (за потреби з пуловером) і штани кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, заправлені в чоботи хромові, сорочка білого кольору з краваткою кольору основної тканини, рукавиці шкіряні білого кольору. Поверх кітеля аксельбант та поясний ремінь золотого кольору для офіцерського складу та білого кольору для інших військовослужбовців	Шапка зимова повк. кітель і штани кольору, визначеного для відповідного виду, заправлені в чоботи хромові, сорочка білого кольору з краваткою кольору основної тканини, рукавиці шкіряні білого кольору. Поверх поясний ремінь золотого кольору для офіцерського складу та білого кольору для інших військовослужбовців

2. Форма одягу військовослужбовців-жінок (крім ВМС ЗСУ)

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу

Літня (мал. 220, 222, 224, 225 додатка 1)	(мал. 221, 223, 226, 227 додатка 1)
--	-------------------------------------

1	
Кашкет жіночий (берет), кітель жіночий і спідниця кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, сорочка білого (чорного у ССО ЗСУ) кольору, краватка-стрічка кольору основної тканини, взуття встановленого зразка чорного кольору	Шапка зимова по кітель жіночий і сг кольору, визначен роду військ (сил) ; у ССО ЗСУ) кольс основної тканини, зразка чорного ко. кольору, кашне біл

Повсякденна форма одягу

Літня (мал. 230, 231, 232, 233 додатка 1)	Демісезонна (мал. 228, 229 додатка 1)	(
1	2	
Берет (пілотка в армійській авіації СВ ЗСУ та авіації ПС ЗСУ), кітель (куртка) і спідниця кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, сорочка визначеного кольору, краватка-стрічка кольору основної тканини, взуття встановленого зразка чорного кольору	Берет (пілотка в армійській авіації СВ ЗСУ та авіації ПС ЗСУ), плащ демісезонний (куртка демісезонна), кітель (куртка) і спідниця (штани навипуск) кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, сорочка визначеного кольору, краватка-стрічка кольору основної тканини, взуття встановленого зразка чорного кольору, рукавички чорного кольору	Шапк повсь (паль штан визнє виду, сороч кравє осноє встан кольс кольс визнє виду,

3. Форма одягу курсантів ВВНЗ (крім ВМС ЗСУ), військовослужбовців сержантського, рядового складу і ліцеїст

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу

Літня (мал. 197, 199 додатка 1)	(мал
Кашкет (берет), кітель і штани навипуск кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, сорочка білого (чорного у ССО ЗСУ)	Шапка зимова п кітель і штани н; визначеного для військ (сил) ЗСУ

кольору з краваткою кольору основної тканини, напівчеревики чорного кольору	ССО ЗСУ) кольор основної тканин утеплені чорног чорного кольору
---	---

Повсякденна форма одягу

Літня (мал. 202, 203 додатка 1)	(мал.
Берет (пілотка в армійській авіації СВ ЗСУ та авіації ПС ЗСУ), кітель і штани навипуск кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, сорочка визначеного кольору з краваткою кольору основної тканини, напівчеревики чорного кольору	Шапка зимова, і навипуск кольор відповідного вид сорочка визначє кольору основнк хромові утепле чорного кольору визначеного для військ (сил) ЗСУ

Погони носять на пальті зимовому, куртці зимовій, плащі демісезонному, кітелі, куртці, пуловері (з довгим рукавом).

Берет залежно від виду, роду військ (сил) ЗСУ встановленого кольору (мал. 325 - 335 додатка беретним знаком (мал. 339 - 355 додатка 1) відповідно до виду, роду військ (сил) ЗСУ.

Дозволяється носити:

берет кольору "марун" у ДШВ ЗСУ та кольору "сталь" у ССО ЗСУ в усіх випадках;

берет замість кашкета польового з літньою польовою формою одягу;

кашкет (кашкет жіночий) з повсякденною формою одягу;

кашкет (кашкет жіночий) замість шапки зимової повсякденної (шапки зимової) із зимовою парадною формою одягу;

сорочку білого або чорного (для ССО ЗСУ) кольору з довгими рукавами з погонами (для військовослужбовців-жінок) та сорочку білого або чорного (для ССО ЗСУ) кольору з короткими рукавами з погонами парадною (парадно-вихідною) формою одягу;

пуловер та джемпер кольору основної тканини з погонами під час перебування в приміщенні (мал. 19, 34, 49, 64, 79, 94, 109, 124 додатка 1);

пуловер кольору основної тканини з кітелем (курткаю);

сорочку білого або визначеного кольору з довгими рукавами з погонами і краваткою (курткаю) визначеного кольору з короткими рукавами з погонами, без кітеля та краватки з літньою повсякденною формою одягу;

сорочку білого кольору з кітелем з повсякденною формою одягу за рішенням начальника;

плащ-накидку в дощову погоду;

плащ демісезонний (куртку демісезонну) залежно від погодних умов у будь-яку пору з зимовою формою одягу; рукавиці білого кольору з літньою парадно-вихідною формою одягу;

туфлі і чобітки цивільного зразка, що зовні схожі на встановлені зразки, з парадно-вихід, військовослужбовців-жінок;

колготки чорного або сірого кольору з парадно-вихідною і повсякденною формою одягу для вій парасольку чорного або темно-синього кольору в дощову погоду;

польову форму одягу замість повсякденної для курсантів та військовослужбовців строкової сл куртку демісезонну з польовою формою одягу в разі використання її як повсякденної (мал. 246

4. Форма одягу ліцеїстів військових ліцеїв (крім ВМС ЗСУ)

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу

Літня (мал. 197, 199 додатка 1)	(мал.
Кашкет, кітель і штани навипуск кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, сорочка з краваткою кольору основної тканини, напівчеревики чорного кольору	Шапка зимова повс кітель і штани навип для відповідного ви сорочка з краватко напівчоботи хромо кашне, рукавички

Повсякденна і польова форма одягу

Літня (мал. 243 додатка 1)	(мал
Кашкет польовий камуфльованого кольору, костюм літній польовий, черевики з високими берцями, ремінь брючний	Шапка зимова, ко зимовий, костюм л високими берцями рукавички зимові

Дозволяється носити за вказівкою начальника ліцею:

берет з літньою повсякденною формою одягу;

парадно-вихідну форму одягу як повсякденну (на заняттях у класах);

сорочку з краваткою без кітеля з парадно-вихідною формою одягу.

5. Форма одягу військовослужбовців офіцерського, сержантського та рядового складу ВМС ЗСУ (крім осіб, які

Парадна форма одягу

Літня (мал. 125, 155 додатка 1)	(мал. 12
Кашкет (берет), кітель і штани навипуск білого кольору, напівчеревики білого кольору	Шапка зимова повс кітель і штани навип сорочка білого колі

кольору, напівчоботи
кольору, рукавиці ч
білого кольору

Парадно-вихідна форма одягу

Літня (мал. 127, 129, 130, 157, 159, 160 додатка 1)	(мал. 1
Кашкет (берет), кітель і штани навипуск, чорного кольору, сорочка білого кольору з краваткою чорного кольору, напівчеревики чорного кольору	Шапка зимова по кітель і штани нав сорочка білого кол кольору, напівчоб кольору, рукавиці білого кольору

Повсякденна форма одягу

Літня (мал. 135, 136, 137, 138, 165, 166, 167, 168 додатка 1)	Демісезонна (мал. 133, 134, 163, 164 додатка 1)
Берет (пілотка в морській авіації) встановленого кольору, кітель (куртка) і штани навипуск чорного кольору, сорочка визначеного кольору з краваткою чорного кольору, напівчеревики чорного кольору	Берет (пілотка в морській авіації) встановленого кольору, кашкет, плащ демісезонний (куртка демісезонна), кітель (куртка) і штани навипуск чорного кольору, сорочка визначеного кольору з краваткою чорного кольору, напівчеревики або напівчоботи хромові утеплені чорного кольору, рукавиці чорного кольору

6. Форма одягу офіцерського та старшинського складу ВМС ЗСУ

Парадна форма одягу

Літня (мал. 140, 170 додатка 1)	(мал. 1
Кашкет (берет), кітель і штани навипуск білого	Шапка зимова по

кольору, напівчеревики білого кольору	тужурка і штани н сорочка білого кол кольору, напівчоб кольору, рукавиці білого кольору
---------------------------------------	---

Парадно-вихідна форма одягу

Літня (мал. 142, 172 додатка 1)	(мал. 1
Кашкет (берет), тужурка і штани навипуск чорного кольору, сорочка білого кольору з краваткою чорного кольору, напівчеревики чорного кольору	Шапка зимова по тужурка і штани н сорочка білого кол кольору, напівчоб кольору, рукавиці білого кольору

Повсякденна форма одягу

Літня (мал. 150, 151, 152, 153, 180, 181, 182, 183 додатка 1)	Демісезонна (мал. 148, 149, 178, 179 додатка 1)	
Кашкет (берет), тужурка (куртка) і штани навипуск чорного кольору, сорочка білого кольору з краваткою чорного кольору, напівчеревики чорного кольору	Кашкет (берет), плащ демісезонний (куртка демісезонна), тужурка (куртка) і штани навипуск чорного кольору, сорочка білого кольору з краваткою чорного кольору, напівчеревики або напівчоботи хромові утеплені чорного кольору, рукавиці чорного кольору	Ш: (ш (ку (ку чо біл чо хр ко ко ко

7. Форма одягу рядового складу ВМС ЗСУ

Парадна форма одягу

Літня (мал. 185 додатка 1)	(мал
1	

Кашкет-безкозирка, форменка білого кольору і штани білого кольору навипуск, футболка білого кольору, напівчеревики чорного кольору	Шапка зимова по фланелівка чорно чорного кольору, і чорного кольору, і
--	--

Парадно-вихідна форма одягу

Літня (мал. 187 додатка 1)	(мал. 1
Кашкет-безкозирка, форменка білого кольору і штани навипуск чорного кольору, футболка білого кольору, напівчеревики чорного кольору	Шапка зимова по фланелівка чорно чорного кольору, і чорного кольору, і

Повсякденна форма одягу

Літня (мал. 195 додатка 1)	Демісезонна (мал. 192, 193, 194 додатка 1)	
1	2	
Кашкет-безкозирка, форменка білого кольору і штани навипуск чорного кольору, футболка білого кольору, напівчеревики чорного кольору	Кашкет-безкозирка (берет), плащ демісезонний (куртка демісезонна), фланелівка чорного кольору і штани навипуск чорного кольору, напівчеревики або напівчоботи хромові утеплені чорного кольору, рукавиці чорного кольору	Ц (і (і ч н н ч ч ч

11. Форма одягу курсантів ВВНЗ та ліцеїстів військового ліцею ВМС ЗСУ

Парадна форма одягу

Літня (мал. 203 додатка 1)	(мал
Кашкет-безкозирка, форменка білого кольору і штани чорного кольору навипуск, футболка білого кольору, напівчеревики чорного кольору	Шапка зимова п фланелівка чорі навипуск чорноі хромові утеплені чорного кольору

Парадно-вихідна форма одягу

Літня (мал. 205 додатка 1)	(мал. 205 додатка 1)
Кашкет-безкозирка, форменка білого кольору і штани навипуск чорного кольору, футболка білого кольору, напівчеревики чорного кольору	Шапка зимова п фланелівка чорі навипуск чорної хромові утеплені чорного кольору

Повсякденна форма одягу

Літня (мал. 208 додатка 1)	(мал. 208 додатка 1)
Кашкет-безкозирка, форменка білого кольору і штани навипуск чорного кольору, футболка білого кольору, напівчеревики чорного кольору	Шапка зимова п бушлат (куртка : кольору і штани напівчоботи хро кольору, рукави

12. Форма одягу військовослужбовців-жінок ВМС ЗСУ

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу Е звання)

Літня (мал. 234 додатка 1)	(мал. 234 додатка 1)
Берет, кітель і спідниця білого кольору, туфлі білого кольору	Шапка зимова поє кітель, штани (спідниця) білого кольору, сорочка (сорочка) чорного кольору, чорні рукавиці чорного і чорного кольору

Порядок використання повсякденної форми одягу - відповідає вимогам до форми одягу жінок-ЗСУ та ССО ЗСУ (мал. 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233 додатка 1).

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу офіцерського і старшинського складу

Літня (мал. 234 додатка 1)	(мал. 234 додатка 1)
1	

Кашкет жіночий (берет), кітель і спідниця білого кольору, туфлі білого кольору	Шапка зимова по тужурка, штани на кольору, сорочка (чорного кольору, ч рукавиці чорного і кольору
--	--

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу рядового складу Е

Літня (мал. 238 додатка 1)	Демісезонна (мал. 240 додатка 1)	
Кашкет жіночий, форменка і спідниця білого (чорного) кольору, футболка білого кольору, туфлі	Кашкет жіночий, фланелівка і спідниця (штани) чорного кольору, футболка білого кольору, туфлі (чобітки) чорного кольору	Ц Т Ч Б Ч Ч Б

Повсякденна форма одягу офіцерського і старшинського складу

Літня (мал. 229, 230, 231, 232 додатка 1)	Демісезонна (мал. 227, 228 додатка 1)	
1	2	
Кашкет жіночий (берет), тужурка (куртка) і спідниця (штани навипуск) чорного кольору, сорочка білого кольору, краватка чорного кольору, туфлі чорного кольору	Кашкет жіночий (берет), плащ демісезонний (куртка демісезонна), тужурка (куртка) і штани (спідниця) чорного кольору, сорочка білого кольору з краваткою чорного кольору, туфлі або чобітки чорного кольору, рукавиці чорного кольору	Ц (зі Т Ч Б Ч Ч Ч

Повсякденна форма одягу рядового складу ВМС ЗС

Літня (мал. 242 додатка 1)	Демісезонна (мал. 243, 229, 230 додатка 1)	

1	2	
Кашкет жіночий, форменка білого кольору, спідниця (штани навипуск) чорного кольору, футболка білого кольору, туфлі чорного кольору	Кашкет жіночий (берет), плащ демісезонний (куртка демісезонна), фланелівка чорного кольору і штани (спідниця) навипуск чорного кольору, туфлі або чобітки чорного кольору, рукавиці чорного кольору	Ц ((Ч Н К К К

Погони чорного кольору військовослужбовці ВМС ЗСУ носять на пальті зимовому, куртці зимовій, джемпері, сорочці визначеного кольору (з коротким та довгим рукавом), сорочці білого кольору

У підрозділах морської піхоти та спеціального призначення ВМС ЗСУ носить берет встановлені формами одягу.

Дозволяється носити:

кашкет (кашкет жіночий) з повсякденною формою одягу;

кашкет (кашкет жіночий) замість шапки зимової повсякденної (шапки зимової) із зимовою парадною формою одягу;

кітель і штани навипуск білого кольору при літній парадно-вихідній формі одягу;

тужурку (кітель) і штани навипуск чорного кольору при літній парадній формі одягу;

берет замість кашкета польового (кепі бойового) з літньою польовою формою одягу;

сорочку білого кольору з довгими рукавами, з погонями і краваткою (краваткою-стрічкою для військовослужбовців чорного кольору з короткими рукавами, з погонями і без краватки, без кітеля (тужурки) з літньою парадною сорочку визначеного кольору (білого кольору для військовослужбовців, які мають корабельні погоняні краваткою (краваткою-стрічкою для військовослужбовців-жінок) та сорочку визначеного кольору з краваткою, без кітеля з літньою повсякденною формою одягу;

пуловер та джемпер кольору основної тканини з погонями під час перебування в приміщенні (мал. 139, 154, 169, 184, 196 додатка 1);

джемпер з круглим вирізом горловини без сорочки і краватки, а також з курткою поза строем (мал. 139, 154, 169, 184, 196 додатка 1) плащ демісезонний (куртку демісезонну) залежно від погодних умов у будь-яку пору із зимовою парадною рукавиці білого кольору з літньою парадно-вихідною формою одягу;

плащ-накидку в дощову погоду;

туфлі і чобітки цивільного зразка, що зовні схожі на встановлені зразки, з парадно-вихідною формою одягу військовослужбовців-жінок;

колготки чорного або сірого кольору з парадно-вихідною і повсякденною формою одягу для військовослужбовців-жінок; парасольку чорного або темно-синього кольору в дощову погоду;

службову морську форму встановленого зразка замість повсякденної форми одягу за рішенням командира навчального закладу);

куртку демісезонну зі службовою морською формою одягу у разі використання її замість повсякденної форми одягу.

III. Правила носіння польової (морської службової) форми одягу

1. У гарнізонах та під час виконання повсякденних завдань:

1) 1-Г-Л (літня) (мал. 244 додатка 1)

Погодні умови:

температура повітря: від 15 до 40° С;

опади: відсутні.

Шкарпетки літні (трекінгові); труси; фуфайка (з короткими рукавами, мал. 243); костюм літній черевики з високими берцями або черевики літні; ремінь брючний;

2) 2-Г-Л (літня) (мал. 246 додатка 1)

Погодні умови:

температура повітря: від 15 до 40° С;

опади: дощ, вітер.

Шкарпетки літні (трекінгові); труси; фуфайка (з короткими рукавами); костюм літній польовий; кашкет польовий (кепі бойове); черевики з високими берцями або черевики літні; ремінь брючний

При вітряній погоді дозволяється носити тільки куртку костюма вітровологозахисного демісезу малої та середньої інтенсивності - костюм вітровологозахисний демісезонний або куртку поверх костюма літнього польового, при цьому штани не заправляються в черевики, низ штани

3) 3-Г-Д (демісезонна)

Погодні умови:

температура повітря: від 10 до 15° С;

опади: відсутні.

Шкарпетки літні (трекінгові); труси; білизна натільна демісезонна (сорочка); костюм літній черевики з високими берцями; ремінь брючний.

4) 4-Г-Д (демісезонна)

Погодні умови:

температура повітря: від 10 до 15° С;

опади: дощ, вітер.

Шкарпетки літні (трекінгові); труси; білизна натільна демісезонна (сорочка) або фуфайка (з короткими рукавами); костюм літній польовий; кашкет польовий (кепі бойове); черевики з високими берцями

Під час опадів малої та середньої інтенсивності або при вітряній погоді дозволяється носити тільки куртку костюма вітровологозахисного демісезу малої та середньої інтенсивності або куртку поверх костюма літнього польового, при цьому штани не заправляються в черевики, низ штани повинен бути заправленим в черевики

5) 5-Г-Д (демісезонна) (мал. 249 додатка 1)

Погодні умови:

температура повітря: від 5 до 10° С;

опади: відсутні або вітер і дощ.

Шкарпетки літні (трекінгові); труси; білизна натільна демісезонна (сорочка) або фуфайка (з короткими рукавами); куртка костюма-утеплювача; костюм вітровологозахисний демісезонний; кашкет польовий (кепі бойове); черевики з високими берцями; ремінь брючний.

Під час опадів малої та середньої інтенсивності або при вітряній погоді дозволяється носити тільки куртку костюма-утеплювача або куртку поверх костюма літнього польового. У разі відсутності опадів та вітру костюм вітровологозахисний демісезонний або куртка поверх костюма-утеплювача може використовуватися як верхній одяг (мал. 248 додатка 1);

6) 6-Г-Д (демісезонна) (мал. 250 додатка 1)

Погодні умови:

температура повітря: від 0 до 5° С;

опади: відсутні або вітер і дощ чи сніг.

Шкарпетки літні або шкарпетки зимові (трекінгові); труси; білизна натільна демісезонна (сорочкового; куртка костюма-утеплювача; куртка вітровологозахисна зимова; шапка зимова; брючний; рукавички демісезонні.

Куртка вітровологозахисна зимова може використовуватися без куртки з плащової тканини.

Куртка вітровологозахисна зимова може використовуватися без утеплювача або з утеплювача може використовуватися як верхній одяг (мал. 251 додатка 1).

Замість шапки зимової допускається шапка-феска (шапка-підшоломник);

7) 7-Г-3 (зимова)

Погодні умови:

температура повітря: від 0 до -5° С;

опади: відсутні або вітер і дощ чи сніг.

Шкарпетки зимові (трекінгові); труси; білизна для холодної погоди (сорочка та кальсони); і костюма-утеплювача; куртка вітровологозахисна зимова; шапка зимова; черевики з високі демісезонні.

Куртка вітровологозахисна зимова може використовуватися без утеплювача або з утеплювача може використовуватися як верхній одяг;

8) 8-Г-3 (зимова) (мал. 252 додатка 1)

Погодні умови:

температура повітря: від -5 до -10° С;

опади: відсутні або вітер та сніг.

Шкарпетки зимові (трекінгові); шкарпетки-вкладиші утеплювальні; труси; білизна для холоду костюма літнього польового або штани вітровологозахисні зимові; куртка костюма-утеплювача зимова; черевики з високими берцями; ремінь брючний; рукавички демісезонні; шарф-труба зимовий;

Дозволяється використовувати:

штани вітровологозахисні зимові без застосування утеплювача замість штанів костюма літнього куртку вітровологозахисну зимову без утеплювача або з утеплювачем;

утеплювач куртки вітровологозахисної може використовуватися як верхній одяг;

шарф-трубу зимовий;

9) 9-Г-3 (зимова)

Погодні умови:

температура повітря: від -10 до -15° С;

опади: відсутні або вітер та сніг.

Шкарпетки зимові (трекінгові); шкарпетки-вкладиші утеплювальні; труси; білизна для холоду костюма літнього польового або штани вітровологозахисні зимові; куртка костюма-утеплювача зимова; черевики з високими берцями; ремінь брючний; рукавички демісезонні; шарф-труба зимовий;

Дозволяється використовувати:

штани вітровологозахисні зимові без або із застосуванням утеплювача замість штанів костюма куртку вітровологозахисну зимову без утеплювача або з утеплювачем;

утеплювач куртки вітровологозахисної може використовуватися як верхній одяг;
рукавички зимові, які мають одягатися поверх рукавичок демісезонних (за потреби);

10) 10-Г-З (зимова)

Погодні умови:

температура повітря: від -15 до -20° С;

опади: відсутні або вітер та сніг.

Шкарпетки зимові (трекінгові); шкарпетки-вкладиші утеплювальні; труси; білизна для холоду костюма літнього польового або штани вітровологозахисні зимові; куртка костюма-утеплювача зимова; черевики з високими берцями; ремінь брючний; рукавички демісезонні; шарф-труба зимові

Дозволяється використовувати:

штани вітровологозахисні зимові без або із застосуванням утеплювача замість штанів костюма
рукавички зимові, які повинні одягатися поверх рукавичок демісезонних (за потреби);

11) 11-Г-З (зимова)

Погодні умови:

температура повітря: від -20 до -35° С;

опади: відсутні або вітер та сніг.

Шкарпетки зимові (трекінгові); шкарпетки-вкладиші утеплювальні; труси; білизна для холоду костюма літнього польового або штани вітровологозахисні зимові; куртка костюма-утеплювача вітровологозахисна зимова; шапка зимова; черевики з високими берцями; ремінь брючний; рукавички зимові.

Дозволяється використовувати:

штани вітровологозахисні зимові без або із застосуванням утеплювача замість штанів костюма
штани костюма-утеплювача як додатковий шар утеплення (надягаються поверх кальсон зимових)
штани вітровологозахисні зимові із застосуванням утеплювача (надягаються поверх штанів костюма)
рукавички зимові, які мають одягатися поверх рукавичок демісезонних (за потреби).

2. Під час виконання бойових та навчально-бойових завдань:

1) 1-Б-НБ-Л (літня) (мал. 253 - 255 додатка 1)

Погодні умови:

температура повітря: від 23 до 40° С;

опади: відсутні.

Шкарпетки літні (трекінгові); труси; фуфайка (з короткими рукавами); костюм літній польовий бойовий або панам літня польова; шарф-труба літній; черевики з високими берцями (демісезонні)

Дозволяється носити:

у разі підвищення температури повітря вище 23° С сорочку бойову з підкоченими на один відділок кашкет польовий (кепі бойовий) або панаму літню польову (за потреби);

шарф-трубу літній (за потреби);

2) 2-Б-НБ-Л (літня) (мал. 256 додатка 1)

Погодні умови:

температура повітря: від 15 до 23° С;

опади: дощ, вітер.

Шкарпетки літні (трекінгові); труси; фуфайка (з короткими рукавами); костюм літній польовий бойове) або панاما літня польова; шарф-труба літній; черевики з високими берцями вітровологозахисний демісезонний.

Може використовуватися:

кашкет польовий (кепі бойове) або панاما літня польова;

шарф-труба літній.

Під час опадів малої та середньої інтенсивності або при вітряній погоді дозволяється носити демісезонного.

Костюм вітровологозахисний демісезонний або куртка костюма вітровологозахисного демісезонного польового або сорочки бойової, при цьому штани не заправляються в черевики, низ штанг модульний захисний балістичний та ремінь розвантажувальний тактичний захисний вітровологозахисного демісезонного;

3) 3-Б-НБ-Д (демісезонна)

Погодні умови:

температура повітря: від 5 до 15° С;

опади: відсутні або дощ, вітер.

Шкарпетки літні (трекінгові); труси; фуфайка (з короткими рукавами); костюм літній польовий; літня польова; шарф-труба літній; черевики з високими берцями (демісезонні); ремінь демісезонний; білизна натільна демісезонна (сорочка); куртка костюма-утеплювача; шапі демісезонні.

Може використовуватися:

кашкет польовий (кепі бойове) або панاما літня польова;

шарф-труба літній.

Дозволяється:

під час опадів малої та середньої інтенсивності або при вітряній погоді носити тільки куртку костюма польового, у разі різкого зниження температури або під час довгострокового перебування в умовах її використовувати додаткові елементи польової форми одягу для додаткового утеплення: білі костюма-утеплювача, шапку-феску (шапку-підшоломник), рукавички демісезонні. У разі використання одягу забороняється використовувати білизна для холодної погоди (сорочку зимову), куртку костюма забороняється надягати куртку костюма-утеплювача поверх куртки костюма літнього польового.

Костюм вітровологозахисний демісезонний або куртка костюма вітровологозахисного демісезонного польового, при цьому штани не заправляються в черевики, низ штанг повинен бути модульний захисний балістичний та ремінь розвантажувальний тактичний захисний вітровологозахисного демісезонного. У разі опадів великої інтенсивності або різкого зниження температури демісезонний надягається поверх костюма літнього польового або інших шарів одягу;

4) 4-Б-НБ-Д (зимова)

Погодні умови:

температура повітря: від 5 до -10° С;

опади: відсутні або дощ, сніг, вітер.

Шкарпетки літні (трекінгові); труси; фуфайка (з короткими рукавами); костюм літній польовий; літній; черевики з високими берцями; ремінь брючний; костюм вітровологозахисний демісезонний та кальсони); куртка костюма-утеплювача; шапка-феска (шапка-підшоломник); рукавички вітровологозахисної зимової; утеплювач штанів вітровологозахисних зимових; шкарпетки-вкладки

Може використовуватися:

кашкет польовий (кепі бойове) або панама літня польова;
шарф-труба літній.

Дозволяється:

під час опадів малої та середньої інтенсивності або при вітряній погоді носити тільки куртку кос у разі різкого зниження температури або під час довгострокового перебування в умовах її використовувати додаткові елементи польової форми одягу для додаткового утеплення: білі костюма-утеплювача, шапку-феску (шапку-підшоломник), рукавички демісезонні, утеплю утеплювач штанів вітровологозахисних зимових, шкарпетки-вкладиші утеплювальні.

Костюм вітровологозахисний демісезонний або куртка костюма вітровологозахисного демісезонного польового, при цьому штани не заправляються в черевики, низ штанин повинен бути ст балістичний та ремінь розвантажувальний тактичний захисний надягаються поверх куртки кос У разі опадів великої інтенсивності або різкого зниження температури костюм вітровологозахисний костюма літнього польового або інших шарів одягу.

У разі використання окремих елементів польової форми одягу забороняється використовувати куртку костюма-утеплювача, утеплювач куртки вітровологозахисної зимової, утеплювач штан одяг. Також забороняється надягати куртку костюма-утеплювача поверх куртки костюма літнього

5) 5-Б-НБ-3 (зимова) (мал. 257 додатка 1)

Погодні умови:

температура повітря: від -10 до -30° С;

опади: відсутні або сніг, вітер.

Шкарпетки зимові (трекінгові); черевики з високими берцями; ремінь брючний; білизна для хола вітровологозахисна зимова; штани вітровологозахисні зимові; костюм-утеплювач; шапка-феска шарф-труба зимовий; рукавички демісезонні; рукавички зимові; шкарпетки-вкладиші утеплювальні.

У разі використання окремих елементів польової форми одягу забороняється використовувати куртку костюма-утеплювача, утеплювач куртки вітровологозахисної зимової, утеплювач штан одяг. За зазначених погодних умов костюм літній польовий як верхній одяг та утеплювач шкарпетки командира військової частини залежно від інтенсивності дій особового складу в польових умовах температури, інтенсивність опадів тощо) задля найкращого теплообміну військовослужбовця утеплювальні шари одягу: штани костюма-утеплювача, куртку костюма-утеплювача, утеплювач штанів вітровологозахисних зимових, рукавички зимові, бахіли утеплені, шкарпетки-вкладиші утеплювальні.

Як головний убір за зазначених погодних умов використовується шапка зимова. У разі застосування зимової використовується виключно шапка-феска (шапка-підшоломник). Під час зниження температури та вітрі у разі використання захисного шолома разом із шапкою-фескою (шапкою-підшоломником) вітровологозахисної зимової, який надягається поверх захисного шолома та фіксується на шоломі (мал. 257 додатка 1). Використання шапки-фески (шапки-підшоломника) у польових умовах застосування захисного шолома) дозволяється лише при температурі не нижче -10° С та за відсутності опадів.

При температурі повітря нижче -5° С обов'язково повинні застосовуватися шкарпетки-вкладиші утеплення. Шкарпетки-вкладиші утеплювальні надягаються поверх шкарпеток зимових.

При температурі повітря нижче -10° С та (або) при інтенсивних опадах і великій кількості опадів застосовуватися бахіли утеплені, які надягаються поверх черевиків з високими берцями. Обов'язково зимові, які надягаються поверх рукавичок демісезонних.

3. Порядок використання окремих елементів польової форми одягу

Дозволяється використовувати берет замість кашкета польового (кепі бойового) з гарнізонною стрічкою. Усі види польової (морської службової) форми одягу, що може використовуватися як верхній одяг з кріпленням знаків розрізнення, нарукавних знаків та ідентифікаторів національної приналежності

У разі відсутності текстильних застібок на окремих видах польової уніформи (сорочка бойова, сорочка-поло, куртка костюма-утеплювача) використовуються лише ті знаки розрізнення, нару принадлежності, для яких передбачено місце кріплення.

На лівій частині грудей розташовується нагрудний знак встановленого зразка (мал. 316 - 319 д

На правій частині грудей розташовується нагрудний знак встановленого зразка з прізвищем в 2, мал. 13 додатка 3).

На центральній частині грудей розташовується ідентифікатор встановленого зразка військовослужбовця.

На текстильній застібці, що розташована у верхній частині лівого рукава, розміщується знак знаку військової частини (мал. 320 додатка 2, мал. 13 додатка 3).

На текстильній застібці, що розташована у верхній частині правого рукава, розміщується знак знаку виду або роду військ Збройних Сил України (мал. 320, 284 - 307 додатка 2, мал. 13 додатка 3).

Санітарний ідентифікатор носить на нагрудній частині бронежилета на текстильній застібці (мал. 316 - 319 д

Для курсантів військових навчальних закладів замість нарукавної емблеми підпорядкованого закладу носиться нарукавний знак розрізнення за курсами навчання. Під час виконання бойових завдань виноситься ідентифікаторів національної принадлежності, забороняється.

З гарнізонною формою одягу використовуються повнокольорові емблеми.

Носіння повнокольорових емблем на бойовій (навчально-бойовій) формі одягу забороняється.

Куртка костюма літнього польового в штани костюма літнього польового не заправляється. Штани з високими берцями не заправляються.

При температурі повітря вище 23° С дозволяється носити куртку костюма літнього польового з штаними.

Сорочка бойова використовується виключно у разі носіння бронежилета модульного захисного типу та штани костюма літнього польового.

Усім категоріям військовослужбовців під час бойових та навчально-бойових завдань дозволяється носити одяг, який відповідає вимогам гігієни і не заважає використанню засобів індивідуального захисту та ідентифікаторів.

Носіння окремих предметів форми одягу, а саме костюма маскувального спеціального, спеціальної, балаклави, шарфа-сітки маскувального, сітки протимоскітної, чобіт гумових визнаються забороненими.

IV. Правила носіння окремих предметів військової форми одягу

1. Головні убори

Шапку зимову, шапку зимову повсякденну, шапку-феску (шапку-підшоломник), кашкет, кашкет-панаму літню польову носять прямо, без нахилу, щоб козирок кашкета та панамы літньої польової шапки зимової, шапки зимової повсякденної, берет - на 2 - 4 см вище брів. Берет та пілотку носять з нахилом.

Пілотку носять військовослужбовці авіаційних військових частин ПС ЗСУ, СВ ЗСУ та ВМС ЗСУ.

На козирку шапки зимової повсякденної та кашкета генерала армії України міститься гаптований чотирих зустрічних гірлянд з дубового листя. На кашкеті міститься гаптований позумент.

На козирку шапки зимової повсякденної та кашкета осіб офіцерського складу (від військового до генерала) міститься гаптований орнамент встановленого зразка у вигляді двох зустрічних гірлянд з дубового листя.

Військовослужбовці шапку зимову повсякденну, кашкет носять із знаком визначеного зразка (мал. 316 - 319 д

На беретах військовослужбовці ЗСУ носять беретний знак відповідно до виду (роду) військ (сил) (мал. 316 - 319 д

На пілотках військовослужбовці ЗСУ носять знак відповідно до виду (роду) військ (сил) (мал. 316 - 319 д

Кашкет польовий (кепі бойове) усі військовослужбовці носять з нашивною кокардою захисного кольору.

Центр знака повинен знаходитися над переніссям у місці, передбаченому конструкцією. На шк на відстані 15 мм від верхньої оздоблювальної строчки до початку знака.

Центр знака на пілотці повинен знаходитися на лівому боці в центрі на відстані 20 мм від перед Беретний знак розміщують зліва від центру на місці внутрішнього клапана для кріплення бер краю оздоблювальної строчки до нижнього краю знака. Центр знака повинен знаходитися над .

Знятий головний убір у строю і під час виконання стройових прийомів тримається так, як заз [України](#).

2. Верхній одяг

Пальто зимове носять з парадною, парадно-вихідною та повсякденною формою одягу, : військовослужбовців-жінок - на лівий) бік з відгорнутими у вигляді лацканів бортами.

На погонах носять знаки розрізнення відповідно до військового звання.

Плащ демісезонний носять особи офіцерського, сержантського, старшинського і рядового і контрактом, а також курсанти застебнутим на ґудзики, крім верхнього, на правий бік (у відгорнутими у вигляді лацканів бортами, у холодну погоду дозволяється носити застебнутим н

Кітель і тужурка застібаються на всі ґудзики на правий (у військовослужбовців-жінок - на лівий)

Штани носять навипуск з напівчоботами хромовими утепленими, чобітками хромовими уте туфлями хромовими.

Предмети військового одягу повинні бути встановлених зразків, чистими і випрасуваним повсякденної форми одягу повинні мати поздовжні складки. На решті предметів заправувати кітеля, тужурки, куртки і брюк польових повинні бути назовні, знаки розрізнення правильно та о

3. Сорочки, краватки, кашне, рукавички, аксельбант (плечовий шнур)

Сорочки застібаються на всі ґудзики на правий (у військовослужбовців-жінок - на лівий) Заправляються у штани. Носяться з кітелем, тужуркою, курткою, курткою зимовою (плащем пуловером. Комір сорочки ззаду повинен виступати над коміром кітеля на 5 - 10 мм.

В окремих випадках дозволяється носити поза строем з літньою повсякденною формою одяг сорочку з короткими рукавами із суцільнокрійним поясом, стягнутим у бокових швах еластични

Дозволяється носити особам офіцерського, старшинського складу та військовослужбовцям-жін

сорочку білого (чорного для військовослужбовців ССО ЗСУ) кольору з погонами і краватки вихідною формою одягу і без кітеля в позаслужбовий час з літньою повсякденною формою одя

сорочку кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, затвердженої погонами і краваткою без кітеля (тужурки, куртки) з літньою повсякденною формою одягу, з аудиторіях - у будь-яку пору року;

сорочку кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, затвердженого [нак](#) рукавами, з погонами, без краватки, кітеля, тужурки, куртки із розстебнутим верхнім ґудзиком року;

сорочку кольору, визначеного для відповідного виду, роду військ (сил) ЗСУ, затвердженої короткими рукавами, з погонами, без кітеля (тужурки, куртки повсякденної) з літньою по температурі 23° С і вище без краватки з розстебнутим верхнім ґудзиком.

Сорочка-поло носить з польовою та повсякденною формою одягу при зовнішній температу 1), за виключенням виконання бойових та навчально-бойових завдань.

Сорочки повинні бути встановленого зразка, чистими, ретельно припасованими і випрасува Носити сорочки, які вицвіли, не випрасувані, з деформованими та забрудненими погонами забс

Майка носить під сорочкою з парадною (парадно-вихідною), повсякденною формою одягу, з

Краватку класичну носять військовослужбовці офіцерського складу. Краватку-регат носять військовослужбовці рядового складу, ліцеїсти із сорочкою і прикріплюють до неї затискач установленого зразка між третією краваткою повинна торкатися нижнім кінцем пряжки ремня. Краватка завжди повинна бути чистою та вицвілі і не випрасувані, не дозволяється.

Військовослужбовці-жінки носять краватку-стрічку кольору основної тканини із застібкою (мета). Краватка матроська носить з фланелівкою та застібається на металевий гачок з петлею.

Комір формений матроський носить поверх коміра форменки і фланелівки та кріпиться у них.

Кашне носить акуратно заправленим під комір пальта, плаща, куртки зимової. Верхній край кашне повинен рівномірно виступати над коміром на 1 - 2 см.

Рукавички обов'язково носять із зимовою парадною формою одягу. Рукавички білого кольору ліцеїстам, що беруть участь у параді. З іншими формами одягу носити рукавички необов'язково знімають. Військовослужбовцям і ліцеїстам дозволяється носити рукавички чорного кольору із зимовою формою одягу.

Рукавички шкіряні носять військовослужбовці офіцерського складу. Рукавички трикотажні сержантського складу.

Аксельбант розміщується на правій частині грудей та кріпиться під лацканом кітеля за нитяну застібку на рівні верхнього краю кишені з однієї сторони. З іншого краю аксельбанта до основи шльовка під правим погоном впритул до оздоблювальної строчки (мал. 11 додатка 3).

Плечовий шнур розміщується на правій частині грудей, до основи кітеля пришивається (двом впритул до оздоблювальної строчки (мал. 12 додатка 3)).

Під час особливих заходів парадна форма одягу може включати аксельбант або плечовий шнур крім Почесної Варти (мал. 218, 219 додатка 1).

4. Взуття, шкарпетки

Взуття повинно бути кольору встановленого зразка, полагодженим і начищеним; черевик зашнуровані. Носити взуття з пошкодженим верхом і зношеними підборами не дозволяється. В межах військової частини в час, вільний від несення служби.

Капці казармені носяться лише в казарменому приміщенні та лазні.

Шкарпетки літні (зимові) для парадної та повсякденної форми одягу повинні бути чорного кольору або чорного кольору. Носити вицвілі шкарпетки, невстановленого кольору і зразка забороняється.

5. Спорядження і зброя

Польове спорядження кожен військовослужбовець носить (розміщує) в індивідуальному порядку.

Пістолет носять на поясному ремені на правому стегні під курткою; під час бойових (навчальних) чергувань та несення служби в добовому наряді - у кобурі пістолетній універсальній, яка є частиною спорядження або пояса. Носити зброю з повсякденною формою одягу забороняється.

Кортик носять у ВМС ЗСУ та офіцери органів військового управління, які мають право на носіння парадної форми одягу під кітелем з лівого боку.

Окуляри захисні балістичні дозволяється носити з польовою формою одягу в сонячну погоду дозволяється носити під час бойових та навчально-бойових завдань.

V. Правила носіння погонів, емблем та нарукавних і нагрудних знаків

1. Носіння погонів

1. Погони за призначенням поділяються на погони для парадної (парадно-вихідної), повсюди кріплення - на погон-муфту та погон з текстильною застібкою.

На зовнішньому боці лівого та правого рукавів нашивається гаптований нарукавний знак "Державний" прямокутника розміром 30 x 45 мм. Колір окантовки знака повинен відповідати кольору кітеля.

правий рукави форми одягу всіх категорій військовослужбовців на відстані 45 мм нижче плечового шва. На зовнішньому боці правого рукава на відстані 105 мм нижче плечового шва нашивається н додатка 3).

На зовнішньому боці лівого рукава на відстані 105 мм нижче плечового шва нашивається на рукави навчального закладу. У разі якщо на рукавний знак військової частини (підрозділу) чи на декоративної девізної стрічки, він нашивається на відстані 85 мм нижче плечового шва (мал. 2).

2. Погон до парадної (парадно-вихідної) форми одягу носять на пальтах зимових, кітелях та сорочках. Погон-муфту (кольору тканини костюма) носять із повсякденною формою одягу на пальтах демісезонних, кітелях, куртках, пуловерах, джемперах та сорочках.

Погони з текстильною застібкою носять на куртках демісезонних, на куртках спеціального спортивного польової форми одягу. На сорочці-поло та куртці костюма-утеплювача фон погона повинен бути чорного кольору.

3. На погонах військовослужбовців офіцерського складу (крім військовослужбовців, які мають військове звання розміщується знак розрізнення "зірка" золотистого кольору розміром 18 х 18 мм (для повсякденного обмундирування) і чорного кольору (для польового обмундирування та спеціального обмундирування). На погонах солдатів та сержантів розміщується знак розрізнення "стрілка" чорного кольору розміром 18 х 18 мм (для повсякденного обмундирування) і чорного кольору (для польового обмундирування та спеціального обмундирування). На погонах старшого офіцерського складу розміщується знак розрізнення "плетінка" чорного кольору розміром 18 х 18 мм (для повсякденного обмундирування) і чорного кольору (для польового обмундирування та спеціального обмундирування). На погонах генерала армії України розміщується знак розрізнення "зірка з перехрещеними булавами" чорного кольору розміром 18 х 18 мм (для повсякденного обмундирування) і чорного кольору (для польового обмундирування та спеціального обмундирування). На погонах генерала армії України розміщується знак розрізнення "зірка з перехрещеними булавами" чорного кольору розміром 18 х 18 мм (для повсякденного обмундирування) і чорного кольору (для польового обмундирування та спеціального обмундирування).

4. На погонах вищого офіцерського складу на відстані 5 мм від нижнього краю погона розміщується визначеного зразка.

На погонах старшого офіцерського складу (крім військовослужбовців, які мають корабельне звання) на відстані 5 мм від нижнього краю погона кріпиться знак "плетінка" визначеного зразка.

На погонах генерала армії України кріпиться знак "зірка з перехрещеними булавами" та три булавки по центру.

Військове звання	Кількість зірок, шт.	Відстань від верхньої точки "схрещених булав" до початку зірки, мм	Відстань від верхньої точки "плетінки" до початку зірки, мм	Відстань від нижнього краю муфти до початку знака, мм
1	2	3	4	5
Генерал армії України	1 (знак)	-	-	25
Генерал-полковник,	3	1	-	5

адмірал				
Генерал-лейтенант, віце-адмірал	2	1	-	5
Генерал-майор, контр-адмірал	1	1	-	5
Полковник	3	-	5	5
Підполковник	2	-	5	5
Майор	1	-	5	5
Капітан	4	-	-	10
Старший лейтенант	3	-	-	10
Лейтенант	2	-	-	10
Молодший лейтенант	1	-	-	10

5. Зірки (ромбічні) розташовуються на погонах від генералів до молодших лейтенантів на поз інші символи забороняється.

6. На погонах сержантів, старшин, старших солдатів і старших матросів відповідно до військ кольору для парадно-вихідної та повсякденної військової форми одягу і чорного кольору (блаки корабельні звання ВМС ЗСУ) на погонах польового обмундирування та спеціального одягу.

7. На погонах офіцерів, які мають корабельні звання ВМС ЗСУ (крім вищого офіцерського золотого кольору (відповідно до звання, як вказано в таблиці 2). На відстані 5 мм від верхнь ЗСУ (тризуб, накладений на якір) розміром 20 x 30 мм.

Військове звання	Кількість галунів, шт.	Ширина галуна, мм	Відс нижн погона
------------------	------------------------	-------------------	------------------

			НИЖН гал
Капітан 1 рангу	4 середніх	14	
Капітан 2 рангу	3 середніх 1 вузький	14 7	
Капітан 3 рангу	3 середніх	14	
Капітан-лейтенант	2 середніх 1 вузький	14 7	
Старший лейтенант	2 середніх	14	
Лейтенант	1 середній 1 вузький	14 7	
Молодший лейтенант	1 середній	14	

8. Тужурка чорного кольору для військовослужбовців, які мають корабельні звання ВМС ЗСУ, н розрізнення у вигляді галунів золотого кольору.

Відповідно до військового звання число галунів встановлюється, як зазначено у таблиці 3.

Військове звання	Кількість галунів, шт.	Ширина галуна, мм	Відс нижнь рукава д краю г
Адмірал	1 широкий 3 середніх	32 14	
Віце-адмірал	1 широкий 2 середніх	32 14	
Контр-адмірал	1 широкий 1 середній	32 14	

Капітан 1 рангу	4 середніх	14	
Капітан 2 рангу	3 середніх 1 вузький	14 7	
Капітан 3 рангу	3 середніх	14	
Капітан-лейтенант	2 середніх 1 вузький	14 7	
Старший лейтенант	2 середніх	14	
Лейтенант	1 середній 1 вузький	14 7	
Молодший лейтенант	1 середній	14	

9. Галуни нашиваються виключно на тужурках навколо рукава на відстані 100 мм від нижнього Над галунами нашивається знак ВМС ЗСУ (тризуб, накладений на якір) на відстані 30 мм від якоря.

Нарукавні знаки розрізнення - галуни нашиваються безпосередньо на рукави.

Військове звання	Кількість шевронів, шт.	
1	2	
Рядовий та сержантський скла		
Головний майстер-сержант	3 вузьких, 1 широкий, 1 дуговий	
Старший майстер-сержант	2 вузьких, 1 широкий, 1 дуговий	
Майстер-сержант	1 вузький,	

	1 широкий, 1 дуговий	
Штаб-сержант	1 широкий, 1 дуговий	
Перший сержант	4 вузьких, 1 дуговий	
Старший сержант	4 вузьких	
Сержант	3 вузьких	
Молодший сержант	2 вузьких	
Старший солдат	1 вузький	
Солдат	-	
Рядовий та старшинський скла		
Головний майстер-старшина	1 широкий, 4 дугових	
Старший майстер-старшина	1 широкий, 3 дугових	
Майстер-старшина	1 широкий, 2 дугових	
Штаб-старшина	1 широкий, 1 дуговий	
Головний корабельний старшина	4 вузьких, 1 дуговий	
Головний старшина	4 вузьких	
Старшина 1 статті	3 вузьких	
Старшина 2 статті	2 вузьких	

Старший матрос	1 вузький
Матрос	-

10. Розміщення шевронів на погонах:

на відстані 5 мм від нижнього краю погона до нижнього краю шеврона, наступні розміщуються на погонах старшинського складу, які мають корабельні звання ВМС ЗСУ від головного майсте відстані 5 мм від верхнього краю шеврона розміщується знак ВМС ЗСУ у вигляді тризуба, накл на погонах рядового та старшинського складу (від головного корабельного старшини і нижче) головного корабельного старшини включно, на відстані 5 мм від нижнього краю погона розм накладеного на якір, розміром 20 x 30 мм, відстань до нижнього краю шеврона від верхнього кр

11. На погонах до парадно-вихідного і повсякденного обмундирування курсантів ВВНЗ на розміщується знак курсанта золотого (матового) кольору або чорного кольору для польової д 226, 229 додатка 2).

12. На погонах ліцеїстів на відстані 5 мм від нижнього краю погона розміщується знак ліце польової форми одягу) кольору (мал. 232 - 244, 247, 250, 253 додатка 2) та відповідно д (завширшки 7 мм) на відстані 10 мм від верхнього краю знака ліцеїста, відстань між прямокутн

13. Знаки розрізнення курсантів ВВНЗ ВМС ЗСУ (мал. 219, 222, 225, 228, 231 додатка 2) та ліц 249, 252, 255 додатка 2) тотожні знакам розрізнення військовослужбовців рядового та старши знаком курсанта золотого (матового) або блакитного кольору для морського службового обмун

2. Розміщення емблем

1. Емблеми носять військовослужбовці на комірах кітелів відповідно до своєї спеціальності (ма 2. Емблеми розміщують на комірах кітеля біля оздоблювальної строчки, що проходить уз Осьова лінія емблеми повинна бути паралельною зовнішньому краю коміра (мал. 2 додатка 3).

3. Розміщення нарукавних та нагрудних знаків

1. Нарукавні знаки військовослужбовців, ліцеїстів:

на зовнішньому боці правого та лівого рукавів нашивається гаптований нарукавний знак "Дк прямокутника розміром 30 x 45 мм. Колір окантовки знака повинен відповідати кольору кіте лівий рукав форми одягу на відстані 45 мм нижче плечового шва (мал. 1, 9 додатка 3);

на зовнішньому боці правого рукава на відстані 105 мм нижче плечового шва нашивається на військ (мал. 2 додатка 3);

на зовнішньому боці лівого рукава на відстані 105 мм нижче плечового шва нашивається навчального закладу (мал. 1 додатка 3). У разі якщо нарукавний знак навчального закладу п стрічки, він нашивається на відстані 85 мм нижче плечового шва (мал. 2 додатка 3);

курсанти та ліцеїсти на парадній (парадно-вихідній), повсякденній формі одягу на зовнішньом за курсами навчання (мал. 9, 10 додатка 3).

2. Нарукавні знаки носять військовослужбовці офіцерського, сержантського, старшинського та куртці демісезонній та польовій формі одягу (мал. 284 - 307 додатка 2). На сорочці, куртці, к зимовому нарукавні знаки не кріпляться.

3. Нарукавні знаки "Державний Прапор України" носять особи офіцерського, сержантського, с предметах форми одягу (крім білизни, сорочок та куртки зимової, плаща демісезонного, джемг - 323 додатка 2).

4. Нарукавні знаки за курсами навчання курсантів ВВНЗ у вигляді діагоналі з галуна золотого закладів ПС ЗСУ - на тканині сіро-блакитного кольору; у курсантів ВВНЗ ВМС ЗСУ - на ткани

тканині зеленого кольору нашиваються (кріпляться) на зовнішньому боці лівого рукава пара фланелівки, кітеля на відстані 10 см вище початку рукава впритул до зовнішньої оздоблюваль

VI. Правила носіння орденів, медалей, орденських стрічок і стрічок медалей на планках та інших відзнак на ві

1. З парадною формою одягу носять:

ордени "Золота Зірка" та Держави звання Герой України;

ордени та медалі України;

нагрудні знаки до почесних звань України;

нагрудні знаки до державних премій України;

відзнаки Президента України;

заохочувальні відзнаки Міністерства оборони України;

почесні нагрудні знаки Головнокомандувача Збройних Сил України.

Дозволяється носити за власним бажанням:

відзнаки Верховної Ради України;

відзнаки Кабінету Міністрів України;

нагрудний знак "Ветеран війни - учасник бойових дій";

заохочувальні відзнаки Головного управління розвідки Міністерства оборони України;

заохочувальні відзнаки ДССТ;

почесні (пам'ятні) нагрудні знаки органів управління;

почесні (пам'ятні) нагрудні знаки командувачів видів ЗСУ;

заохочувальні відзнаки інших державних органів України;

пам'ятні нагрудні знаки військових частин;

заохочувальні відзнаки органів місцевого самоврядування;

державні та відомчі нагороди іноземних держав;

нагороди Організації Об'єднаних Націй;

нагороди Європейського Союзу;

нагороди Організації Північноатлантичного договору;

нагороди, передбаченні [пунктом 7 частини третьої статті 4 Закону України "Про засудження і \(нацистського\) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки"](#).

Носіння інших знаків у вигляді орденів та медалей заборонено.

2. Нагороди розміщують:

на однобортному кітелі - так, щоб нижні краї колодок (стрічок) нижнього ряду були на рівні кла під час носіння не більше п'яти в одному ряду. У разі носіння двох рядів - нижній край колодок верхнього краю нижнього ряду;

на кітелі військовослужбовців-жінок - так, щоб верхній край верхнього ряду колодок (стрічок) : мм у разі носіння не більше п'яти в одному ряді (мал. 6 додатка 3). У разі носіння двох р розташовується по зрізу верхнього краю нижнього ряду;

на двобортному кітелі й тужурці - так, щоб верхні краї колодок (стрічок) верхнього ряду розташ мм у разі носіння не більше п'яти в ряд (мал. 4, 5 додатка 3). У разі носіння двох ряд розташовується по зрізу верхнього краю нижнього ряду;

на форменці (фланелівці) - так, щоб верхній край колодок (стрічок) верхнього ряду розташовувався разі носіння двох рядів - нижній край колодок верхнього ряду розташовується по зрізу верхнього

3. Нагороди на колодках (стрічках), які носяться з лівого боку грудей (крім орденів "Золота розміщують горизонтальними рядами у порядку старшинства, починаючи з вищої. В одному р ширині стрічки 28 мм та не більше чотирьох при ширині стрічки 35 мм. Кількість рядів заохочувальних відомчих відзнак двох і більше ступенів носить тільки відзнака вищого ступе

4. Нагороди, які носяться з правого боку грудей, розміщуються горизонтально в один ряд (не і краю у порядку старшинства, починаючи з вищої, вище нагрудного знака "Класний фахівець повинні бути на одному рівні.

5. Колодки (стрічки) нагород у верхньому ряду вирівнюють за верхніми краями колодок (стріч старшинства, починаючи з вищої.

6. Знаки орденів України, які носяться на шийних стрічках, розміщують таким чином, щ знаходилося безпосередньо на вузлі краватки або трохи нижче нього. Стрічка повинна зна дозволяється носити не більше двох знаків орденів на шийних стрічках, причому знак однс іншого.

7. Ордени "Золота Зірка" та Держави звання Герой України носять з лівого боку грудей ви цьому знак ордена може частково прикривати колодки (стрічки) інших нагород. За наявності нагородження.

8. Порядок носіння державних нагород України та відзнак Президента України:

На шийній стрічці:

орден Свободи;

орден "За заслуги" I ступеня;

орден Богдана Хмельницького I ступеня;

орден "За мужність" I ступеня.

На лівому боці грудей:

ордени "Золота Зірка" та Держави звання Герой України (розміщуються вище інших державних

орден "За заслуги" II, III ступенів;

орден Героїв Небесної Сотні;

орден "За мужність" II, III ступенів;

орден княгині Ольги I - III ступенів;

орден Данила Галицького;

відзнака Президента України - Хрест Івана Мазепи;

медаль "За військову службу Україні";

медаль "За бездоганну службу" I - III ступенів;

медаль "Захиснику Вітчизни";

медаль "За врятоване життя";

відзнака Президента України - медаль "За працю і звитягу";

відзнака Президента України - ювілейна медаль "20 років незалежності України";

відзнака Президента України - ювілейна медаль "25 років незалежності України";

відзнака Президента України - пам'ятна медаль "25 років виведення військ з Афганістану";

відзнака Президента України "За участь в антитерористичній операції";

відзнака Президента України "За гуманітарну участь в антитерористичній операції".

На лівому боці грудей нижче нагород на колодках (стрічках):

зірка ордена "За заслуги" I ступеня;

зірка ордена "За мужність" I ступеня.

На правому боці грудей:

орден Богдана Хмельницького II, III ступенів;

нагрудний знак до почесного звання України;

нагрудний знак до Державної премії України.

Для орденів "Золота Зірка" та Держави звання Герой України, ордена "За заслуги", відзнаки років незалежності України" передбачені мініатюри, які носять замість знака та зірки відповідного боку грудей. Для відзнак Президента України "За участь в антитерористичній операції" та "За участь в операції" передбачені значки, які носять замість відзнаки і розміщують з лівого боку грудей.

Мініатюри орденів "Золота Зірка" та Держави звання Герой України носяться на парадно-церемонійній форменці (фланелівці) і розташовуються вище планок орденських стрічок та стрічок медалей.

Носіння мініатюр нагород передбачено на цивільному костюмі.

9. Нагрудний знак "Ветеран війни - учасник бойових дій" розташовується з правого боку грудей відомчих відзнак. За їх відсутності - на їх місці.

10. Порядок носіння заохочувальних відзнак Міністерства оборони України:

заохочувальні відзнаки Міністерства оборони України розміщують після державних нагород і нижче них;

відзнаки Міністерства оборони України - нагрудні знаки "За військову доблесть", "Доблесть і чистота" носять з правого боку грудей.

11. Інші відзнаки Міністерства оборони України у вигляді медалей носять з лівого боку грудей і відзнака "Знак пошани";

медаль "За зміцнення обороноздатності";

медаль "За розвиток військового співробітництва";

медаль "Захиснику України";

медаль "За зразкову службу" I - III ступенів;

медаль "За особисті досягнення" I, II ступенів;

медаль "За сприяння Збройним Силам України";

медаль "Ветеран служби" (відзнака "Ветеран військової служби");

медаль "За миротворчу діяльність";

ювілейна медаль "10 років Збройним Силам України";

ювілейна медаль "15 років Збройним Силам України";

медаль "20 років сумлінної служби" (медаль "За сумлінну службу" I ступеня);

медаль "15 років сумлінної служби" (медаль "За сумлінну службу" II ступеня);

медаль "10 років сумлінної служби" (медаль "За сумлінну службу" III ступеня).

Пам'ятний нагрудний знак Міністерства оборони України "Служба шифрованого зв'язку і розташовується після почесних (пам'ятних) нагрудних знаків Головнокомандувача Збройних Сил України.

Пам'ятний нагрудний знак "Воїн-миротворець" носять на бантовій складці по центру лівої нагрудної повсякденній формі одягу. На тужурці, форменці (фланелівці) - нижче нагород або планок відстані 15 - 20 мм.

Пам'ятний нагрудний знак "5 років Збройним Силам України" носять на бантовій складці по парадно-вихідній, повсякденній формі одягу. На тужурці - нижче нагород або планок орденськ

За наявності у військовослужбовця пам'ятних нагрудних знаків "Воїн-миротворець" та "5 років військовослужбовця".

12. Почесні (пам'ятні) нагрудні знаки Головнокомандувача Збройних Сил України розміщують Президента України та заохочувальних відзнак Міністерства оборони України або нижче них.

13. Почесний нагрудний знак Головнокомандувача Збройних Сил України "Слава і честь" носять

14. Інші почесні (пам'ятні) нагрудні знаки Головнокомандувача Збройних Сил України носять послідовності:

почесний нагрудний знак "За доблесну військову службу Батьківщині";

почесний нагрудний знак "За заслуги перед Збройними Силами України";

почесний нагрудний знак "За досягнення у військовій службі" I, II ступеня;

почесний нагрудний знак "За заслуги у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації";

почесний нагрудний знак "За вірцевість у військовій службі" I - III ступенів;

пам'ятний нагрудний знак "Почесний військовий зв'язківець";

нагрудний знак "Учасник військових навчань";

нагрудний знак "Учасник АТО".

15. Почесні (пам'ятні) нагрудні знаки, які дозволяється носити за власним бажанням, у вигляді формі знаків - з правого боку грудей.

16. З повсякденною формою одягу замість орденів, медалей, відзнак та нагрудних знаків, на стрічки та стрічки медалей, відзнак і нагрудних знаків на планках на лівій стороні (мал. 8 додат

Під час носіння двох і більше орденських стрічок і стрічок медалей на планках вони закріплюються по центру грудей до краю. Стрічки, які не вміщуються на одній планці, переносяться на другу і так

В одному ряду орденських стрічок і стрічок медалей на планках може бути не більше п'яти стрічок при ширині стрічки 35 мм.

За наявності заохочувальних відомчих відзнак двох і більше ступенів носить стрічка тільки в

17. На пальті зимовому, на куртці зимовій, плащі демісезонному (куртці демісезонній), пуловері формі одягу орденські стрічки, стрічки медалей на планках та нагрудні знаки носити заборонені.

18. Нагрудний знак про закінчення ВВНЗ (СКП і НЦ) носять по центру на бантовій складці нагрудних знаків двох і більше ВВНЗ (СКП і НЦ) носять тільки один нагрудний знак останнього

19. Нагрудний знак про закінчення військового ліцею дозволяється носити справа від нагрудних знаків навчального закладу. На камуфльованій куртці нагрудний знак про закінчення військового ліцею кишенею так, щоб його нижній край торкався нагрудного знака з прізвищем та знаходився по центру

Нагрудний знак про закінчення цивільного закладу вищої освіти дозволяється носити у разі вступу до ВВНЗ.

20. Дозволяється носити державні та відомчі нагороди іноземних держав, нагород Організації Організації Північноатлантичного договору, якщо військовослужбовець не нагороджений хоча б однією відзнакою Президента України або відомчими відзнаками державних органів України.

21. Нагрудний знак парашутиста дозволяється носити на правій кишені по центру зліва від наг 9 додатка 3). Інші особисті відзнаки дозволяється носити на бантовій складці лівої кишені.

22. Нагрудний знак "Командир корабля" носить на тужурці - з правого боку грудей вище військовослужбовця".

23. Нагрудний знак "Класний фахівець" носить:

на кітелі - над правою нагрудною кишенею так, щоб його нижній край торкався клапана кише правої нагрудної кишені;

на тужурці - з правого боку грудей вище нагрудного знака "табличка з прізвищем військовослуж

24. Нагрудний знак "Відмінник Збройних Сил України" носять з правого боку грудей вище табли

25. Нагрудний знак "Класний фахівець" для військовослужбовців строкової служби носять:

на камуфльованій куртці - над правою нагрудною кишенею так, щоб його нижній край торкався

на форменці та фланелівці - з правого боку грудей.

За наявності нагрудного знака "Відмінник Збройних Сил України" нагрудний знак розміщується

26. Нагрудний знак "Воїн-спортсмен" носять:

на кітелі - на правій нагрудній кишені після нагрудного знака про закінчення навчального закла,

на тужурці - з правого боку грудей після нагрудного знака про закінчення навчального закладу;

на камуфльованій куртці - над правою нагрудною кишенею так, щоб його нижній край торкався

на форменці та фланелівці - з правого боку грудей.

27. Носіння військовослужбовцями ЗСУ на військовій формі одягу державних нагоро заохочувальних відзнак Міністерства оборони України, почесних нагрудних знаків Головноко нагрудних знаків, які не увійшли в цей розділ, визначається іншими нормативно-правовими акт

**Тимчасово виконуючий обов'язки
начальника Головного управління
розвитку та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

Додаток 1

до Правил носіння військової форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Зброй служби транспорту та ліцеїстами військових ліцеїв

МАЛЮНКИ
військової форми одягу

I. Військова форма одягу військовослужбовців Сухопутних військ Збройни

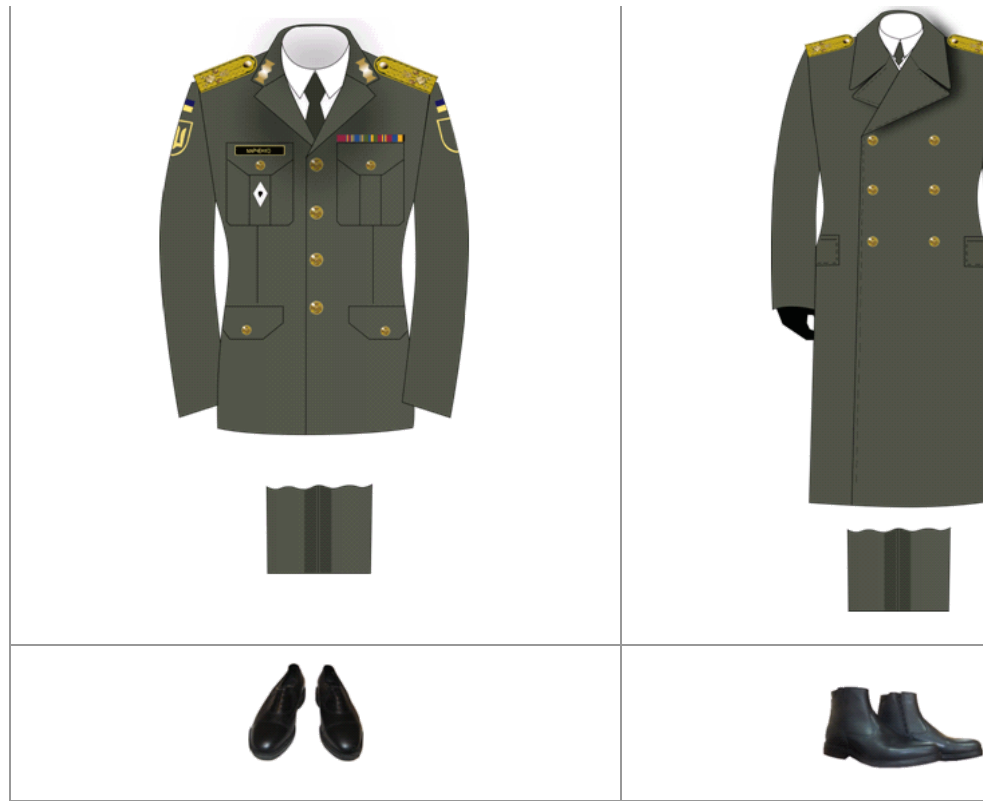
Таблиця 1

Парадна форма одягу генерала армії Укр	
Літній період	Зимовий період

(кітель) мал. 1	(пальто зимове) мал. 2
	
 	
	

Таблиця 2

Парадно-вихідна форма одягу генерала армії	
Літній період (кітель) мал. 3	Зимовий період (пальто зимове) мал. 4
	

Таблиця 3

Парадна форма одягу вищого офіцерського скл	
Літній період (кітель) мал. 5	Зимовий (пальто з мал.
	
	

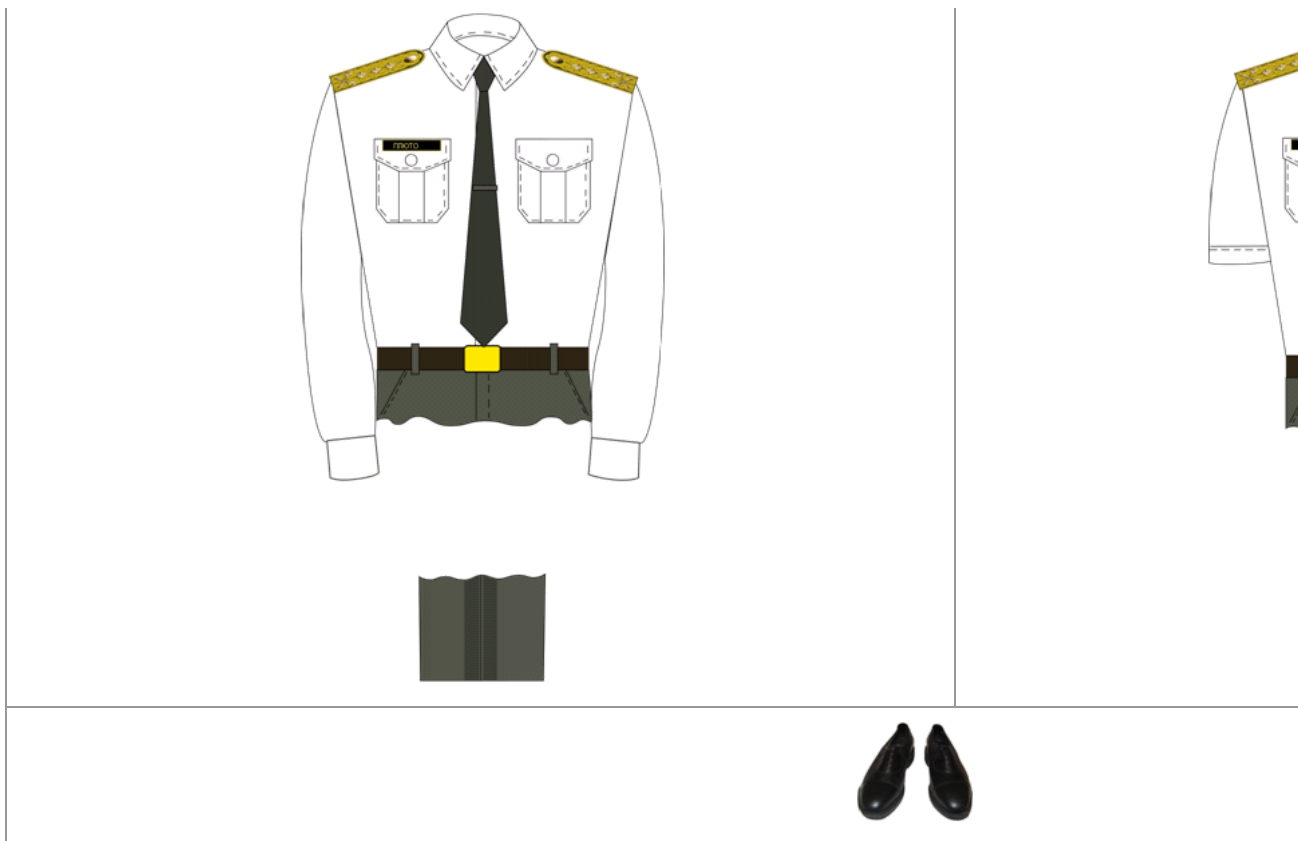

Таблиця 4

Парадно-вихідна форма одягу вищого офіцерського	
Літній період (кітель) мал. 7	Зимові (пальто ма
	
	
	
	

Таблиця 5

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу вищого офіцерського	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 9	Літній період (сорочка з к
	

Таблиця 6

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 11	Зимовий (куртка зимово) мал. 12

Таблиця 7

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с	
Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 13	Демісезонн (куртка дем мал.
	
	
	
	

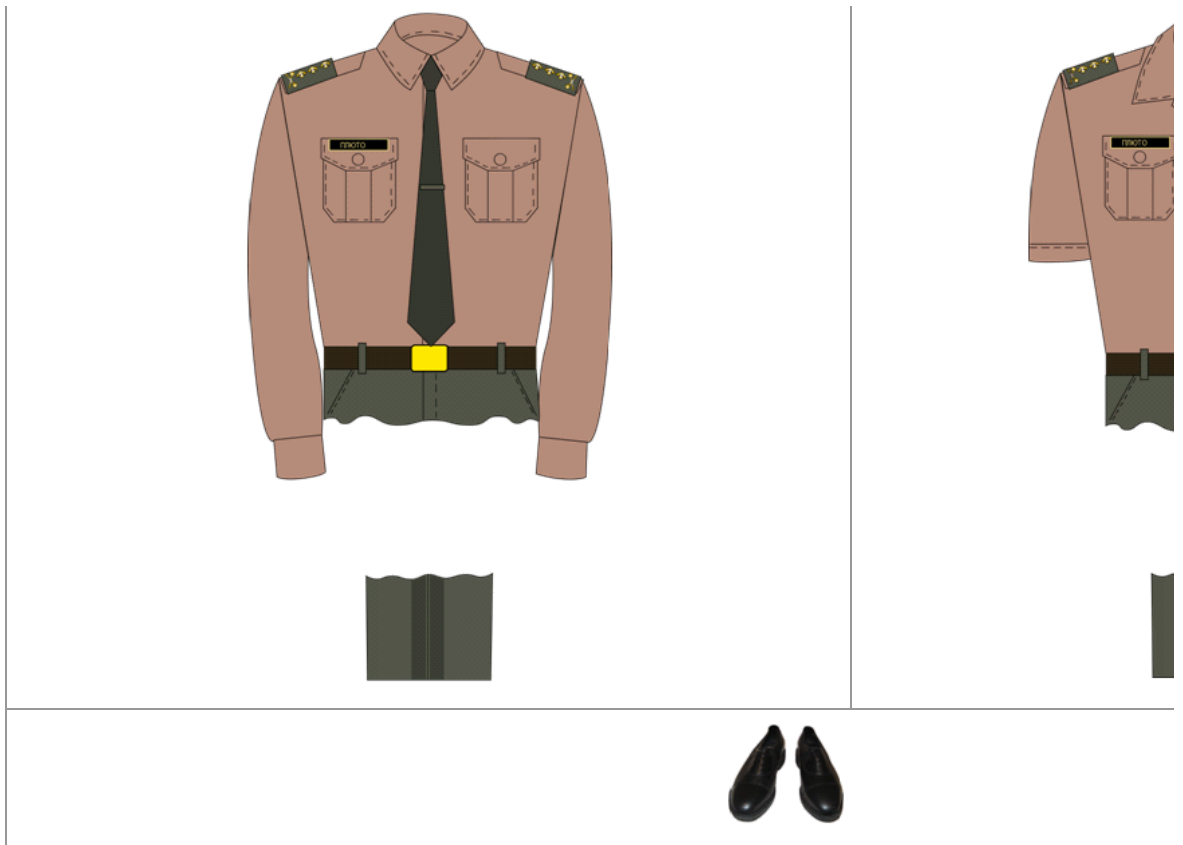
Таблиця 8

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с	
Літній період (кітель) мал. 15	Літній пе (куртка мал. 1
	

Таблиця 9

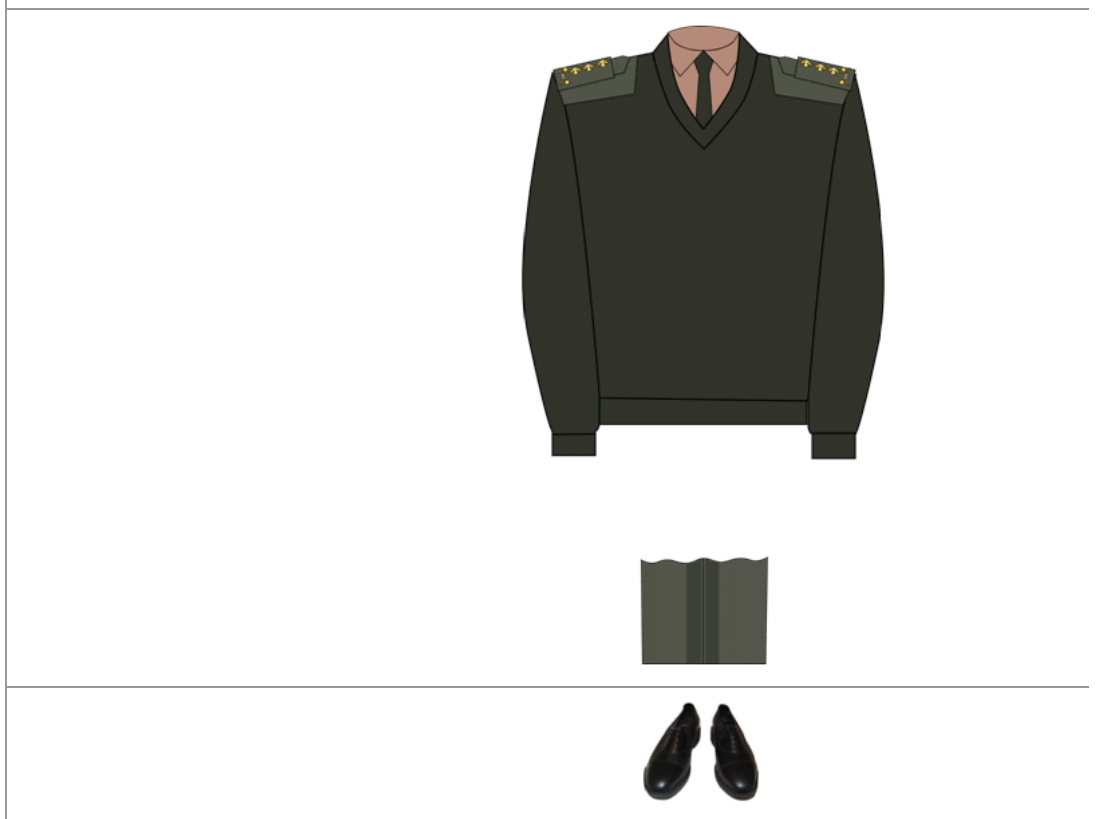
Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 17	Літні (сорочка з кор мє
	

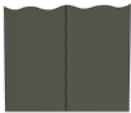

Таблиця 10

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с

Під час роботи у службових приміщення
(пуловер)
мал. 19

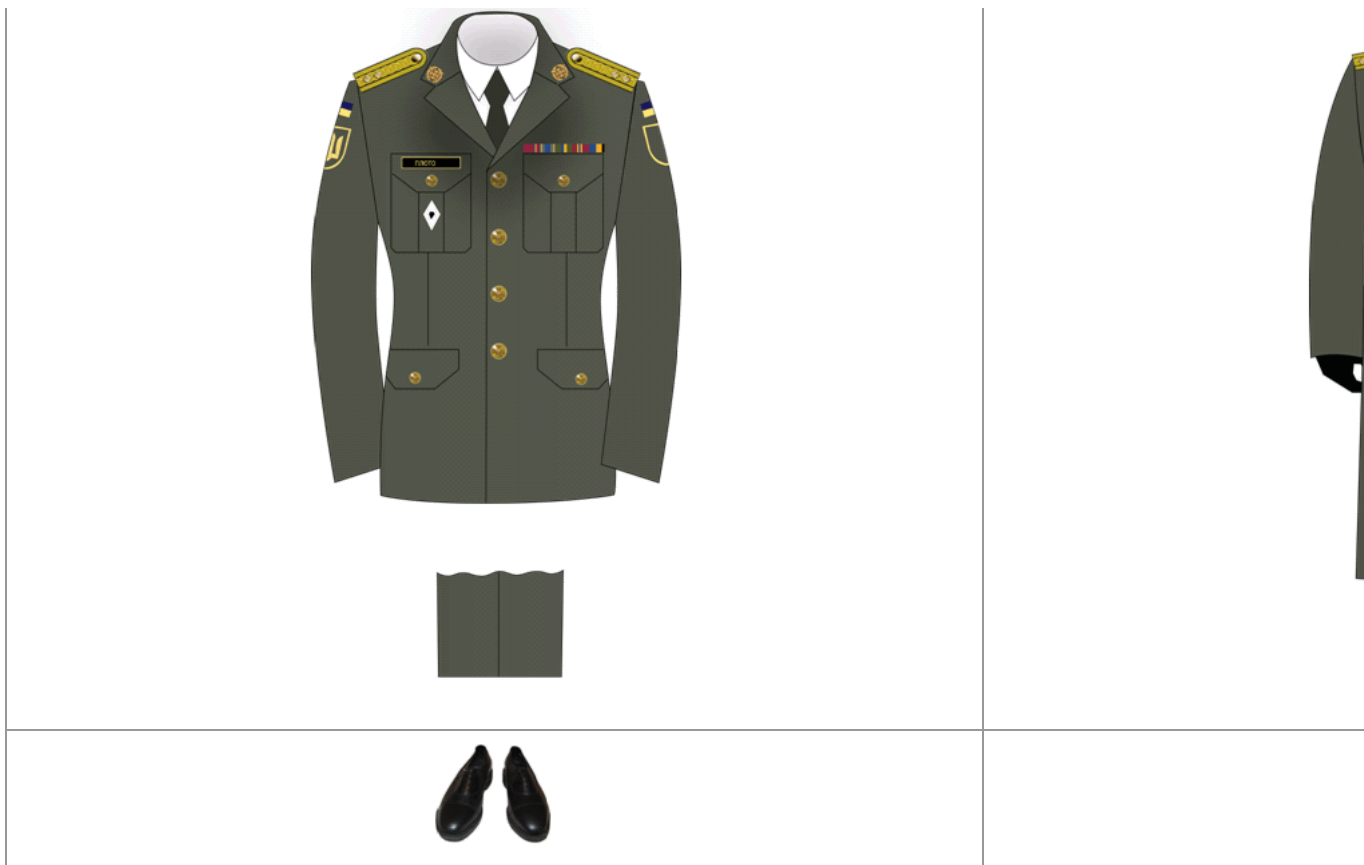

Таблиця 11

Парадна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу	
Літній період (кітель) мал. 20	Зимовий (парта)
	
	
	
	

Таблиця 12

Парадно-вихідна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу	
Літній період (кітель) мал. 22	Зимовий (парта)
	

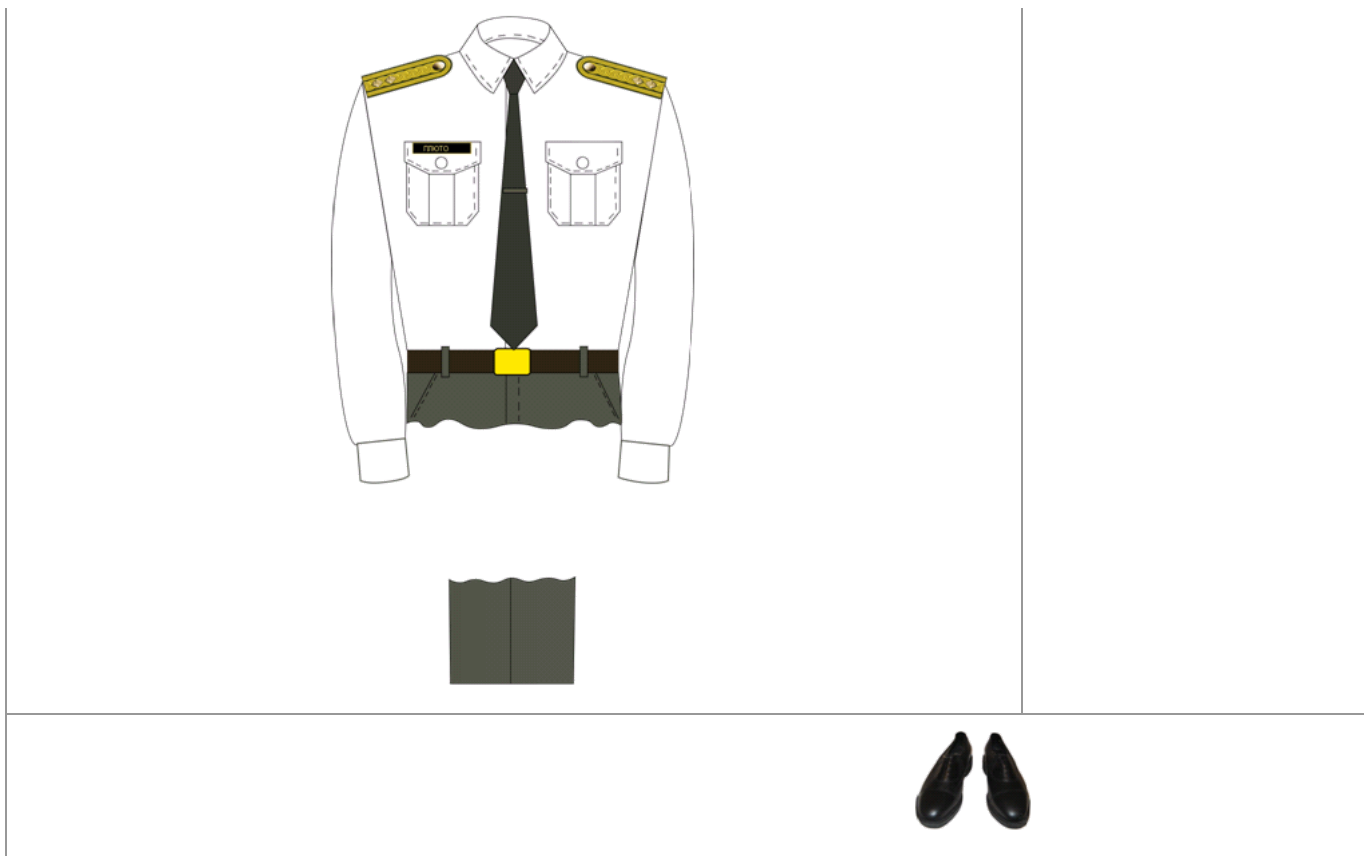
Таблиця 13

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу офіцерського, середнього складу СВ ЗСУ

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 24

(сорочка з ...)

Таблиця 14

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 26	Зимовий період (куртка зимовою) мал. 27

Таблиця 15

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та р

Демісезонний період
(плащ демісезонний)
мал. 28

Таблиця 16

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та р

Літній період
(кітель)
мал. 30

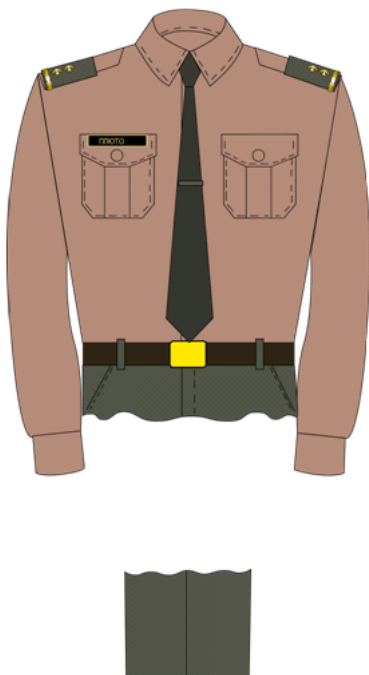

Таблиця 17

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 32

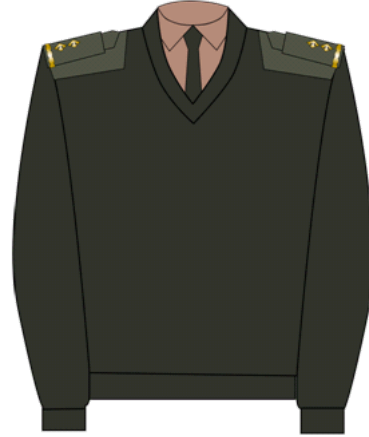
Л
(сорочка з

Таблиця 18

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу

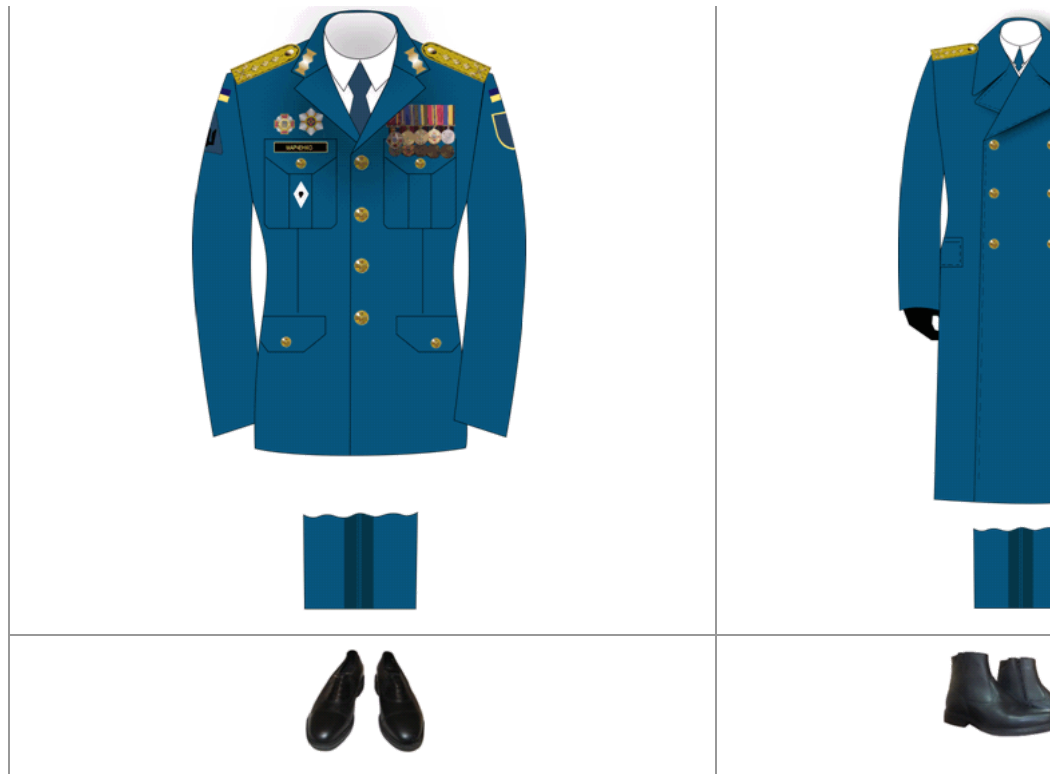
Під час роботи у службових приміщеннях
(пуловер)
мал. 34

II. Військова форма одягу військовослужбовців Повітряних Сил Збройних Сил України

Таблиця 1

Парадна форма одягу вищого офіцерського складу	
Літній період (кітель) мал. 35	Зимовий період (пальто з підшвишкою) мал. 36
	

Таблиця 2

<p>Парадно-вихідна форма одягу вищого офіцерського</p>	
<p>Літній період (кітель) мал. 37</p>	<p>Зимов (пальто) ма</p>
	
 	

Таблиця 3

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу вищого офіцера	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 39	Літній період (сорочка з короткими рукавами)

Таблиця 4

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського складу	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 41	Зимовий період (куртка зимова) мал. 42

Таблиця 5

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с

Демісезонний період
(плащ демісезонний)
мал. 43

Дем
(кур

Таблиця 6

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с

Літній період
(кітель)
мал. 45

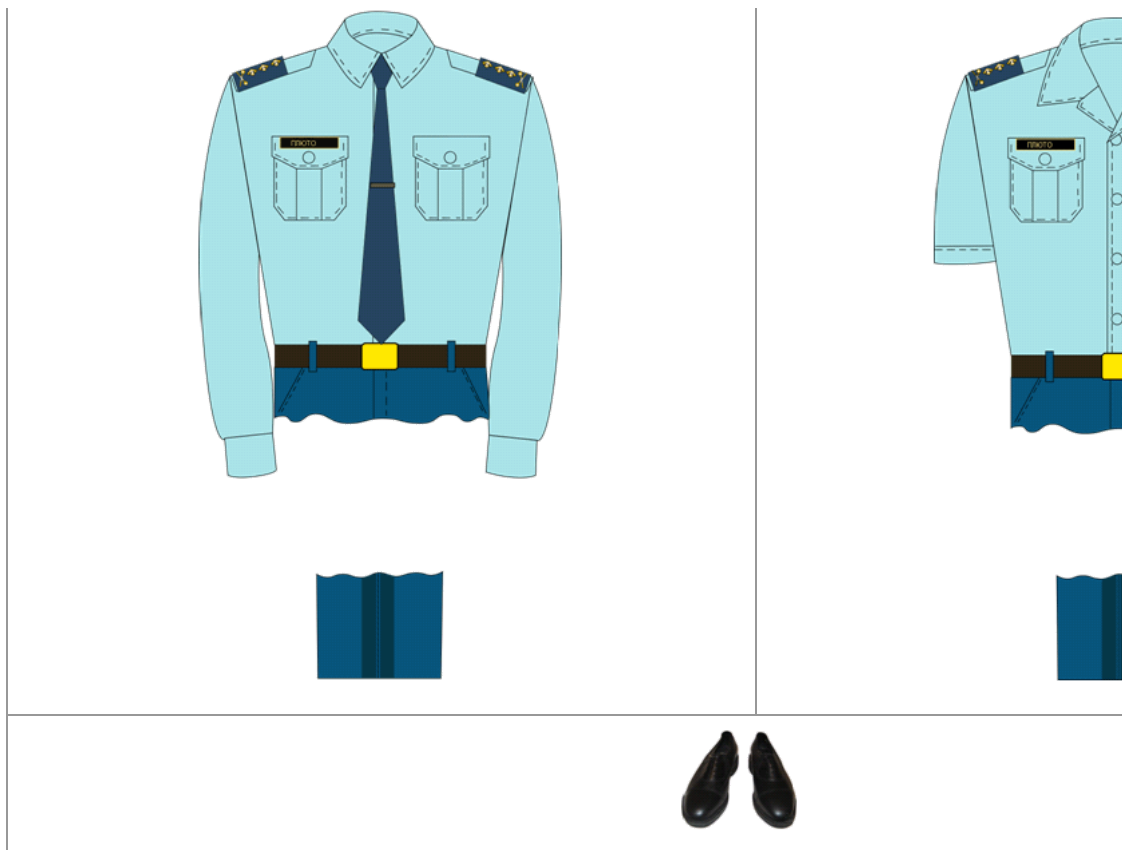
Таблиця 7

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 47

Літній г
(сорочка з короткі
мал.

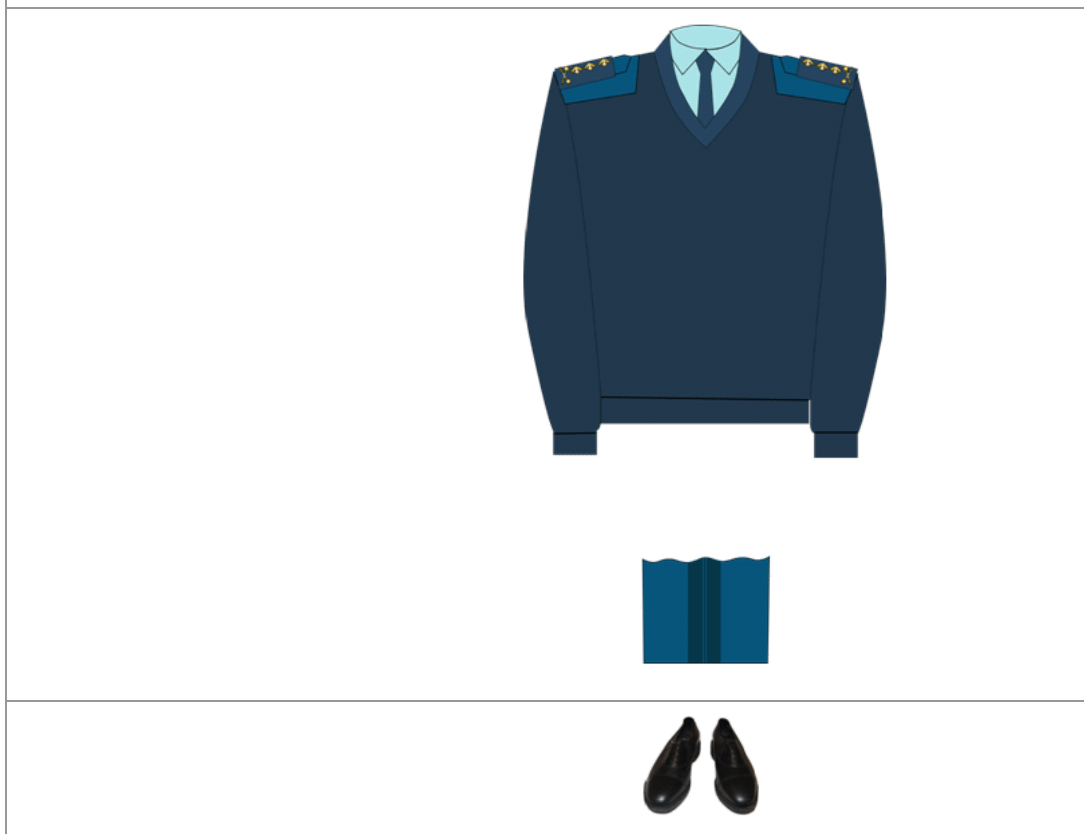

Таблиця 8

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с

Під час роботи у службових приміщення
(пуловер)
мал. 49

Таблиця 9

Парадна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу	
Літній період (кітель) мал. 50	Зимовий період (парта)
	
 	
	

Таблиця 10

Парадно-вихідна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу	
Літній період (кітель) мал. 52	Зимовий період (парта)
	

Таблиця 11

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу офіцерського, середнього складу ПС ЗСУ

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 54

(сорочка з...

Таблиця 12

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 56	Зимовий (куртка)

Таблиця 13

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу	
Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 58	Демісезонний (куртка)

Таблиця 14

Повсякденна форма одягу офіцерського складу

Літній період
(кітель)
мал. 60

Таблиця 15

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 62	(сорочка з короткими рукавами) мал. 63

Таблиця 16

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу

Під час роботи у службових приміщеннях
(пуловер)
мал. 64

III. Військова форма одягу військовослужбовців Десантно-штурмових військ Зб

Таблиця 1

Парадна форма одягу вищого офіцерського скла	
Літній період (кітель) мал. 65	Зимовий (пальто з мал.
	
 	

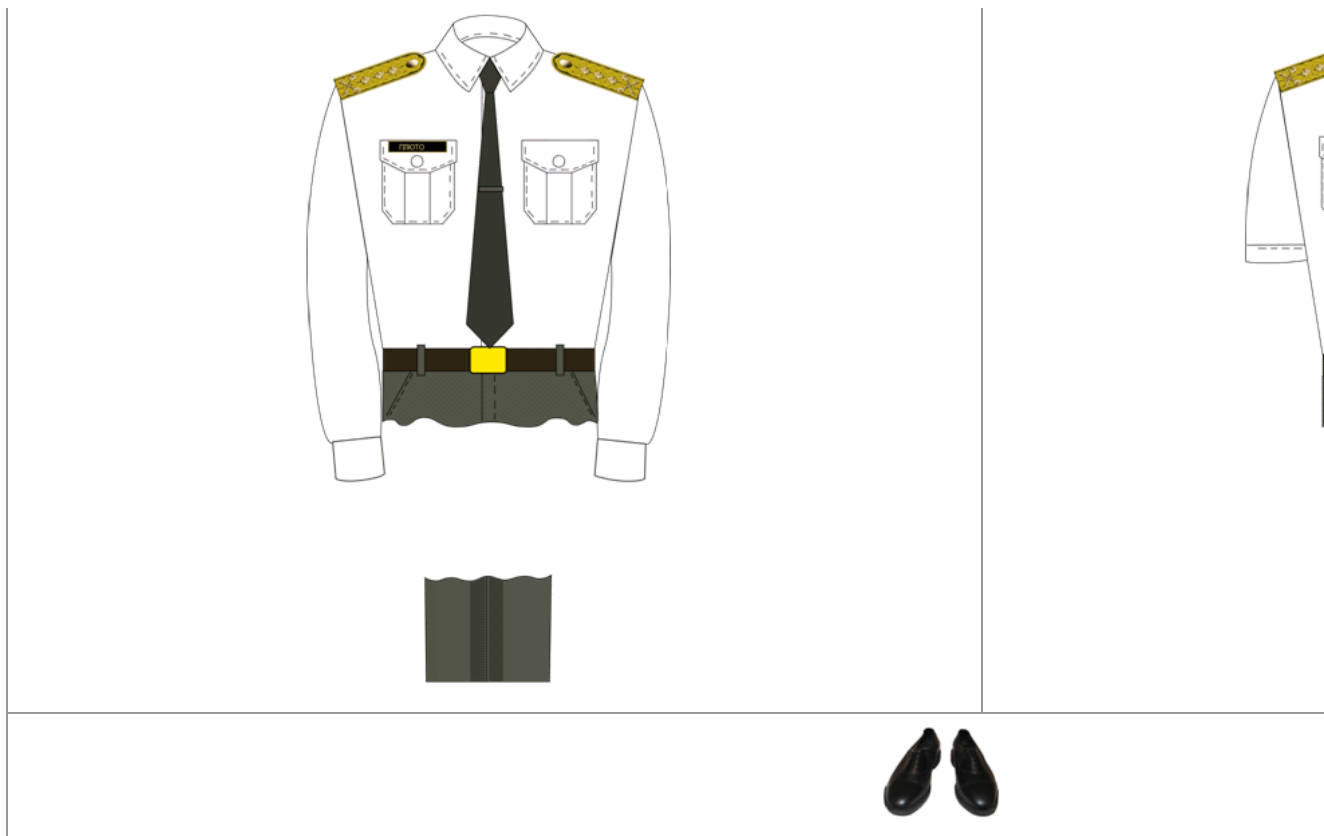

Таблиця 2

Парадно-вихідна форма одягу вищого офіцерського	
Літній період (кітель) мал. 67	Зимов (пальт мал. 68)
	
	
	
	

Таблиця 3

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу вищого офіцерського	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 69	Літній період (сорочка з короткими рукавами) мал. 70
	

Таблиця 4

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського ск	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 71	Зимовий (куртка з мал.
	
 	

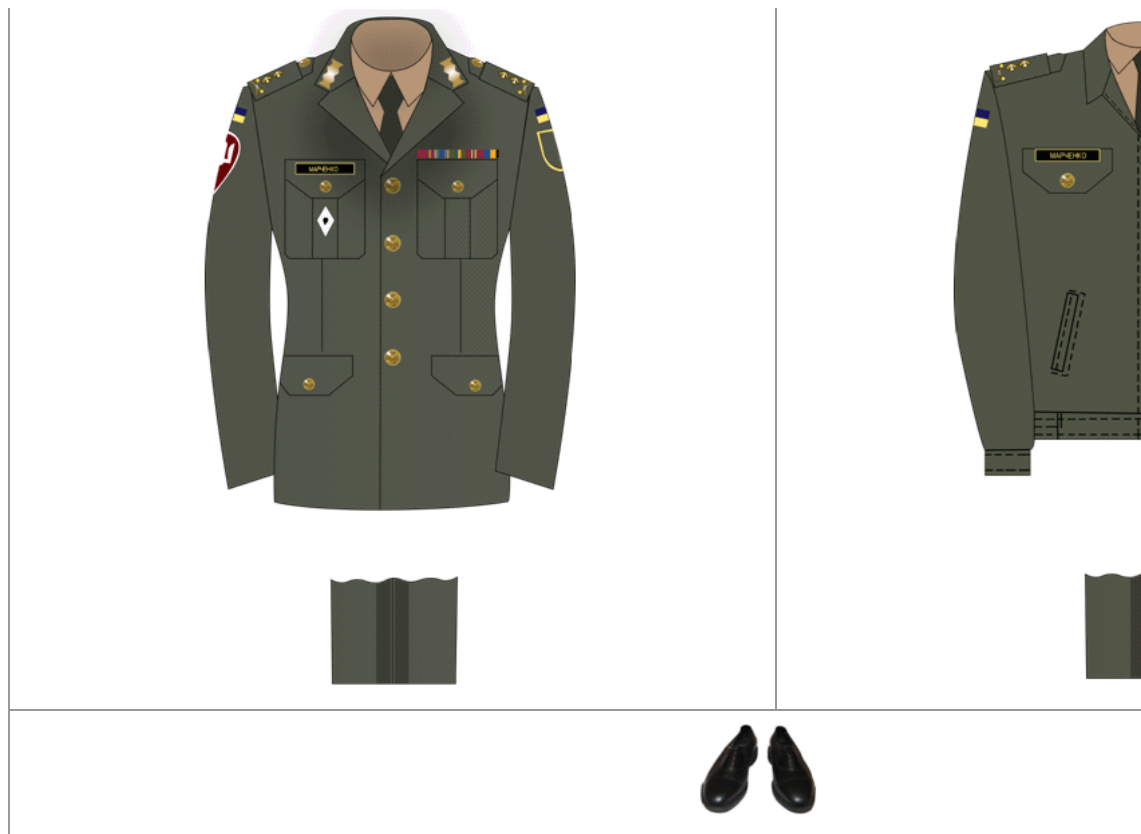

Таблиця 5

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського ск	
Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 73	Демісезон (куртка де мал

Таблиця 6

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського ск	
Літній період (кітель) мал. 75	Літній (кур мал

Таблиця 7

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського ск

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 77

Літній
(сорочка з корот
мал

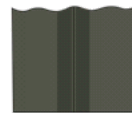
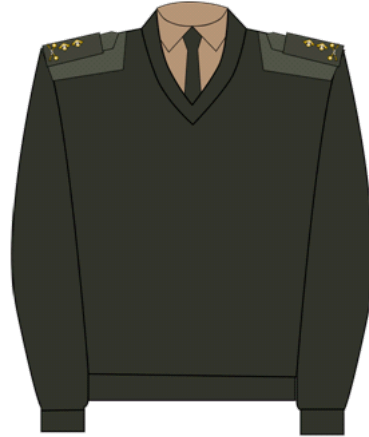

Таблиця 8

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського ск

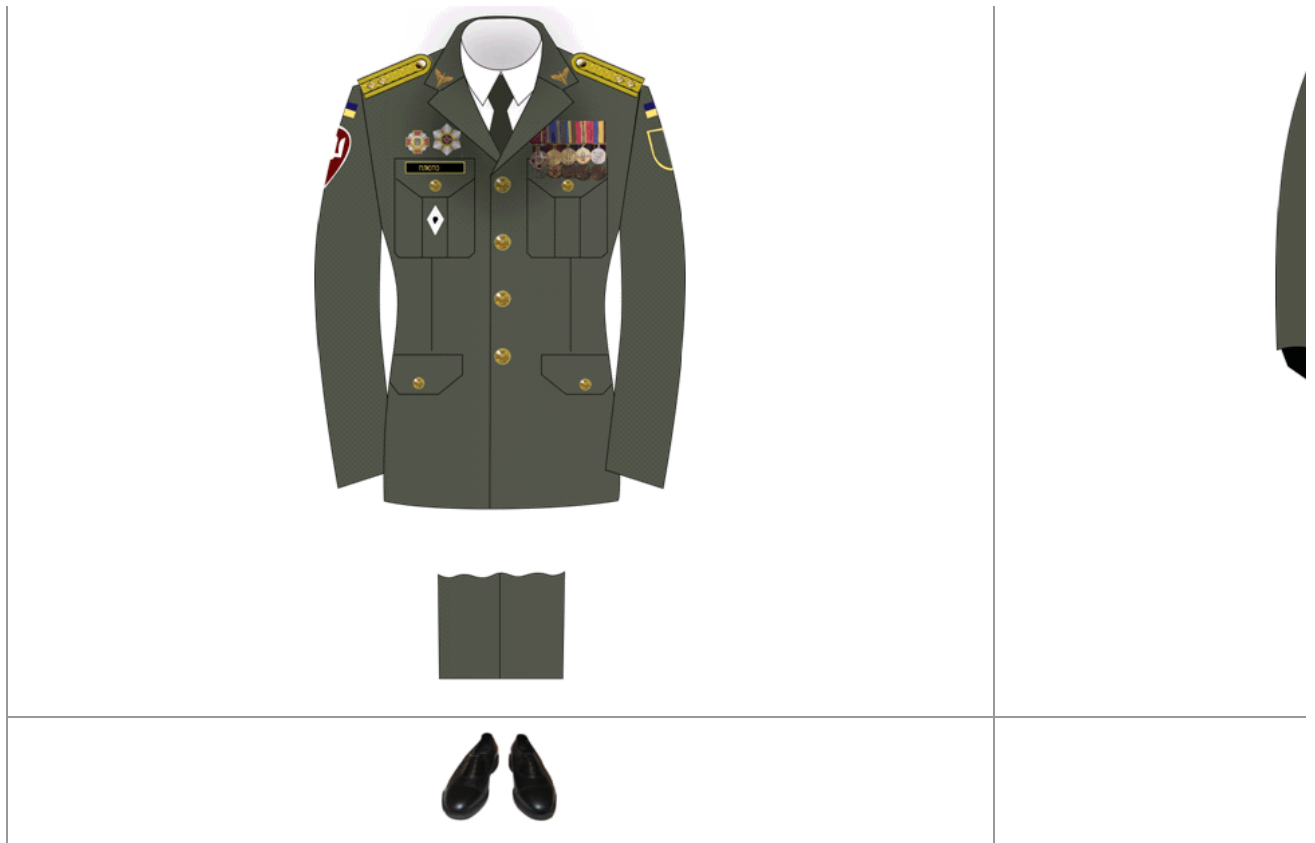
Під час роботи у службових приміщеннях
(пуловер)
мал. 79

Таблиця 9

Парадна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу

<p>Літній період (кітель) мал. 80</p>	<p>Зима (парта)</p>
	

Таблиця 10

Парадно-вихідна форма одягу офіцерського, сержантського ЗСУ

Літній період
(кітель)
мал. 82

Э
(

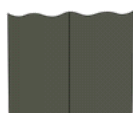

Таблиця 11

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу офіцерського, середнього складу ДШВ ЗСУ

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 84

(сорочка з

Таблиця 12

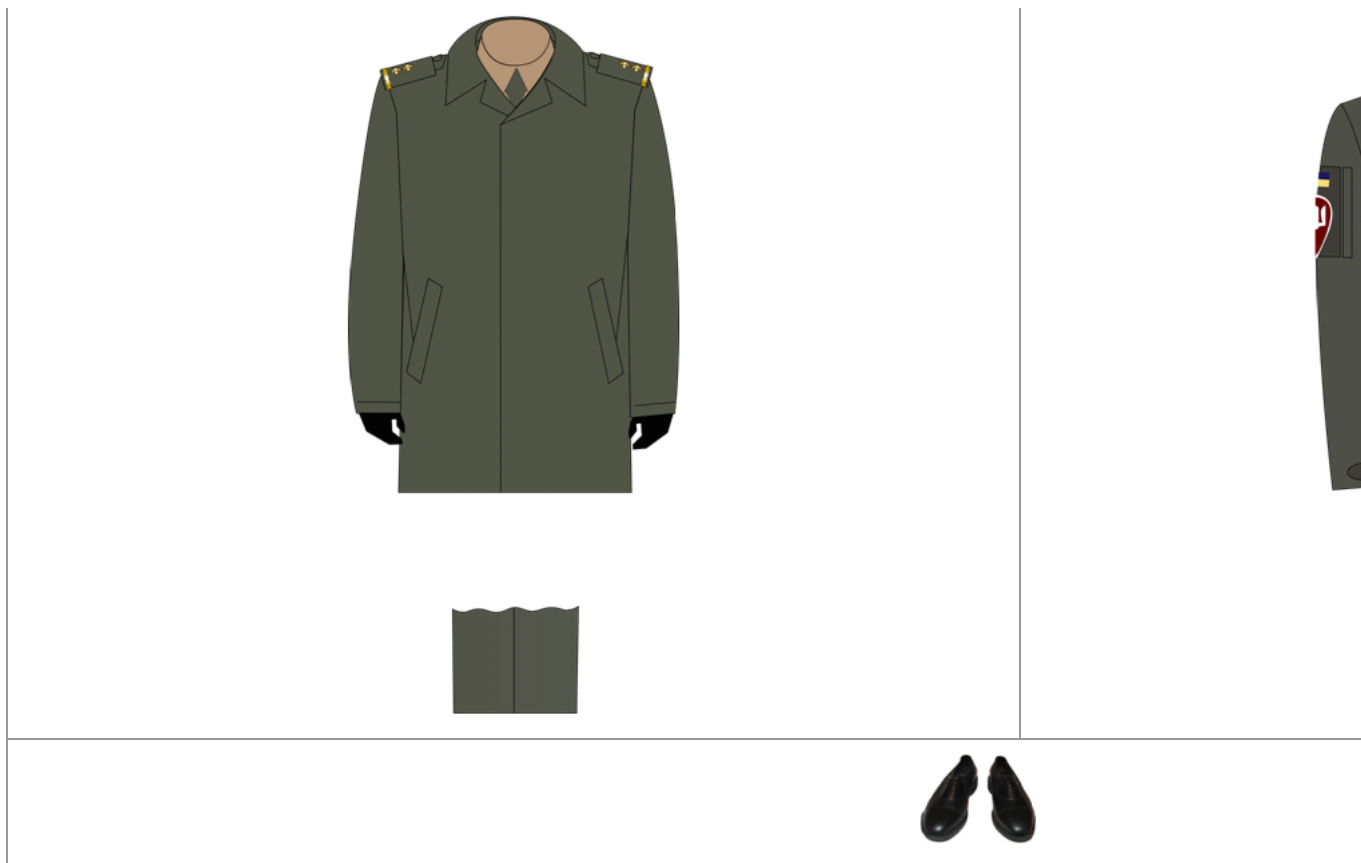
Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу

<p>Зимовий період (пальто зимове) мал. 86</p>	<p>Зим (куртка)</p>
	
	
	

Таблиця 13

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу

<p>Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 88</p>	<p>Демі (куртка)</p>
	

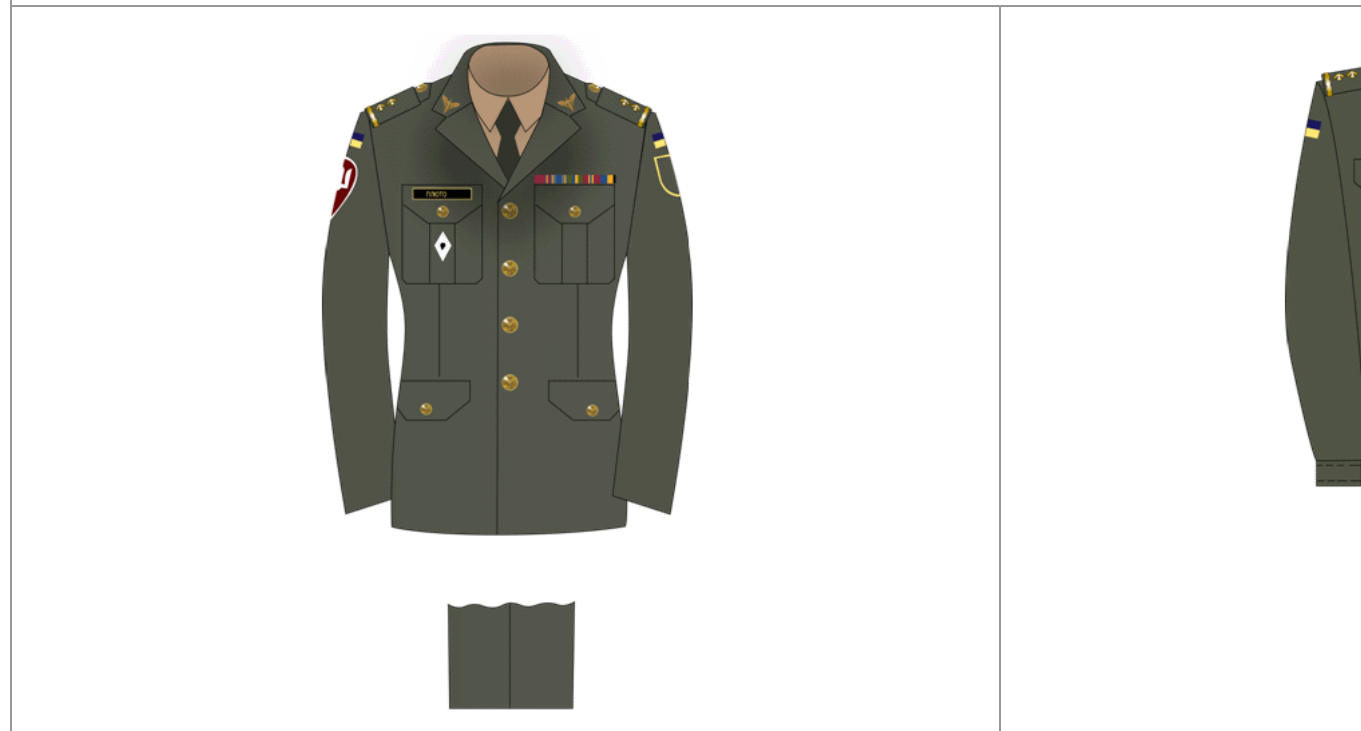

Таблиця 14

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу

Літній період
(кітель)
мал. 90

Л

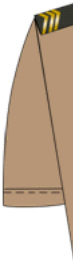
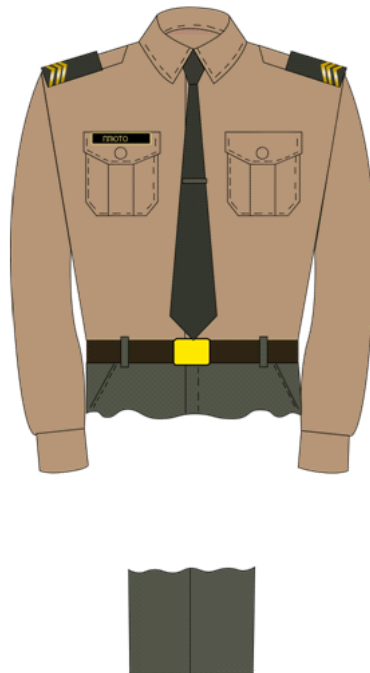

Таблиця 15

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 92

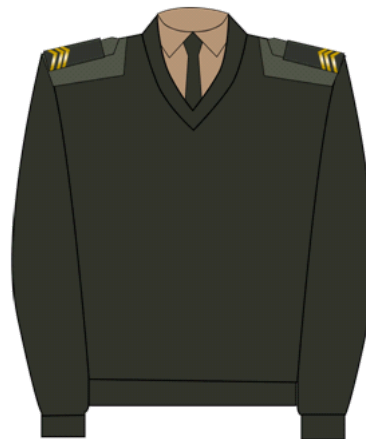
Зимовий період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 93

Таблиця 16

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу

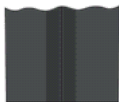

Під час роботи у службових приміщеннях
(пуловер)
мал. 94

IV. Військова форма одягу військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збр

Таблиця 1

Парадна форма одягу вищого офіцерського складу

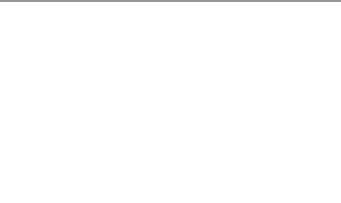
Літній період (кітель) мал. 95	Зимовий (пальто зі мал.
	
 	

Таблиця 2

Парадно-вихідна форма одягу вищого офіцерського	
Літній період (кітель) мал. 97	Зимовий (пальто) мал. 98
	
	
	
	

Таблиця 3

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу вищого офіцерського	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 99	Літній період (сорочка з короткими рукавами) мал. 100
	
	

Таблиця 4

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського ст	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 101	Зимовий г (куртка зи мал.10

Таблиця 5

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с	
Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 103	Демісезонні (куртка демісезонна) мал.

Таблиця 6

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с	
Літній період (кітель) мал. 105	Літній період (куртка літня) мал.

Таблиця 7

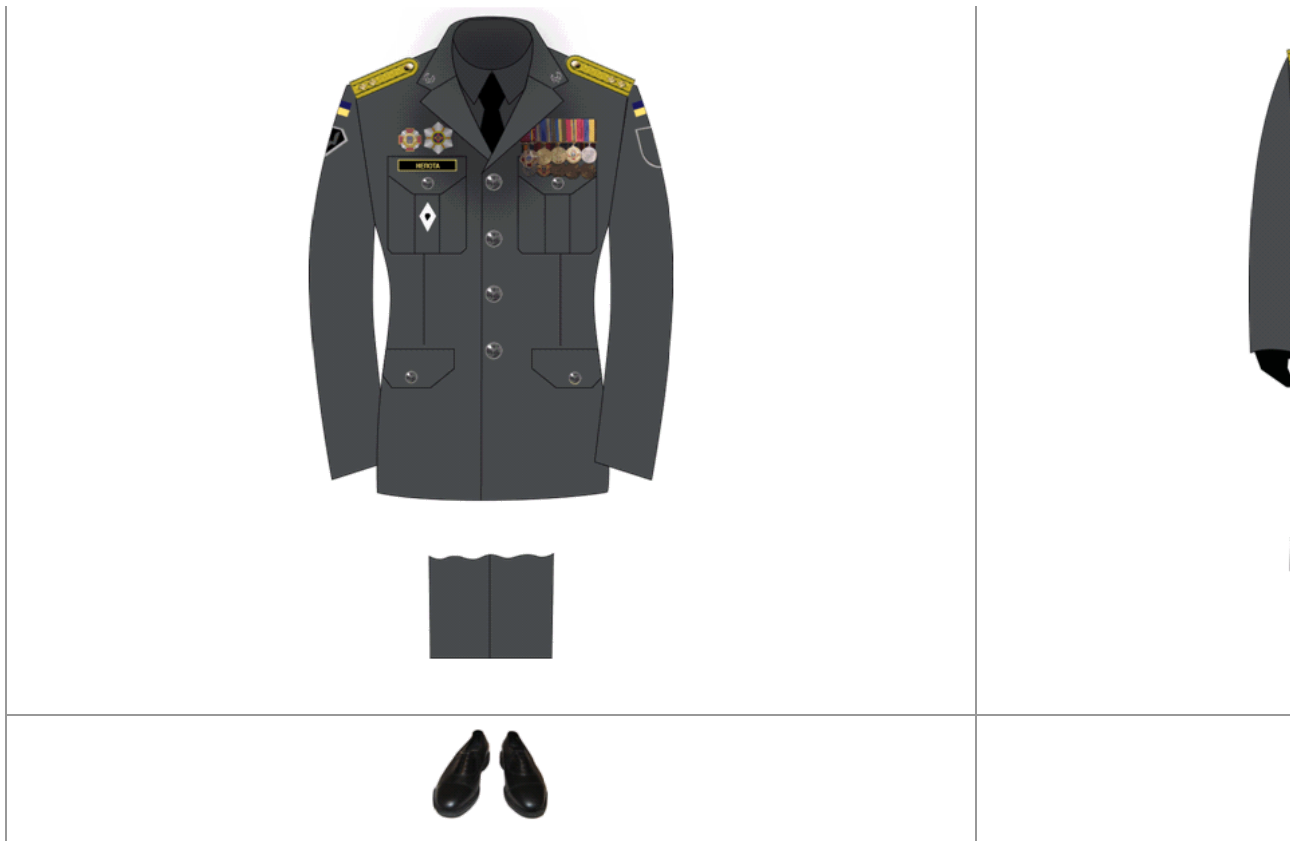
Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 107	Літній (сорочка з корот мал.

Таблиця 8

<p>Повсякденна форма одягу вищого офіцерського с</p> <p>Під час роботи у службових приміщеннях (пуловер) мал. 109</p>	
	
	
	

Таблиця 9

<p>Парадна форма одягу офіцерського, сержантського та ряд</p>	
<p>Літній період (кітель) мал. 110</p>	<p>Зиг (па</p>
	

Таблиця 10

Парадно-вихідна форма одягу офіцерського, сержантського та

Літній період
(кітель)
мал. 112

Є
(

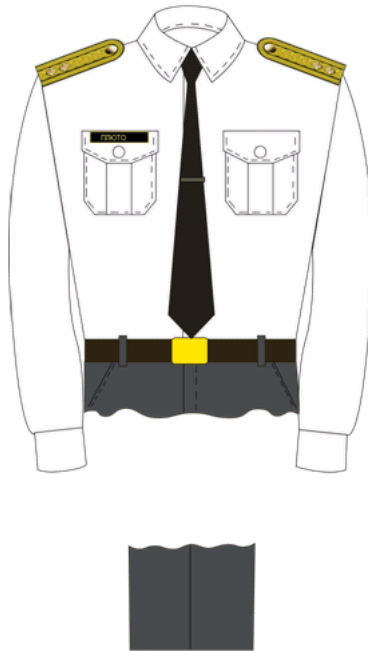

Таблиця 11

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу ССО ЗСУ

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 114

(сорочка з...

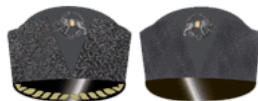

Таблиця 12

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу ССО ЗСУ

Зимовий період
(пальто зимове)
мал. 116

Зим
(куртка)

Таблиця 13

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та р

Демісезонний період
(плащ демісезонний)
мал. 118

Демі
(курт

Таблиця 14

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та р	
Літній період (кітель) мал. 120	Л

Таблиця 15

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та р	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 122	Л (сорочка з

Таблиця 16

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та р

Під час роботи у службових приміщення
(пуловер)
мал. 124

V. Військова форма одягу військовослужбовців Військово-Морських Сил Збр

Таблиця 1

Парадна форма одягу вищого офіцерського складу ВМС ЗС корабельні звання ВМС ЗСУ)

Літній період (кітель) мал. 125	3 (
	
	
	

Таблиця 2

Парадно-вихідна форма одягу вищого офіцерського складу мають корабельні звання ВМС ЗСУ)

Літній період (кітель) мал. 127	3 (
	

Таблиця 3

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу вищого офіцерсько осіб, які мають корабельні звання ВМС :

<p align="center">Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 129</p>	<p align="center">(сорочка</p>
	
	
	

Таблиця 4

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського складу ВМС корабельні звання ВМС ЗСУ)	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 131	Зи (ку)
	
 	
	

Таблиця 5

Повсякденна форма одягу вищого офіцерського складу ВМС корабельні звання ВМС ЗСУ)	
Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 133	Демі (курт
	

Таблиця 6

**Повсякденна форма одягу вищого офіцерського складу ВМС
корабельні звання ВМС ЗСУ)**

Літній період
(кітель)
мал. 135

Таблиця 7

**Повсякденна форма одягу вищого офіцерського складу ВМС
корабельні звання ВМС ЗСУ)**

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 137

(сорочка :

Таблиця 8

**Повсякденна форма одягу вищого офіцерського складу ВМС
корабельні звання ВМС ЗСУ)**

Під час роботи у службових приміщення
(пуловер)
мал. 139

Таблиця 9

Парадна форма одягу адміралів ВМС З	
Літній період (кітель) мал. 140	Зимовий період, (пальто зимове) мал. 141

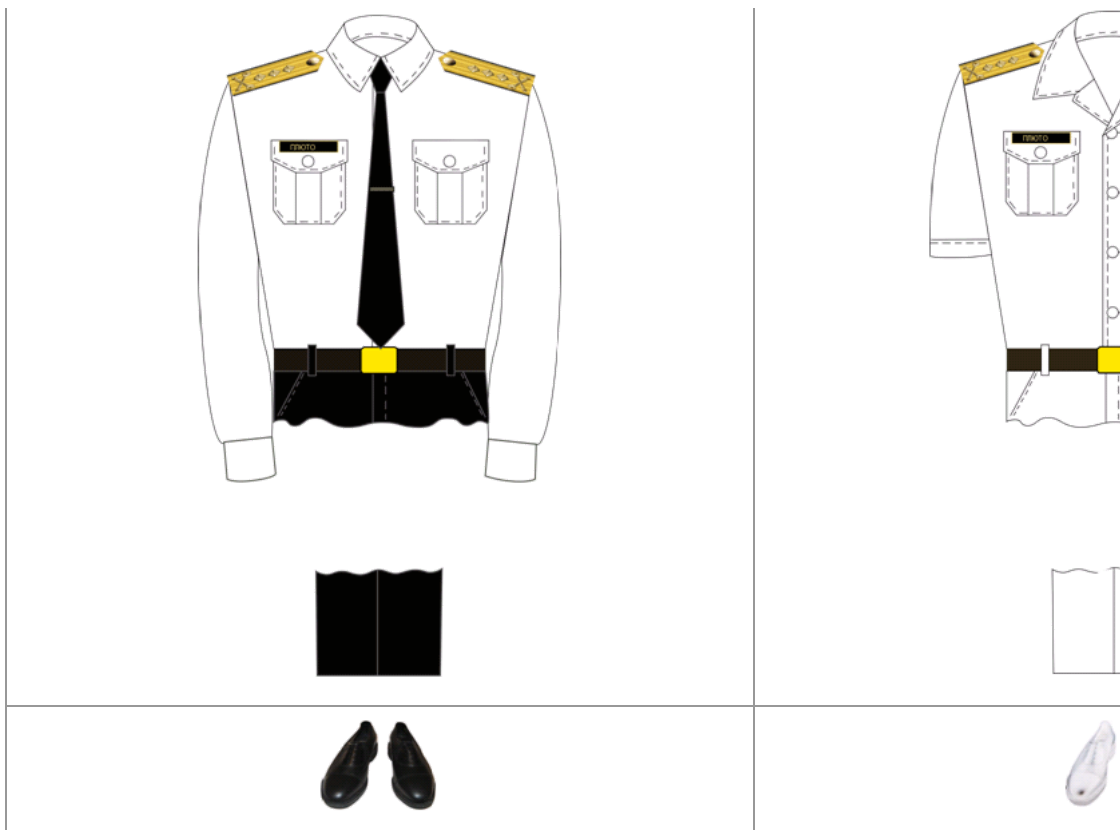

Таблиця 10

Парадно-вихідна форма одягу адміралів ВІ	
Літній період (тужурка) мал. 142	Зимовий пе (пальто зим мал. 143

Таблиця 11

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу адміралів	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 144	Літній г (для спекоті мал.

Таблиця 12

<p>Повсякденна форма одягу адміралів ВМС</p>	
<p>Зимовий період (пальто зимове) мал. 146</p>	<p>Зимовий період (куртка зимова) мал. 147</p>
	
	
	

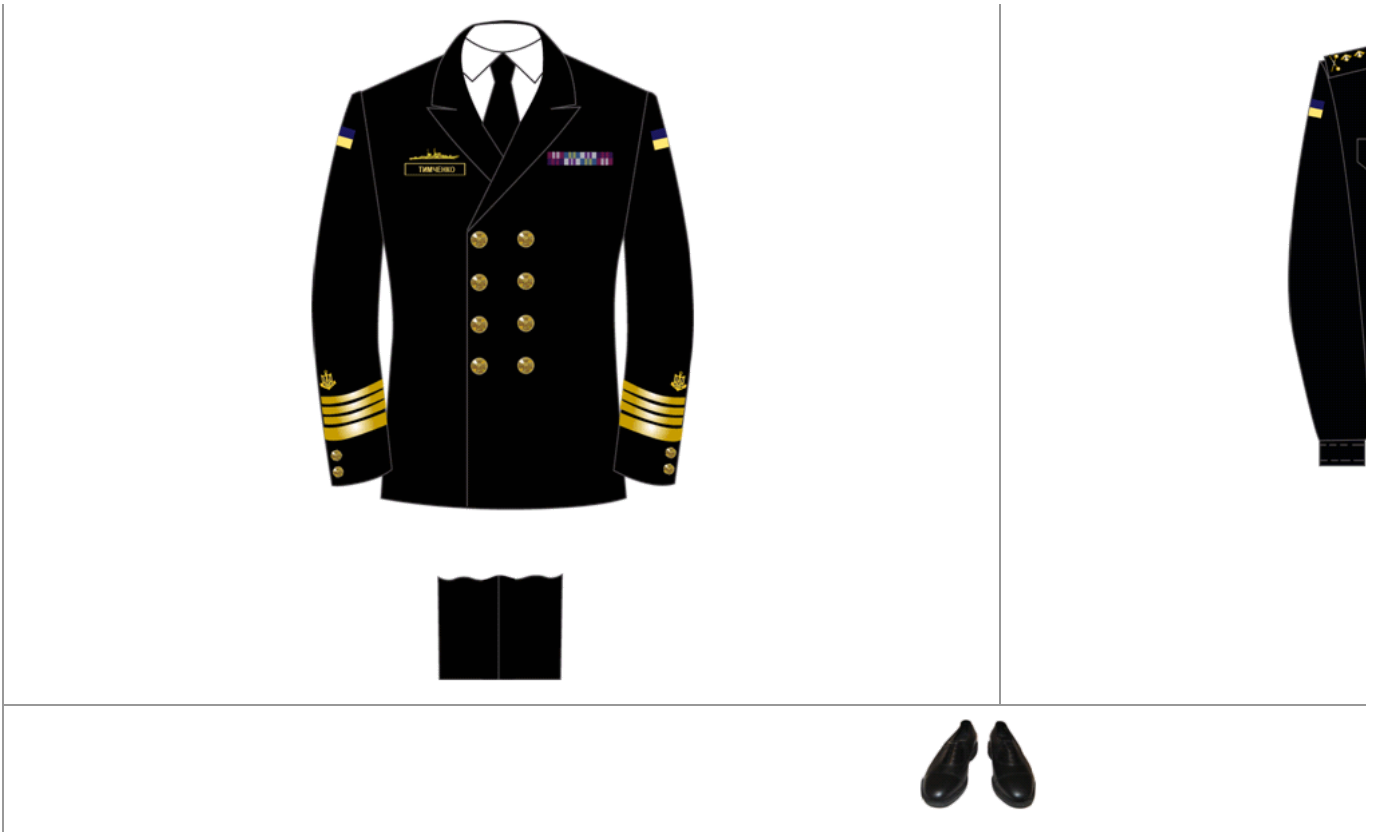

Таблиця 13

Повсякденна форма одягу адміралів ВМС	
Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 148	Демісезонний період (куртка демісезонна) мал. 149

Таблиця 14

Повсякденна форма одягу адміралів ВМС	
Літній період (тужурка) мал. 150	

Таблиця 15

Повсякденна форма одягу адміралів ВМС

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 152

Літній період
(для спекотної)
мал. 153

Таблиця 16

Повсякденна форма одягу адміралів ВМС

Під час роботи у службових приміщеннях
(пуловер)
мал. 154

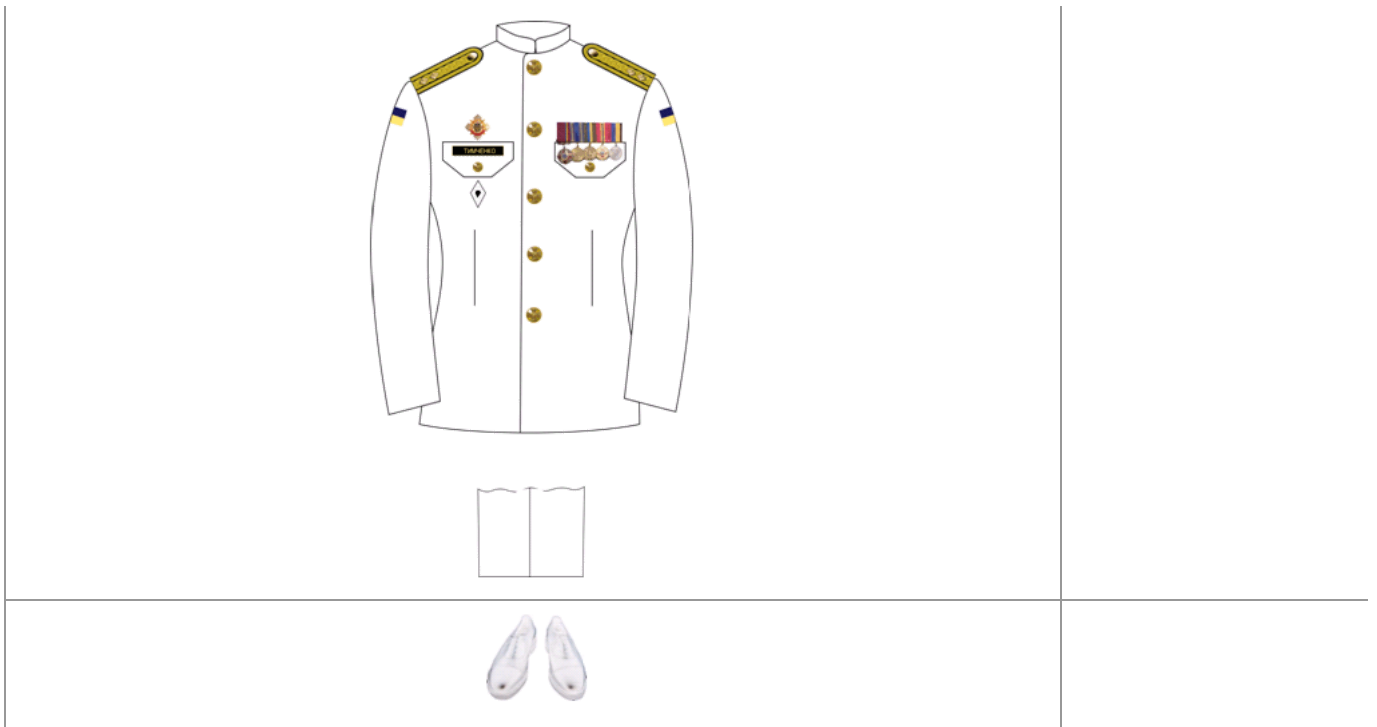

Таблиця 17

Парадна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового осіб, які мають корабельні звання ВМС :

Літній період
(кітель)
мал. 155

Таблиця 18

Парадно-вихідна форма одягу офіцерського, сержантського та (крім осіб, які мають корабельні звання ВМ	
Літній період (кітель) мал. 157	Э (

Таблиця 19

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу ВМС ЗСУ (крім осіб, які мають корабельні звання)	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 159	(сорочка з довгими рукавами) мал. 159
	
	
	

Таблиця 20

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу ВМС ЗСУ (крім осіб, які мають корабельні звання)	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 161	Зимовий період (куртка зимова) мал. 161
	

Таблиця 21

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу (крім осіб, які мають корабельні звання ВМФ)

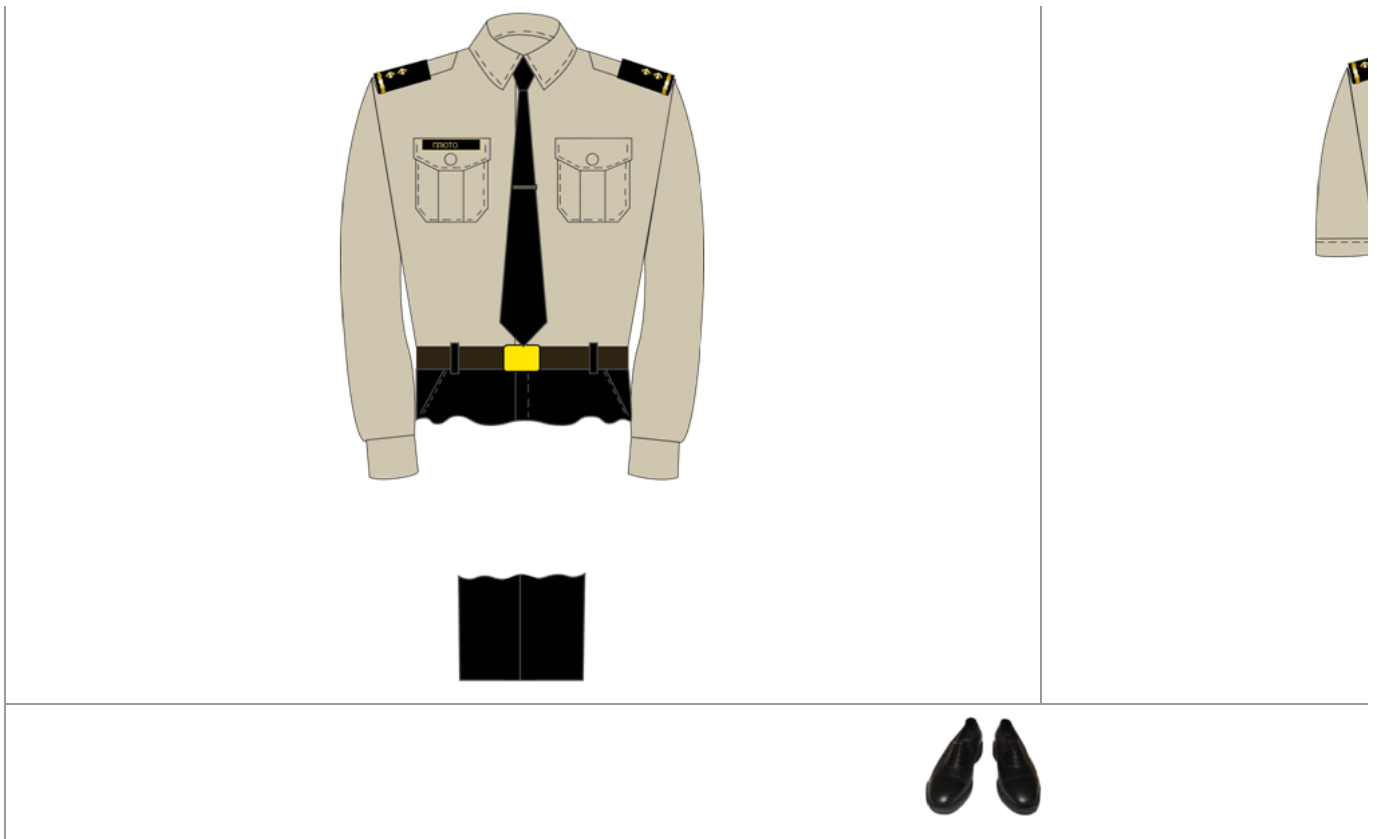
<p>Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 163</p>	<p>Демісезонний (куртка)</p>

Таблиця 22

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу (крім осіб, які мають корабельні звання ВМ)	
Літній період (кітель) мал. 165	
	
	
	

Таблиця 23

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу (крім осіб, які мають корабельні звання ВМ)	
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 167	(сорочка з довгими рукавами)
	

Таблиця 24

Повсякденна форма одягу офіцерського, сержантського та рядового складу (крім осіб, які мають корабельні звання ВМ)

Під час роботи у службових приміщеннях (пуловер)
мал. 169

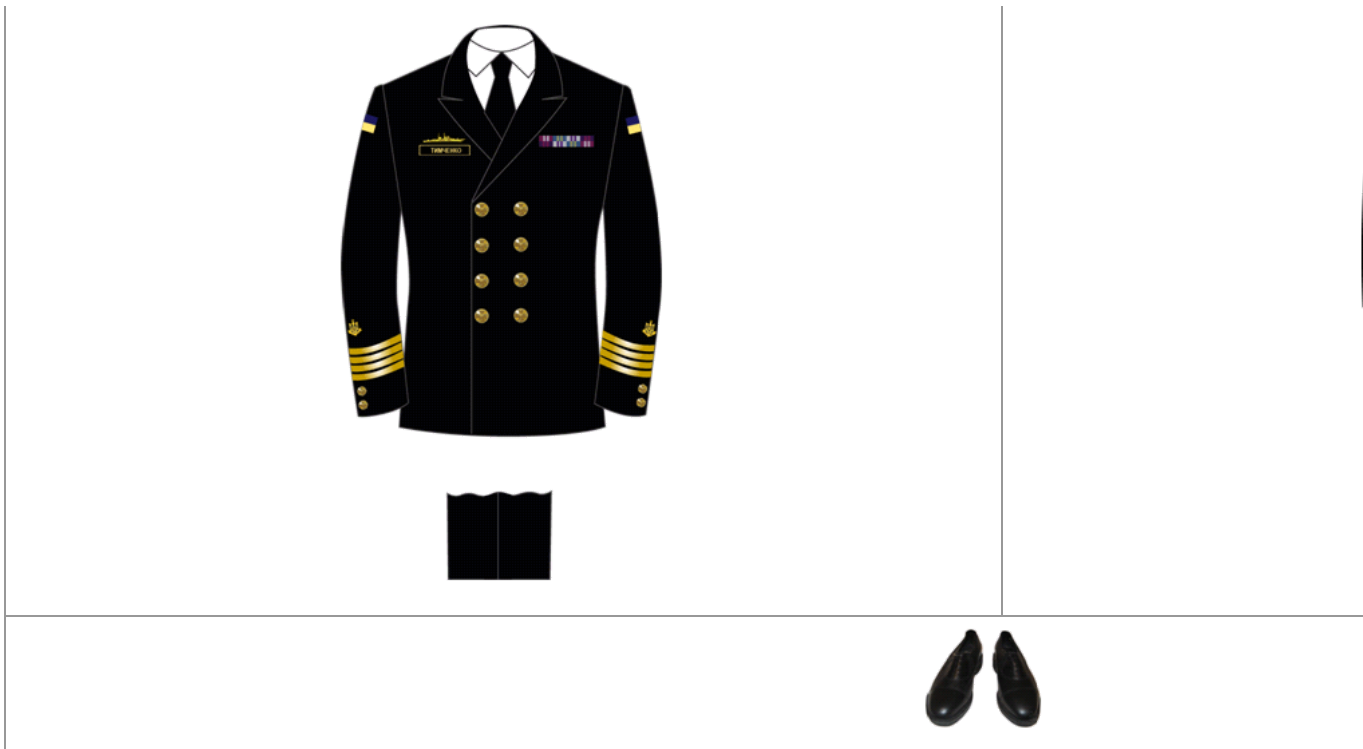

Таблиця 25

Парадна форма одягу осіб офіцерського та старшинського скл звання ВМС ЗСУ	
Літній період (кітель) мал. 170	З (
	
 	
	

Таблиця 26

Парадно-вихідна форма одягу осіб офіцерського та старшин корабельні звання ВМС ЗСУ	
Літній період (тужурка) мал. 172	Зи (па
	

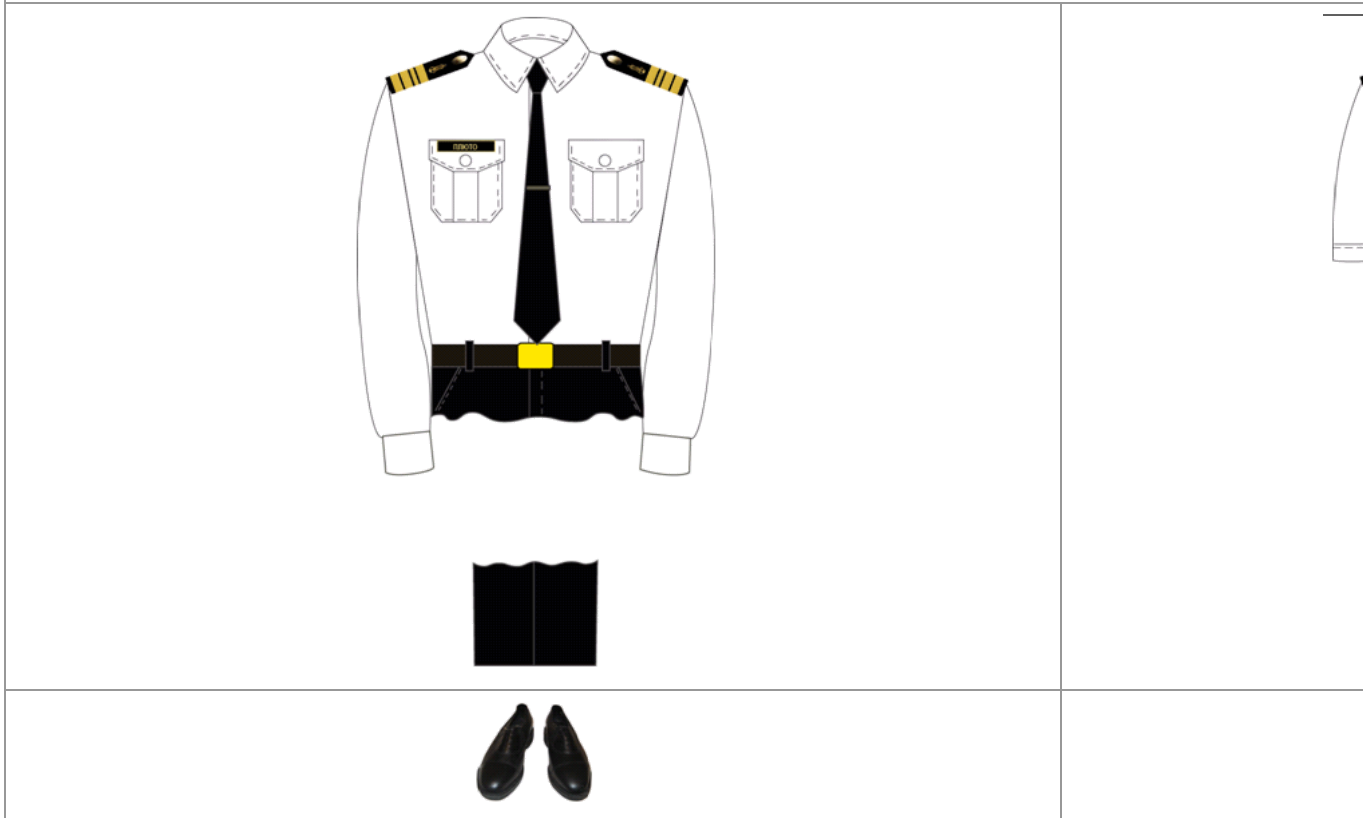

Таблиця 27

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу осіб офіцерського та мають корабельні звання ВМС ЗСУ

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 174

(для

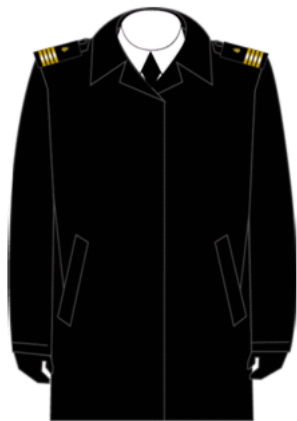

Таблиця 28

Повсякденна форма одягу офіцерського та старшинського скл звання ВМС ЗСУ	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 176	Зи (ку)
	
	
	

Таблиця 29

Повсякденна форма одягу офіцерського та старшинського скл звання ВМС ЗСУ	
Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 178	Демі (курт)
	
	

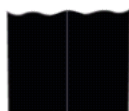

Таблиця 30

Повсякденна форма одягу офіцерського та старшинського скл звання ВМС ЗСУ

Літній період
(кітель)
мал. 180

Л

Таблиця 31

**Повсякденна форма одягу офіцерського та старшинського скл
звання ВМС ЗСУ**

Літній період
(сорочка з довгими рукавами)
мал. 182

(сорочка :

Таблиця 32

**Повсякденна форма одягу офіцерського та старшинського скл
звання ВМС ЗСУ**

Під час роботи у службових приміщення
(пуловер)
мал. 184

Таблиця 33

Парадна форма одягу рядового складу, які мають корабельні

<p>Літній період (форменка) мал. 185</p>	<p>3</p>
	
 	

Таблиця 34

Парадно-вихідна форма одягу рядового складу, які мають код	
Літній період (форменка) мал. 187	3
	
	

Таблиця 35

Парадно-вихідна форма одягу рядового складу, які мають код

Демісезонний період
(фланелівка)
мал. 189

Таблиця 36

Повсякденна форма одягу рядового складу, які мають кора

Зимовий період
(бушлат)
мал. 190

36

Таблиця 37

Повсякденна форма одягу рядового складу, які мають кора

Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 192	Дем (кур

Таблиця 38

Повсякденна форма одягу рядового складу, які мають кора

Демісезонний період (фланелівка) мал. 194	

Таблиця 39

Повсякденна форма одягу рядового складу, які мають кора

Під час роботи у службових приміщення
(джерпер)
мал. 196

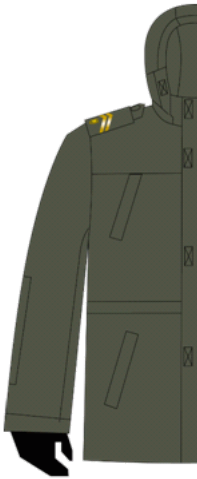

VI. Військова форма одягу військовослужбовців, курсантів військових навчальних закладів Збр

Таблиця 1

Парадна (парадно-вихідна) форма	
Літній період (кітель) мал. 197	Зимовий період (пальто зимове) мал. 198
	
	
	
	

Таблиця 2

Парадна (парадно-вихідна) форма	Повсякденна
Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 199	Зимовий (куртка з мал.
	

Таблиця 3

<p>Повсякденна форма одягу</p>	
<p>Літній період (кітель) мал. 201</p>	<p>Літній пе (сорочка з д рукава мал. 2</p>
	
	

VII. Військова форма одягу військовослужбовців, курсантів військових навчальних закладів ВМС ЗС

Таблиця 1

Парадна форма одягу	
Літній період (форменка) мал. 203	Зимовий період (бушлат) мал. 204

Таблиця 2

Парадно-вихідна форма	
Літній період (форменка) мал. 205	Демісезонний період (фланелівка) мал. 206

Таблиця 3

Повсякденна форма одягу
<p>Зимовий період (куртка зимова) мал. 207</p>

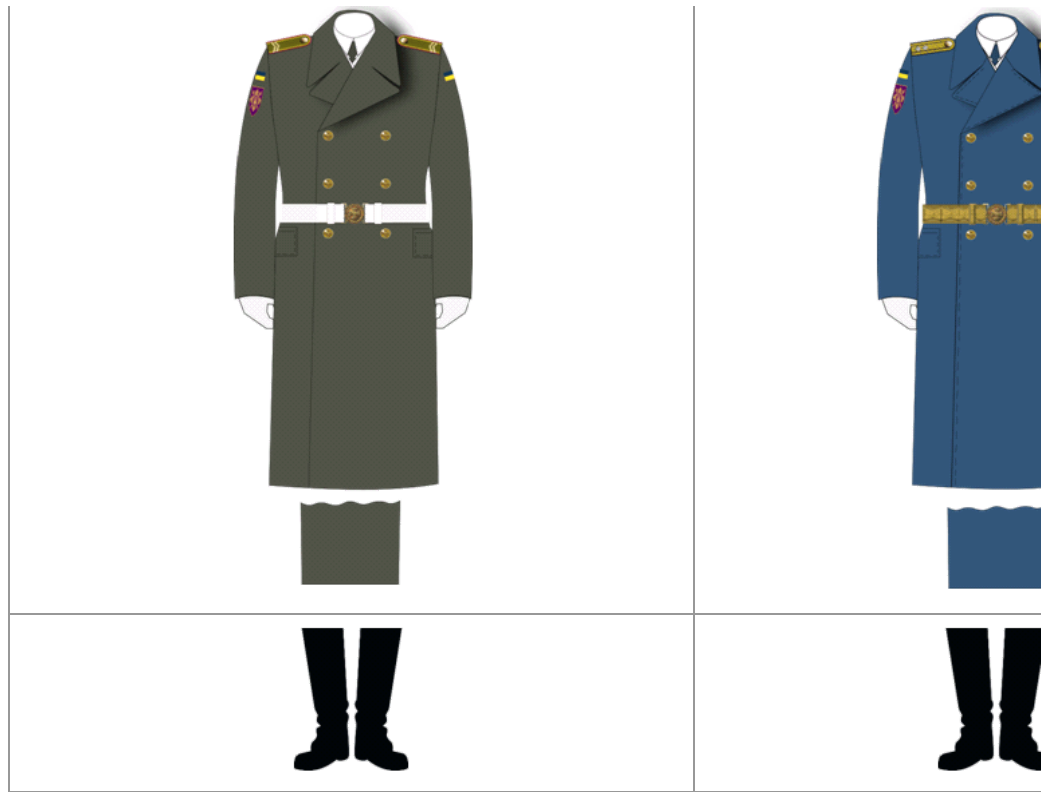

Таблиця 4

Повсякденна форма одягу	
Літній період (форменка) мал. 208	Демісезонний період (фланелівка) мал. 209
	
	
	
	

VIII. Військова форма одягу військовослужбовців Почесної варти Збройни

Таблиця 1

Парадно-церемоніальна форма одягу	
Зимовий період (рядовий та сержантський склад) мал. 210	Зимовий г (офіцерський мал. 2
	

Таблиця 2

Парадно-церемоніальна форма одягу	
<p>Зимовий період (рядовий та сержантський склад) мал. 212</p>	<p>Зимовий період (офіцерський склад) мал. 213</p>
	
	
	

Таблиця 3

Парадно-церемоніальна форма одягу	
Літній період (рядовий та сержантський склад) мал. 214	Літній період (офіцерський склад) мал. 215
	
	
	

Таблиця 4

Парадно-церемоніальна форма одягу	
Літній період (рядовий та сержантський склад) мал. 216	Літній період (офіцерський склад) мал. 217
	

ІХ. Парадна форма одягу для урочистих заходів

Таблиця 1

Парадна форма одягу	
Для осіб офіцерського складу мал. 218	Для осіб рядового складу
	
	
	

Х. Військова форма одягу військовослужбовців-жінок Збройних Сил

Таблиця 1

Парадна форма одягу	
Літній період (кітель) мал. 220	Зимовий період (пальто зимове) мал. 221

Таблиця 2

Парадно-вихідна форма одягу	
Літній період (кітель) мал. 222	Зимовий період (пальто зимове) мал. 223

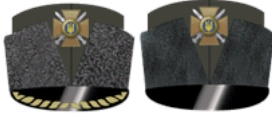

Таблиця 3

<p>Парадна (парадно-вихідна) форма одя</p>	
<p>Літній період (сорочка з довгими рукавами) мал. 224</p>	<p>Літній г (сорочка з к рукава мал.</p>
	
	

Таблиця 4

Повсякденна форма одягу	
Зимовий період (пальто зимове) мал. 226	Зимовий період (куртка зимова) мал. 227
	
	
	

Таблиця 5

Повсякденна форма одягу	
Демісезонний період (плащ демісезонний) мал. 228	Демісезонний період (куртка демісезон) мал. 229
	

Таблиця 6

Повсякденна форма одягу	
Літній період (кітель) мал. 230	Літній період (куртка) мал. 231

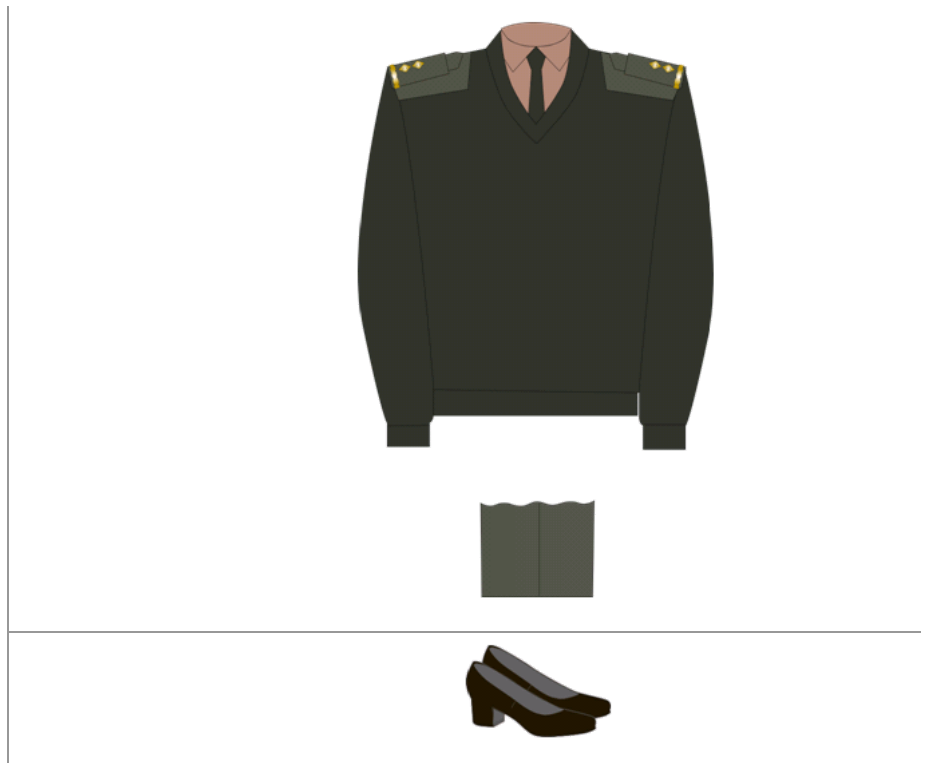

Таблиця 7

Повсякденна форма одягу	
Літній період (куртка) мал. 232	Літній пе (сорочка з д рукава мал. 2

Таблиця 8

Повсякденна форма одягу
Під час роботи у службових приміщеннях (пу. мал. 234

Таблиця 9

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу офіцерів та с	
Літній період (кітель) мал. 235	Літні (ту ма

Таблиця 10

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу рядового с	
Зимовий період (бушлат) мал. 237	Літній (форм мал.
	
 	
	

Таблиця 11

Парадна (парадно-вихідна) форма одягу рядового с	
Літній період (форменка) мал. 239	Демісе (ф. I
	

Таблиця 12

<p>Повсякденна форма одягу рядового одягу рядового</p>	
<p>Літній період (форменка) мал. 241</p>	<p>Демісе (ф. I</p>
	
	

Х. Польова форма одягу військовослужбовців Збройних Сил Укр

Таблиця 1

1-Г-Л мал. 243	1-Г-Л мал. 244
	

Таблиця 2

1-Г-Д мал. 245

Таблиця 3

2-Г-Л мал. 246	2-Г-Л мал. 247

Таблиця 4

5-Г-Д мал. 248	5-Г-Д мал. 249
	

Таблиця 5

6-Г-Д мал. 250	6-Г-Д мал. 251

Таблиця 6

8-Г-3 мал. 252	1-Б-НБ-Л мал. 253

Таблиця 7

1-Б-НБ-Л мал. 254	1-Б-НБ-Л мал. 255

Таблиця 8

2-Б-НБ-Л мал. 256	5-Б-НБ-3 мал. 257

Таблиця 9

Розміщення предметів спорядження військовослужбовця ЗС
мал. 258

XI. Морська службова форма одягу військовослужбовців Військово-Морських Сил

Таблиця 1

1-Г-Л мал. 259	2-Г-Л мал. 260

Таблиця 2

1-Г-Л мал. 261	1-Г-Д мал. 262
	

Таблиця 3

2-Г-Л мал. 263	5-Г-Д мал. 264
	

Таблиця 4

5-Г-Д мал. 265	6-Г-Д мал. 266

Таблиця 5

6-Г-Д мал. 267	8-Г-3 мал. 268
	

Таблиця 6

1-Б-НБ-Л мал. 269	1-Б-НБ-Л мал. 270

Таблиця 7

1-Б-НБ-Л мал. 271	2-Б-НБ-Л мал. 272

Таблиця 8

5-Б-НБ-3 мал. 273

XII. Окремі предмети форми одягу

Таблиця 1

Повсякденна форма одягу офіцерського, рядового, сержантського складу ЗСУ	
Під час роботи у службових приміщеннях поза строєм у демісезонний період (джермпер) мал. 274	Під час роботи у с строєм у , (дже

Таблиця 2

Повсякденна форма одягу офіцерського, рядового, сержантського складу ЗСУ

<p>Літній період (для осіб у військовому званні від полковника до генерала армії України ЗСУ поза строєм) мал. 276</p>	<p>Л (с</p>
	
	
	

XIV. Спортивна форма одягу

Таблиця 1

Додаток 2

до Правил носіння військової форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Збр служби транспорту та ліцеїстами військових ліцеїв

МАЛЮНКИ

Знаків розрізнення до військової форми одягу

I. Погони вищого офіцерського складу Збройних Сил України (крім В

Таблиця 1

Генерал Армії України	

До парадної форми одягу
мал. 1

До повсякденної форми одягу
та сорочки
мал. 2

Таблиця 2

Генерал-полковник

До парадної форми одягу
мал. 4

До повсякденної форми одягу
та сорочки
мал. 5

Генерал-лейтенант

До парадної форми одягу
мал. 7

До повсякденної форми одягу
та сорочки
мал. 8

Таблиця 3

Генерал-майор

	
<p>До парадної форми одягу мал. 10</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 11</p>

II. Погони вищого офіцерського складу ВМС ЗСУ

Таблиця 1

Адмірал		
		
<p>До літньої парадної форми одягу мал. 13</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 14</p>	<p>Нарукавний зн розрізнення мал. 15</p>
Генерал-полковник		
		
<p>До парадної форми одягу мал. 17</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сороч мал. 18</p>	

Таблиця 2

Віце-адмірал

До літньої парадної форми одягу
мал. 20

До повсякденної форми одягу та сорочки
мал. 21

Нарукавний знак розрізнення
мал. 22

Генерал-лейтенант

До парадної форми одягу
мал. 24

До повсякденної форми одягу та сорочки
мал. 25

Таблиця 3

Контр-адмірал

До літньої парадної форми одягу
мал. 27

До повсякденної форми одягу та сорочки
мал. 28

Нарукавний знак розрізнення
мал. 29

Генерал-майор

До парадної форми
одягу
мал. 31

До повсякденної форми одягу та сорочок
мал. 32

III. Погони старшого офіцерського складу Збройних Сил України (крім

Таблиця 1

Полковник	
<p>До парадної форми одягу мал. 34</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 35</p>
Підполковник	
<p>До парадної форми одягу мал. 37</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 38</p>

Таблиця 2

Майор	

	
<p>До парадної форми одягу мал. 40</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 41</p>

IV. Погони старшого офіцерського складу ВМС ЗСУ

Таблиця 1

Капітан 1 рангу		
		
<p>До літньої парадної форми одягу мал. 43</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 44</p>	<p>Нарукавний зна розрізнення мал. 45</p>
Полковник		
		
<p>До парадної форми одягу мал. 47</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочк мал. 48</p>	

Таблиця 2

Капітан 2 рангу

До літньої парадної
форми одягу
мал. 50

До повсякденної
форми одягу та
сорочки
мал. 51

Нарукавний зна
розрізнення
мал. 52

Підполковник

До парадної форми
одягу
мал. 54

До повсякденної форми одягу та сорочк
мал. 55

Таблиця 3**Капітан 3 рангу**

До літньої парадної
форми одягу
мал. 57

До повсякденної
форми одягу та
сорочки
мал. 58

Нарукавний зна
розрізнення
мал. 59

Майор

	
До парадної форми одягу мал. 61	До повсякденної форми одягу та сорочк мал. 62

V. Погони молодшого офіцерського складу Збройних Сил України (крім

Таблиця 1**Капітан**

	
До парадної форми одягу мал. 64	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 65

Старший лейтенант

	
До парадної форми одягу мал. 67	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 68

Таблиця 2

Лейтенант

До парадної форми одягу
мал. 70

До повсякденної форми одягу
та сорочки
мал. 71

Молодший лейтенант

До парадної форми одягу
мал. 73

До повсякденної форми одягу
та сорочки
мал. 74

VI. Погони молодшого офіцерського складу ВМС ЗСУ

Таблиця 1**Капітан-лейтенант**

До літньої парадної
форми одягу
мал. 76

До повсякденної
форми одягу та
сорочки
мал. 77

Нарукавний зна
розрізнення
мал. 78

Капітан

До парадної форми
одягу
мал. 80

До повсякденної форми одягу та сорочк
мал. 81

Таблиця 2**Старший лейтенант**

До літньої парадної
форми одягу
мал. 83

До повсякденної
форми одягу та
сорочки
мал. 84

Нарукавний зна
розрізнення
мал. 85

Старший лейтенант

До парадної форми
одягу
мал. 87

До повсякденної форми одягу та сорочк
мал. 88

Таблиця 3

Лейтенант		
		
До літньої парадної форми одягу мал. 90	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 91	Нарукавний зна розрізнення мал. 92
Лейтенант		
		
До парадної форми одягу мал. 94	До повсякденної форми одягу та сорочк мал. 95	

Таблиця 4

Молодший лейтенант		
		
До літньої парадної форми одягу мал. 97	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 98	Нарукавний зна розрізнення мал. 99

Молодший лейтенант

	
До парадної форми одягу мал. 101	До повсякденної форми одягу та сорочк мал. 102

VII. Погони сержантського складу Збройних Сил України (крім ВМ)

Таблиця 1

Головний майстер-сержант¹	
	
До парадної форми одягу мал. 104	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 105
Старший майстер-сержант	
	
До парадної форми одягу мал. 107	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 108

Таблиця 2

Майстер-сержант

До парадної форми одягу
мал. 110

До повсякденної форми одягу
та сорочки
мал. 111

Д

Штаб-сержант

До парадної форми одягу
мал. 113

До повсякденної форми одягу
та сорочки
мал. 114

Д

Таблиця 3

Перший сержант

До парадної форми
одягу
мал. 116

До повсякденної форми одягу та сорочки
мал. 117

Старший сержант

	
<p>До парадної форми одягу мал. 119</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 120</p>

Таблиця 4

Сержант	
	
<p>До парадної форми одягу мал. 122</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 123</p>
Молодший сержант	
	
<p>До парадної форми одягу мал. 125</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 126</p>

VIII. Погони старшинського та сержантського складу ВМС ЗС

Таблиця 1

Головний майстер-старшина

До літньої
парадної форми
одягу
мал. 128

До повсякденної
форми одягу та
сорочки
мал. 129

Нарукавний знак
розрізнення
мал. 130

Головний майстер-сержант

До парадної
форми одягу
мал. 132

До повсякденної форми одягу та сорочки
мал. 133

Таблиця 2

Старший майстер-старшина

До літньої парадної форми
одягу
мал. 135

До повсякденної
форми одягу та
сорочки
мал. 136

Нарукавний знак
розрізнення
мал. 137

Старший майстер-сержант

До парадної форми одягу
мал. 139

До повсякденної форми одягу та сорочки
мал. 140

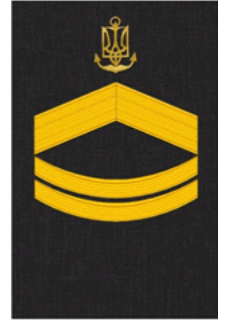
Таблиця 3

Майстер-старшина

До літньої парадної
форми одягу
мал. 142

До повсякденної
форми одягу та
сорочки
мал. 143

Нарукавний з
розрізнення
мал. 144

Майстер-сержант

До парадної форми
одягу
мал. 146

До повсякденної форми одягу та сорочки
мал. 147

Таблиця 4

Штаб-старшина		
		
До літньої парадної форми одягу мал. 149	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 150	Нарукавний знак розрізнення мал. 151
Штаб-сержант		
		
До парадної форми одягу мал. 153	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 154	

Таблиця 5

Головний корабельний старшина		
		
До літньої парадної форми одягу мал. 156	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 157	Нарукавний розрізненн мал. 158

Перший сержант

		
До парадної форми одягу мал. 160	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 161	

Таблиця 6

Головний старшина

		
До літньої парадної форми одягу мал. 163	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 164	Нарукавний знак розрізнення мал. 165

Старший сержант

	
До парадної форми одягу мал. 167	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 168

Таблиця 7

Старшина 1 статті

До літньої парадної
форми одягу
мал. 170

До повсякденної
форми одягу та
сорочки
мал. 171

Нарукавний знак
розрізнення
мал. 172

Сержант

До парадної форми одягу
мал. 174

До повсякденної форм
одягу та сорочки
мал. 175

Таблиця 8

Старшина 2 статті

До літньої
парадної форми
одягу
мал. 177

До повсякденної
форми одягу
мал. 178

Нарукавний знак
розрізнення
мал. 179

Молодший сержант

До парадної форми одягу
мал. 181

До повсякденної форми одягу та сорочки
мал. 182

ІХ. Погони рядового складу Збройних Сил України (крім ВМС З

Таблиця 1

Старший солдат	
<p>До парадної форми одягу мал. 184</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 185</p>
Солдат	
<p>До парадної форми одягу мал. 187</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 188</p>

Військовослужбовцям у військовому званні "рекрут" знаки розр

Погони рядового складу ВМС ЗСУ

Старший матрос		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 190	Нарукавний знак розрізнення мал. 191	Д
Старший матрос берегових частин ВМ		
		
До парадної форми одягу мал. 193	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 194	

Таблиця 2

Матрос		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 196	Нарукавний знак розрізнення мал. 197	
Матрос берегових частин ВМС		

	
<p>До парадної форми одягу мал. 199</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 200</p>

Військовослужбовцям у військовому званні "рекрут" знаки розр

Х. Погони курсантів військових навчальних закладів Збройних Сил України

Таблиця 1

Старший сержант	
	
<p>До парадної форми одягу мал. 202</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 203</p>
Сержант	
	
<p>До парадної форми одягу мал. 205</p>	<p>До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 206</p>

Таблиця 2

Молодший сержант	
	
До парадної форми одягу мал. 208	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 209
Старший курсант	
	
До парадної форми одягу мал. 211	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 212

Таблиця 3

Курсант	
	
До парадної форми одягу мал. 214	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 215

XI. Погони курсантів військових навчальних закладів ВМС ЗС

Таблиця 1

Головний старшина		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 217	Нарукавний знак розрізнення мал. 218	
Старшина 1 статті		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 220	Нарукавний знак розрізнення мал. 221	

Таблиця 2

Старшина 2 статті		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки	Нарукавний знак розрізнення мал. 224	Дс

мал. 223		
Старший курсант		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 226	Нарукавний знак розрізнення мал. 227	До

Таблиця 3

Курсант		
		
До парадної форми одягу мал. 229	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 230	До

XII. Погони ліцеїстів військових ліцеїв Збройних Сил України

Таблиця 1

Старший віце-сержант		
		
До парадної форми одягу	До повсякденної форми одягу	

мал. 232	та сорочки мал. 233
Віце-сержант	
	
До парадної форми одягу мал. 235	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 236

Таблиця 2

Молодший віце-сержант	
	
До парадної форми одягу мал. 238	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 239
Ліцеїст	
	
До парадної форми одягу мал. 241	До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 242

XIII. Погони вихованців Військово-морського ліцею

Таблиця 1

Головний віце-старшина		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 244	Нарукавний знак розрізнення мал. 245	Дс
Віце-старшина 1 статті		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 247	Нарукавний знак розрізнення мал. 248	Дс

Таблиця 2

Віце-старшина 2 статті		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки}	Нарукавний знак розрізнення мал. 251	Дс

мал. 250		
Лицеїст		
		
До повсякденної форми одягу та сорочки мал. 253	Нарукавний знак розрізнення мал. 254	Дс

XIV. Емблеми на комір парадної та повсякденної форми одягу Збройних

№ з/п	Приналежність	
1	2	
	Емблеми вищого офіцерського складу	
1	Загальновійськова	
2	Авіація (льотний склад, спеціалісти бойового управління авіацією, інженерно-авіаційної служби та авіаційно-технічного забезпечення)	
3	Військово-Морські Сили	
4	Десантно-штурмові війська та спеціалісти повітрянодесантної служби видів і родів військ	

5	Сили спеціальних операцій	
6	Спеціалісти тилового (матеріально-технічного) забезпечення (логістики) всіх видів і родів військ	
7	Механізовані війська	
8	Танкові війська, танкові підрозділи родів військ та спеціалісти бронетанкової служби	
9	Ракетні війська та артилерія, артилерійські підрозділи родів військ, спеціалісти служби ракетно-артилерійського озброєння	
10	Інженерні війська та спеціалісти інженерного озброєння	
11	Війська зв'язку, спеціалісти автоматизованих систем управління, захисту інформації та кібернетичної безпеки	
12	Війська радіаційного, хімічного та бактеріологічного захисту, спеціалісти екологічної безпеки	
13	Війська протиповітряної оборони СВ ЗСУ та зенітні ракетні війська ПС ЗСУ та спеціалісти зенітного ракетного озброєння	
14	Радіотехнічні війська ПС ЗСУ та	

	спеціалісти радіотехнічного озброєння	
15	Медична служба	
16	Ветеринарна медицина	
17	Автомобільні частини та підрозділи, спеціалісти автотехнічного забезпечення та військові водії	
18	Служба військових сполучень і перевезень, спеціалісти транспортного забезпечення	
19	Юридична служба та спеціалісти цивільно-військового співробітництва	
20	Військова служба правопорядку у Збройних Силах України (військова поліція)	
21	Військові диригенти та музиканти	
22	Спеціалісти фінансового забезпечення	
23	Частини радіоелектронної боротьби та радіоелектронної розвідки	
24	Підрозділи морської піхоти ВМС	

25	Армійська авіація	
26	Військово-топографічна служба	
27	Державна спеціальна служба транспорту	

Примітка. Емблеми кріпляться на комірці кітеля відповідно до спеціальної інструкції, незалежно від виду, роду військ, до якого належать військова частина,

XV. Нарукавні та нагрудні знаки військовослужбовців Збройних Сил

№ з/п	Приналежність	Зн
1	2	3
1	Міністр оборони України та Головнокомандувач Збройних Сил України	 мал.
2	Апарат Головнокомандувача Збройних Сил України	 мал.
3	Міністерство оборони України ²	

			мал.
4	Генеральний штаб ЗСУ ²		мал.
5	Сухопутні війська ЗСУ		Загальновійськовий мал. 287
			Танкові війська мал. 289
			Військова служба правопорядку мал. 291
			Протиповітряна оборона сухопутних військ мал. 293

			
			Армійськ мал.
6	Медична служба		
			мал.
7	Державна спеціальна служба транспорту		
			мал.
8	Повітряні Сили Збройних Сил України		
		Загальний мал. 298	
			
		Авіація ПС мал. 300	
9	Військово-Морські Сили Збройних Сил України		

		Загальний мал. 302	
			
		Морська авіація мал. 304	
10	Десантно-штурмові війська Збройних Сил України		 мал.
11	Сили спеціальних операцій Збройних Сил України		 мал.
12	Військові диригенти та музиканти		 мал.
13	Почесна варта Збройних Сил України		 мал.
14	Військовий ліцей імені Івана Богуна		

		
		мал.
15	Військово-морський ліцей	
		мал.
16	Нагрудний знак - прізвище військовослужбовця для польової форми одягу	
		мал.
17	Нагрудний знак - прізвище військовослужбовця для сорочки-поло (за кольором)	
		мал.
18	Нагрудний знак - прізвище військовослужбовця для морської службової форми одягу	
		мал.
19	Нагрудний знак - прізвище військовослужбовця для куртки костюма-утеплювача та сорочки-поло (за кольором)	
		мал.
20	Нагрудний знак - приналежність до Збройних Сил України для польової форми одягу	
		мал.
21	Нагрудний знак - приналежність до Збройних Сил України для сорочки-поло (за кольором)	
		мал.
22	Нагрудний знак -	

	приналежність до Збройних Сил України для морської службової форми одягу		мал.
23	Нагрудний знак - принадлежність до Збройних Сил України для куртки костюма-утеплювача (за кольором)		мал.
24	Знак "Державний Прапор України" Сухопутних військ Збройних Сил України		мал.
25	Знак "Державний Прапор України" Повітряних Сил Збройних Сил України		мал.
26	Знак "Державний Прапор України" Військово-Морських Сил Збройних Сил України		мал.
27	Знак "Державний Прапор України" Сил спеціальних операцій Збройних Сил України		мал.
28	Нагрудний знак "санітарний ідентифікатор" на бронезилет	 	мал.

XVI. Берети та пілотки

№ з/п	Приналежність	Назва кольору (колір)	
1	2	3	
1	Загальновійськовий	Степ (світло-оливковий)	
2	Повітряні Сили	Грозове небо (сіро-синій)	
3	Військово-Морські Сили	Ескадра (темно-синій)	
4	Десантно-штурмові війська Збройних Сил України	Марун (темно-бордовий)	
5	Сили спеціальних операцій	Сталь (світло-сірий)	
6	Танкові війська	Темна ніч (чорний)	
7	Ракетні війська та артилерія	Полум'я (яскраво-червоний)	
8	Підрозділи морської піхоти та підрозділи	Морська хвиля (синьо-зелений)	

	спеціального призначення ВМС		
9	Президентський полк	Малина (пурпур)	
10	Військова служба правопорядку	Світло-червоний	
11	Гірська піхота	Ґрунт (темно-сірий)	
12	Армійська авіація	Оливковий із синім кантом	
13	Авіація Повітряних Сил	Сіро-синій	
14	Морська авіація	Чорний з білим кантом	

XVII. Беретні знаки та знаки на кашкет

№ з/ п	Приналежність	Колір	
1	2	3	
1	Беретний знак загальновійськовий	Жовтий метал (темна бронза)	
2	Беретний знак Повітряних Сил	Жовтий метал (темна бронза)	
3	Знак Авіації (на пілотку)	Жовтий метал (темна бронза)	
4	Беретний знак Військово-Морських Сил	Жовтий метал (темна бронза)	
5	Беретний знак Десантно-штурмових військ (у тому числі на пілотку)	Жовтий метал (темна бронза)	
6	Беретний знак Сил спеціальних операцій	Жовтий метал (бронза) з білим	

		металом (чорнене срібло)	
7	Беретний знак танкових військ	Жовтий метал (темна бронза)	
8	Беретний знак протиповітряної оборони та зенітно-ракетних військ	Жовтий метал (темна бронза)	
9	Беретний знак радіотехнічних військ та військ зв'язку	Жовтий метал (темна бронза)	
10	Беретний знак ракетних військ та артилерії	Жовтий метал (темна бронза)	
11	Беретний знак механізованих військ	Жовтий метал (темна бронза)	
12	Беретний знак морської піхоти та підрозділів спеціальних операцій ВМС	Жовтий метал (темна бронза)	

13	Беретний знак гірської піхоти	Білий метал (чорнене срібло)	
14	Беретний знак Військової служби правопорядку	Білий метал (чорнене срібло)	
15	Беретний знак Окремого Київського полку Президента України	Жовтий метал (темна бронза)	
16	Беретний знак 101 окремої бригади охорони Генерального штабу Збройних Сил України	Білий метал (чорнене срібло)	
17	Державна спеціальна служба транспорту	Жовтий метал (темна бронза)	
18	Знак на кашкет для Сухопутних військ	Жовтий метал	
19	Знак на кашкет для Повітряних Сил	Жовтий метал	

20	Знак на кашкет для Військово-Морських Сил	Жовтий метал	
21	Знак на польовий (морський службовий) кашкет	вишитий (тканий)	 мал. 359
22	Кокарда на кашкет-безкозирку	Жовтий метал	

XVII. Нарукавні знаки відповідно до курсів навчання курсантів військових навчальних заї

Таблиця 1

№ з/п	Приналежність	Нарукавний
1	2	3
1	На 1 курсі мал. 362	До парадної та повсякденної форми одягу
2	На 2 курсі мал. 363	До парадної та повсякденної форми одягу

		
3	На 3 курсі мал. 364	До парадної та повсякденної форми одягу
4	На 4 курсі мал. 365	До парадної та повсякденної форми одягу
5	На 5 курсі мал. 366	До парадної та повсякденної форми одягу

Таблиця 2

Розміри предмета

Розміри предмета до парадної форми одягу		
N курсу	висота сторін, мм	довжина діагоналі, мм

1 курс	17 ± 1	57 ± 1
2 курс	30 ± 1	57 ± 1
3 курс	45 ± 1	57 ± 1
4 курс	60 ± 1	57 ± 1
5 курс	75 ± 1	57 ± 1
Розміри предмета до польової форми одягу		
№ курсу	висота сторін, мм	довжина діагоналі, мм
1 курс	20 ± 1	57 ± 1
2 курс	37 ± 1	57 ± 1
3 курс	53 ± 1	57 ± 1
4 курс	70 ± 1	57 ± 1
5 курс	85 ± 1	57 ± 1

XVIII. Ремені та аксесуари військовослужбовців Збройних Сил України

№ з/п	Приналежність	Предмет
1	2	3
1	Пояс парадний з пряжкою	 <p style="text-align: center;">мал. 367</p>
2	Пояс парадний з пряжкою для Сил спеціальних операцій	 <p style="text-align: center;">мал. 368</p>
3	Пояс парадний з пряжкою для сержантського та рядового складу	 <p style="text-align: center;">мал. 369</p>
4	Ремінь до штанів	

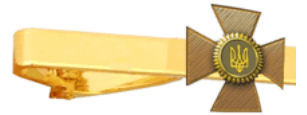
мал. 370

5 Ремінь брючний для польової форми одягу

мал. 371

6 Затискач для краватки

мал. 372

7³ Аксельбант для офіцерів

мал. 373

8⁴ Плечовий шнур для рядового та сержантського складу

мал. 374

9⁵ Плечовий шнур для ліцеїстів

мал. 375

10⁶ Табличка з прізвищем

- ¹ На знаках розрізнення військовослужбовців у військовому званні "головний майстер-старшина", на час перебування на посаді "гол України" розміщують зірку між широким шевроном та дугоподібною лич
- ² Базовий колір нарукавного знака за основним кольором повсякденно
- ³ Право на носіння мають генерали, адмірالی та офіцери на парадах нагород, бойових прапорів, складання Військової присяги, випуску закладів та інших урочистих заходів, у складі почесної варти, у д офіційних прийомах і під час покладання вінків до пам'ятників і на моги
- ⁴ Право на носіння мають військовослужбовці, які проходять війсь посадах солдатів і матросів, сержантів і старшин, курсанти військовослужбовці строкової військової служби на парадах, під час бойових прапорів, складання Військової присяги, у складі почесної заходах, офіційних прийомах і під час покладання вінків до пам'ятників
- ⁵ Право на носіння мають вихованці військових ліцеїв на парадах, у дн
- ⁶ Право на носіння мають генерали, адмірالی, офіцери, сержант урочистих засіданнях, офіційних прийомах, а також в інших випа (начальника).

Розміщуються на правій стороні:

на кітелі в центрі клапана кишені від краю шва;

на джемпері на рівні нагрудної кишені;

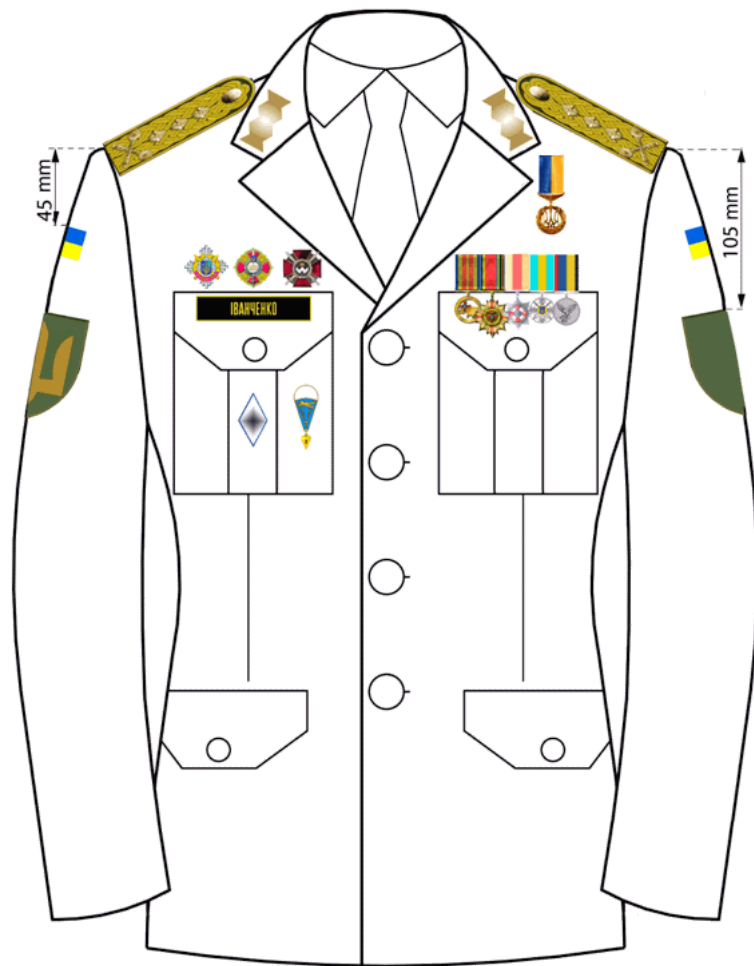
на сорочці в центрі клапана кишені від краю шва.

Додаток 3

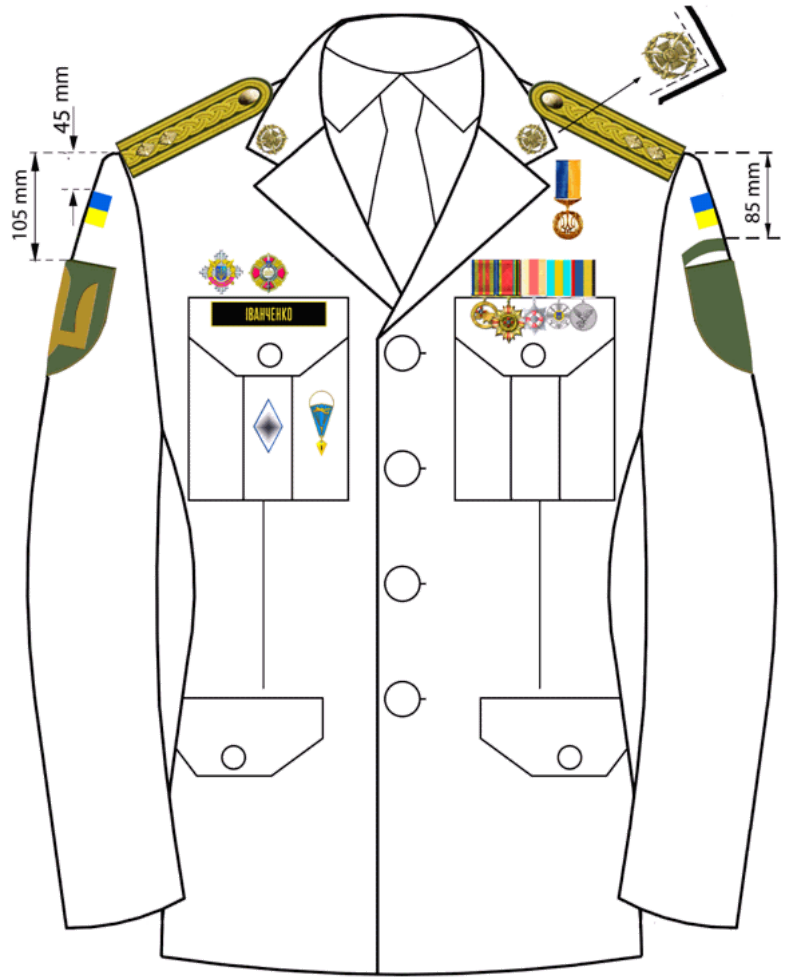
до Правил носіння військової форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Збр служби транспорту та ліцеїстами військових ліцеїв

МАЛЮНКИ

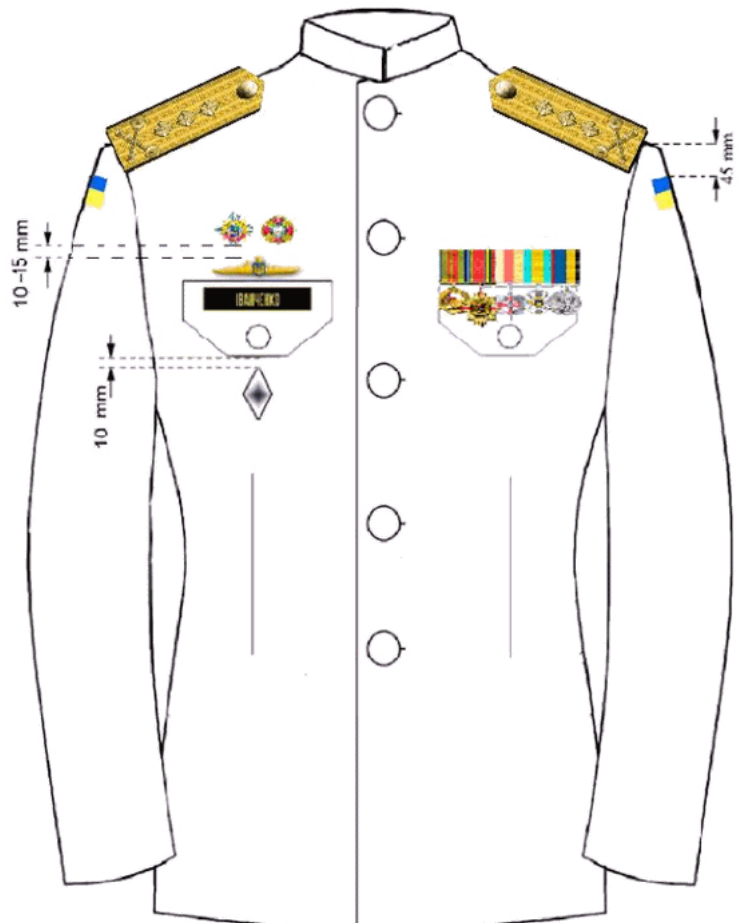
розташування на військовій формі одягу нагород та іншої символіки

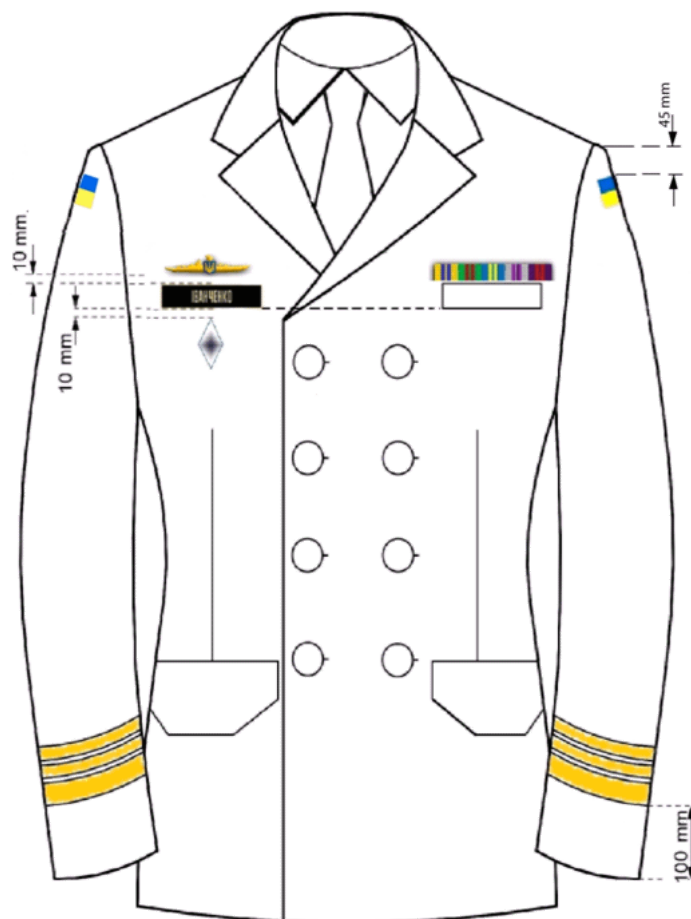
На парадному кітелі генералів Збройних Сил України
мал. 1

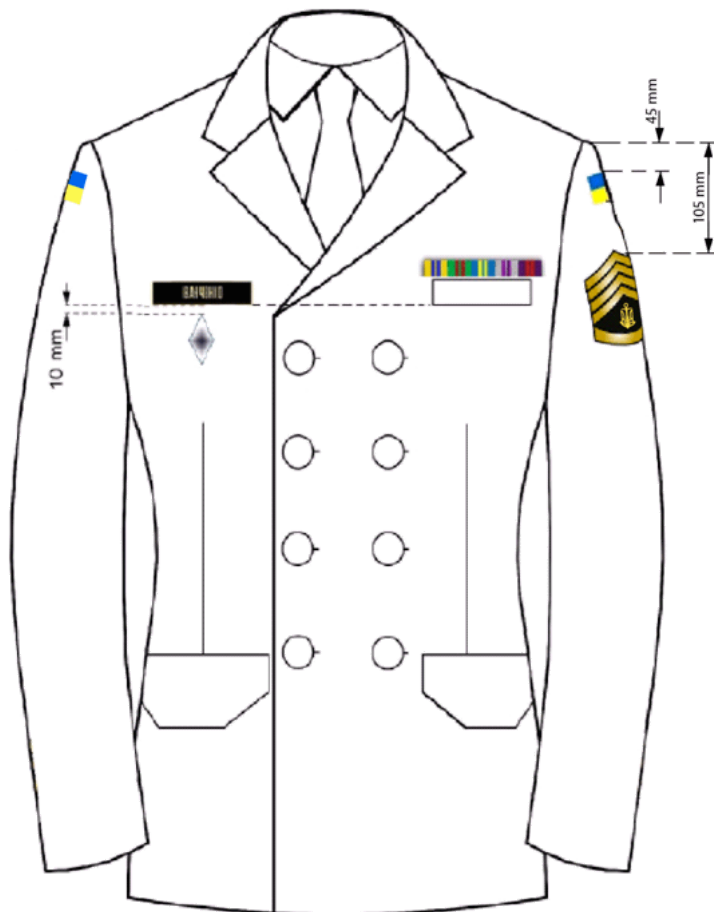
На парадному кітелі офіцерського, сержантського та рядового складу
мал. 2

На парадному кітелі військовослужбовців Військово-Морських Сил З мал. 3

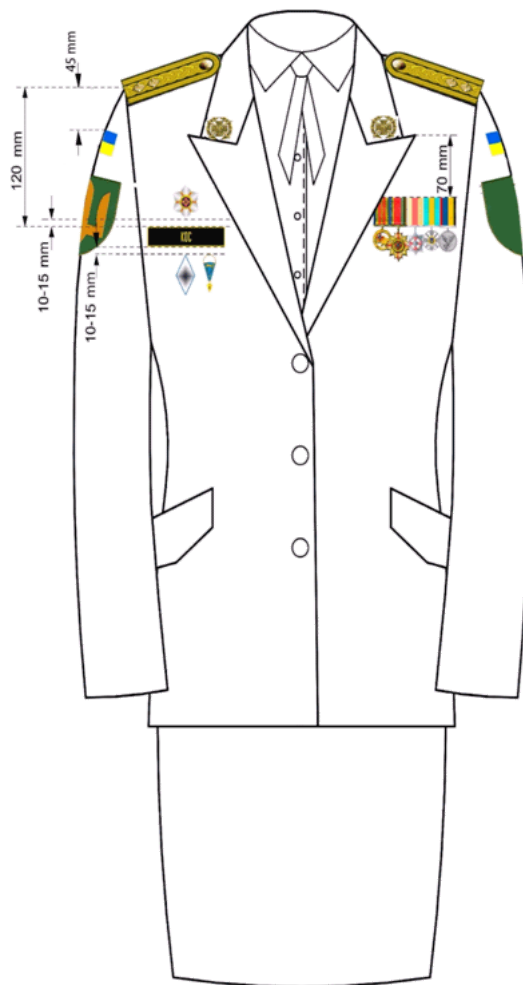

На тужурці офіцерів і старшин у корабельному званні від штаб-старшини і вище Військс мал. 4

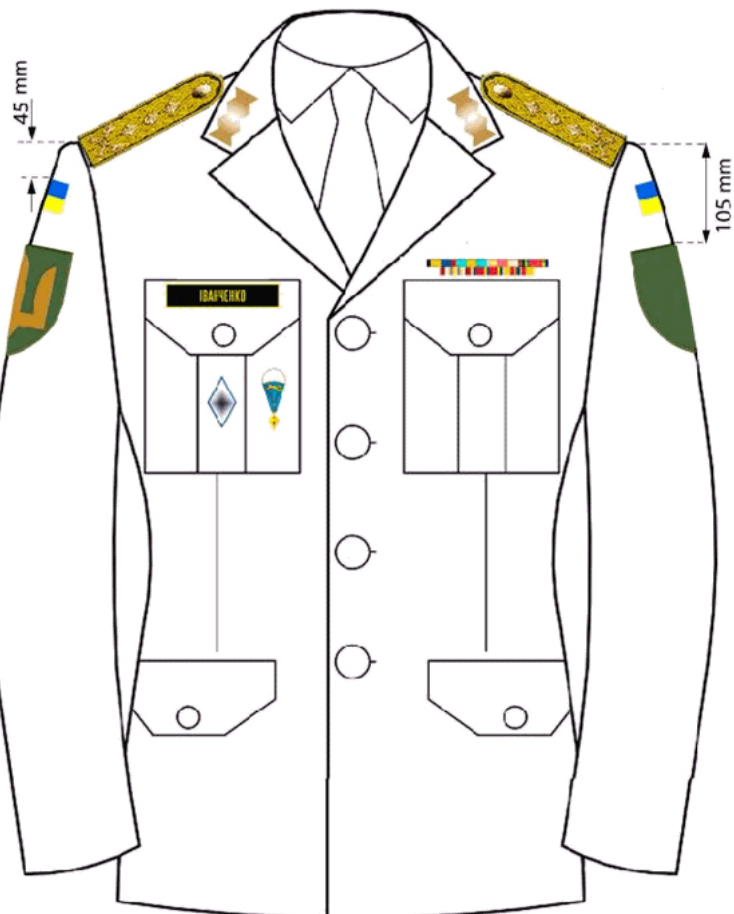
На тужурці старшин у корабельному званні до головного корабельного старшини вклю Сил України

мал. 5

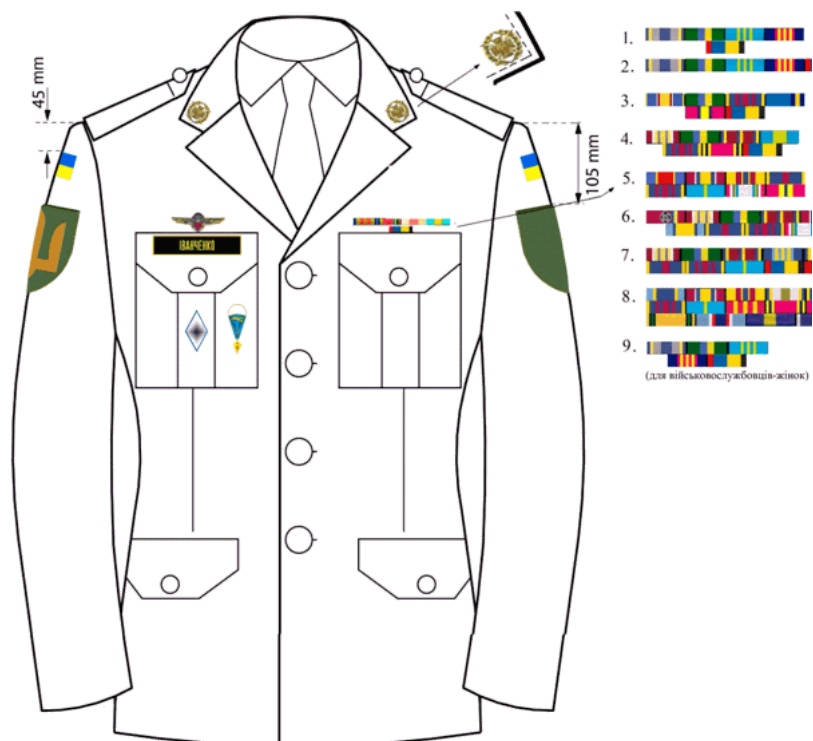

На парадному кітелі військовослужбовців-жінок Збройних Сил України

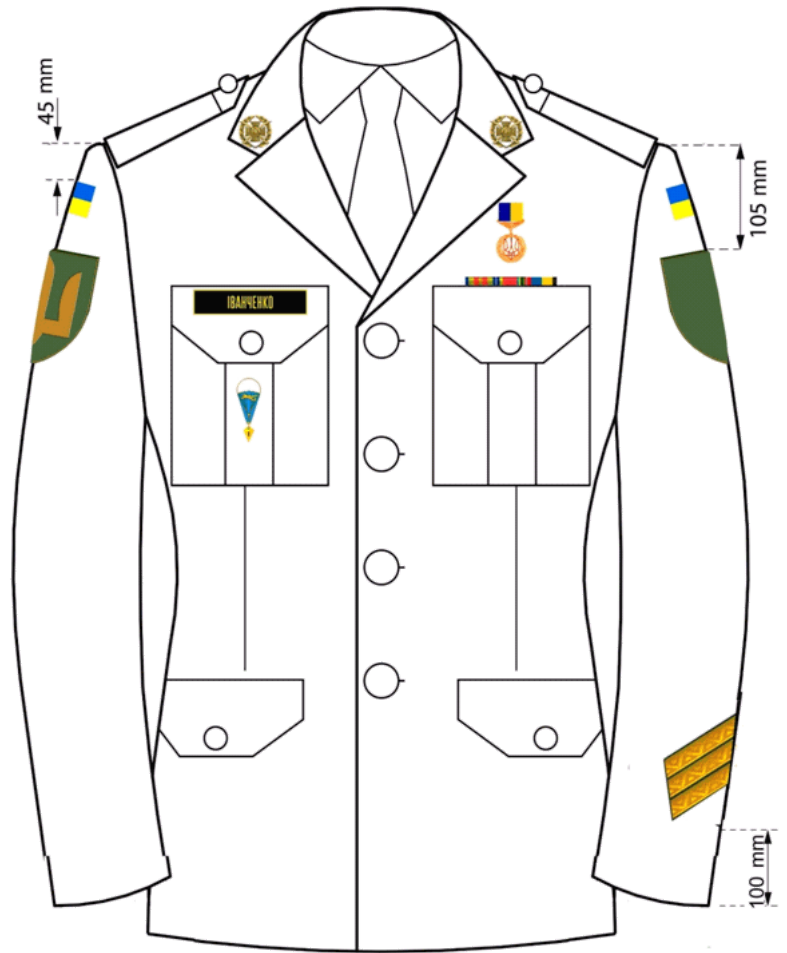
мал. 6

На парадно-вихідному та повсякденному кітелі генералів Зброй
мал. 7

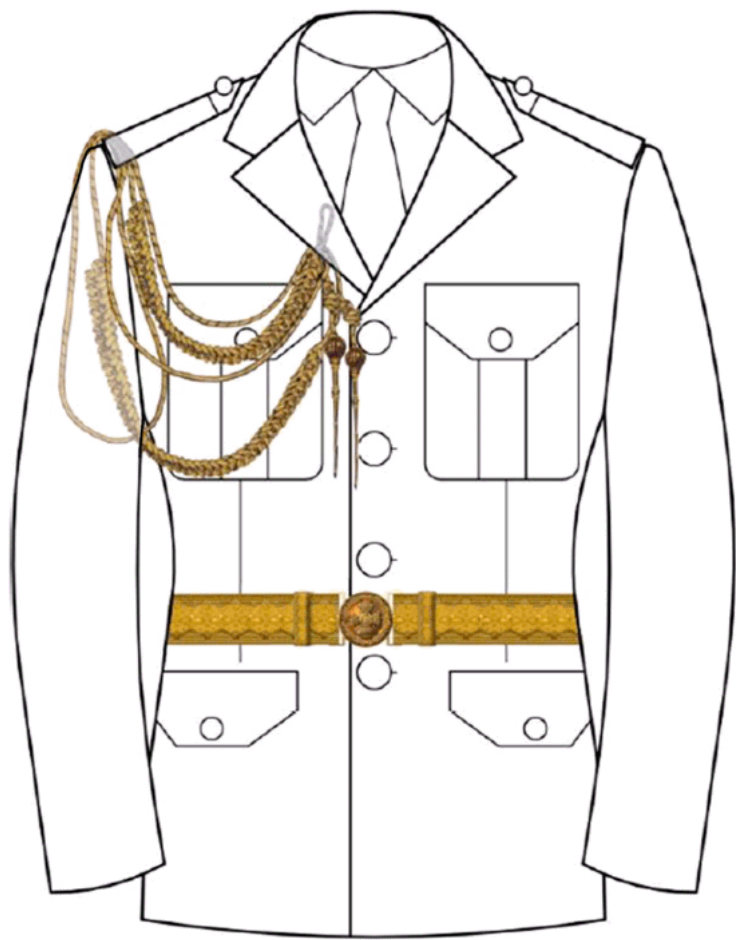
На парадно-вихідному та повсякденному кітелі офіцерського, сержантського та ряд
мал. 8

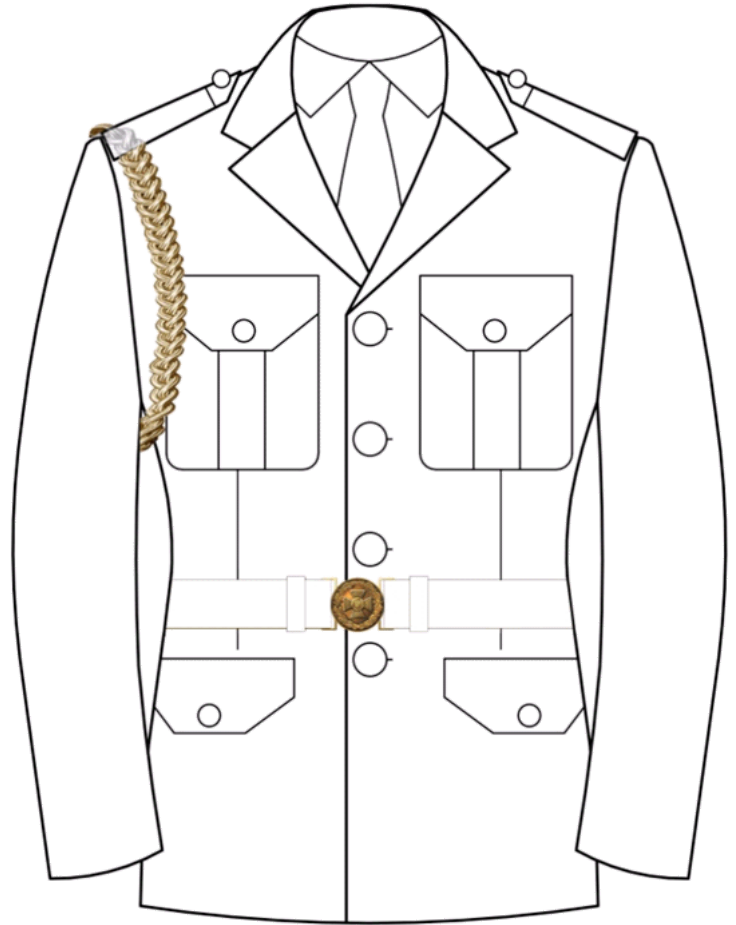
На кітелі курсантів Збройних Сил України
мал. 9

**На форменці курсантів Військово-Морських Сил Збройних
мал. 10**

**Розміщення аксельбанта на парадному кітелі осіб офіцерського скл
мал. 11**

Розміщення плечового шнура на парадному кітелі осіб рядового, сержантського і ст
мал. 12

мал. 13

1. Нарукавний знак "Державний Прапор України" (праве та передбаченому конструкцією).
2. Нарукавний знак роду військ або знак за курсами навчань (конструкцією).

3. Нарукавний знак військової частини, навчального закладу (конструкцією).
 4. Знаки розрізнення військових звань.
 5. Нагрудний знак з прізвищем військовослужбовця (в місці, передбаченому).
 6. Нагрудний знак "Збройні Сили України".
-